

Eduskunnan kirjelmä hallituksen valtion talousarvioksi vuodelle 1996 antaman esityksen johdosta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 72/1995 vp valtion talousarvioksi vuodelle 1996. Valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 50 ja 50 a/1995 vp.

Luku 24.50

Eduskunta edellyttää, että hallitus asettaa selvitysmiehen, jonka tehtävänä olisi tehdä ehdotus nykyistä tehokkaamman lähialueyhteistyön mahdollistavaksi hallinto- ja rahoitusmalliksi ja Suomen kansalliseksi strategiaksi Keski- ja Itä-Euroopan yhteistyössä.

Momentti 27.10.16

Eduskunta edellyttää, että tilausvaltuus puolustustarvikealan tutkimuksen ja kotimaisen tuotannon kehittämiseksi sisällytetään viimeistään vuoden 1997 talousarvioon.

Pääluokka 28

Eduskunta edellyttää valtiovarainministeriön selvittävän, onko syytä säilyttää säästökassojen valvonta valtiovarainministeriön tehtävänä, ja ryhtyvän tarvittaessa toimenpiteisiin.

Pääluokka 29

Eduskunta edellyttää, että valtion tulevissa talousarvioissa turvataan kansallisen innovaatiojärjestelmän tehokas toiminta lisäämällä korkeakoulujen, Suomen Akatemian, ammattikorkeakoulujen ja alemman korkeakouluasteen oppilaitosten opetus- ja tutkimusresursseja erityisesti kasvavilla tulevaisuuden aloilla. Resursien lisäämisen tulee tapahtua innovaatiojärjestelmän kokonaisuuden huomioon ottavan ohjelman puitteissa.

Eduskunta edellyttää, että syrjäytymisen vaarassa olevien nuorten asemaa ja ongelmia selvitetään sekä opiskelumahdollisuuksia parannetaan mahdollisimman pikaisesti.

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin työllisyysmäärärahojen kohdentamiseksi koulu-, liikunta- ja kulttuurilaitosten perusparannuksiin.

Luku 30.38

Eduskunta edellyttää, että eteläisimmän Suo-

men kalanviljely ja tutkimus jatkuu rehevöityvissä ja muuttuvissa vesissä harjoitetun kalatalouden kehittämiseksi.

Luku 31.24

Eduskunta edellyttää liikenneministeriön ja tielaitoksen huolehtivan siitä, että lossiliikenne toimii myös yöllä ja että esim. palo-, pelastus- ja sairaustapauksissa kuljetuspalvelut turvataan.

Eduskunta edellyttää, ettei vastaavanlaisia muita tienpidon jälkirahoitushankkeita aloiteta ennen kuin tästä kokeilusta on saatu riittävän perusteelliset ja pitkän aikavälin kokemukset.

Luku 31.25

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa yksityistiejärjestelmän tukimuutoksen vaikutuksia ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin lain tarkoittaman rahoituksen turvaamiseksi.

Eduskunta edellyttää, että teiden luokitus tulisi saattaa niiden käyttöä vastaavalle tasolle ja että yksityisten teiden muuttamista yleisiksi teiksi nopeutettaisiin perustelluissa tapauksissa.

Luku 31.32

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin korvauksen suorittamiseksi varustamolle, joka huolehtii Saimaan vesistön jäänmurrosta kanavan ollessa suljettuna.

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää Kymijoen kanavan, Mäntyharjun kanavan sekä niiden muodostaman kanavaverkoston kuljetustaloudelliset vaikutukset sekä suorittaa Kymijoen kanavan osalta myös rakentamis- ja muiden kustannusten tarkennuksen sekä perusteellisen ympäristövaikutusten arvioimisen.

Luku 32.44

Eduskunta edellyttää, että tulevissa talousarvioissa Tekesin myöntämisvaltuudet soveltavan tutkimuksen ja tuotekehitystuen rahoitukseen turvataan osana kansallista innovaatiojärjestelmää.

Momentti 32.49.42

Eduskunta edellyttää, että Kera Oy:n johtokunnalle tulee sallia poikkeustapauksissa oikeus

myöntää korkotukilainoja kehitysalueelle ja rakennemuutosalueilla myös muille kuin pk-yrityksille silloin, kun se on erityisen perusteltua työllisyyden ja sitä turvaavan yritystoiminnan rakenteen monipuolistamisen kannalta.

Pääluokka 33

Eduskunta edellyttää, että osana sosiaali- ja terveydenhuollon porrastusta kiinnitetään erityishuomio kattavan avohoidon järjestämiseen. Lisäksi eduskunta edellyttää omais- ja perhe-

hoidon lisääntyvää käyttämistä ja katsoo, että näitä hoitomuotoja on edelleen kehitettävä ja huolehdittava hoidon laadun korkeasta tasosta.

Luku 33.32

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa kotihoidontuen säästöjen julkistaloudellisia ja perheisiin kohdistuvia vaikutuksia ja esittää niistä selvityksen eduskunnalle kevätistuntokaudella 1996.

Valtion talousarvio vuodelle 1996

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan valtion talousarvion vuodelle 1996:

TULOT

Osasto 11

mk

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	126 788 200 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	45 770 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero	42 700 000 000
02. Korkotulojen lähdevero	1 800 000 000
03. Perintö- ja lahjaverot	1 270 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	47 675 000 000
01. Arvonlisävero	45 600 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero	1 700 000 000
03. Apteekkimaksut	375 000 000
06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut	75 000 000
01. Tuontitulli	75 000 000
08. Valmisteverot	24 525 000 000
01. Tupakkaverot	3 335 000 000
02. Makeisverot	150 000 000

04. Alkoholijuomaverot	7 360 000 000
05. Virvoitusjuomaverot	130 000 000
07. Polttoaineverot	13 550 000 000
10. Muut verot	8 620 000 000
01. Leimaverot	2 800 000 000
03. Autoverot	3 600 000 000
04. Moottoriajoneuvoverot	860 000 000
06. Arpajaisverot	320 000 000
07. Ajoneuvoverot	1 040 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	123 200 000
02. Lästimaksut	3 200 000
08. Öljyjättemaksu	20 000 000
09. Muut verotulot	100 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	26 083 602 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	9 500 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot	9 500 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	410 200 000
01. Tuomioistuintulot	200 000 000
47. Ulosottomaksut	125 000 000
50. Vankeinhoitolaitoksen tulot	80 000 000
99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot	5 200 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 008 443 000
05. Lääninhallitusten julkisoikeudellisista suoritteista kertyvät tulot	32 300 000
62. Tulot poliisin lupapalveluista	154 000 000
64. Ulosottotoimen maksutulot	175 000 000
80. Pelastushallinnon tulot	3 993 000
90. Rajavartiolaitoksen tulot	16 500 000
97. Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot (EU)	616 650 000
99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot	10 000 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	69 600 000
20. Tulot puolustusvoimien irtaimen omaisuuden myynnistä ja vuokrauksesta sekä royalty-maksuista	100 000
21. Puolustusministeriön hallinnonalan metsätalouden tulot	6 000 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot	63 500 000

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	14 068 109 000
07. Siirto valtion eläkerahastosta	6 000 000 000
23. Tulot valtiokonttorin maksullisesta toiminnasta	26 434 000
24. Tapaturmavakuutustoimintaa harjoittavien yhtiöiden vakuutusmaksuosuus	10 000 000
25. Vakuutusmaksut vahingon- ym. korvauksista	113 000 000
28. Kuntien osuudet verotuskustannuksista	480 000 000
29. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista	131 000 000
30. Evankelisluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista	73 000 000
49. Tullilaitoksen tulot	38 500 000
52. Tilastokeskuksen tulot	1 375 000
64. Valtion kiinteistölaitoksen tulot	1 138 000 000
87. Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta	106 800 000
90. Euroopan unionin traditionaalisten varojen kantopalkkiot (EU)	169 000 000
97. Siirtymäkorvaus Euroopan unionista (EU)	945 000 000
98. Takaisinperittävät arvonnäisäveropalautukset	2 800 000 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	2 036 000 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	2 267 439 000
01. Opetusministeriön tulot	1 600 000
10. Korkeakoulujen tulot	71 781 000
39. Opintotukitoiminnan tulot	131 000 000
42. Kuntien maksuosuudet ja korvaukset	366 564 000
43. Ylioppilastutkintolautakunnan tulot	44 000
91. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista ...	1 690 000 000
93. Museoviraston tulot	6 000 000
96. Valtion elokuvataarkastamon tulot	450 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	3 657 592 000
01. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot (EU)	2 684 600 000
02. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta saatavat tulot (EU)	648 900 000
03. EU:n kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineeltä saatavat tulot (EU)	35 000 000
04. EU:lta saatavat muut tulot	3 190 000
30. Valtion osuus vedonlyönnistä hevoskilpailuissa saadusta tulosta	23 000 000
32. Kasvinjalostusmaksut	5 630 000
35. Hirvieläinten metsästysmaksut	21 300 000
37. Kalastuksenhoitomaksut	44 840 000
39. Riistanhoitomaksut	35 400 000
40. Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	6 000 000
41. Tenojoen kalastuslupamaksut	1 700 000
65. Geodeettisen laitoksen tulot	600 000
70. Maatalouden tutkimuskeskuksen tulot	24 450 000
72. Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen tulot	40 000
76. Metsäntutkimuslaitoksen tulot	16 300 000

83. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot.....	36 042 000
84. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tulot	54 200 000
99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot.....	16 400 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	515 215 000
24. Tielaituksen sekalaiset tulot.....	5 000 000
25. Ulkopuolisilta perittävät osuudet tietöiden kustannuksista	67 000 000
30. Merenkululaitoksen tulot.....	433 900 000
31. Merentutkimuslaitoksen tulot	3 300 000
52. Telehallintokeskuksen tulot.....	4 815 000
58. Radanpidon tulot	1 000 000
99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut tulot	200 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	237 089 000
02. Tulot yrityspalvelun piiritoimistojen maksullisesta palvelutoiminnasta	10 700 000
32. Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisen palvelutoiminnan tulot.....	624 000
40. Geologian tutkimuskeskuksen tulot	25 000 000
41. Turvatekniikan keskuksen tulot	8 900 000
80. Siirto valtion ydinjätehuoltorahastosta.....	95 000 000
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot	96 865 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	1 660 196 000
06. Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen tulot	1 750 000
08. Kansanterveyslaitoksen tulot.....	16 000 000
09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tulot	12 263 000
10. Säteilyturvakeskuksen tulot	34 183 000
92. Raha-automaattiyhdistyksen tuotto	1 500 000 000
98. Valtionapujen palautukset	90 000 000
99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot.....	6 000 000
34. Työministeriön hallinnonala	1 033 394 000
40. Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot (EU)	766 394 000
70. Palkkaturvamaksujen palautukset	245 000 000
99. Työministeriön hallinnonalan muut tulot.....	22 000 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	16 200 000
26. Alueellisten ympäristökeskusten tulot	5 200 000
27. Suomen ympäristökeskuksen tulot	1 500 000
40. Asuntotoimen tulot	100 000
60. Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista.....	8 000 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	1 400 000
39. Muut sekalaiset tulot	1 130 625 000
01. Sakkorahat	330 000 000
02. Valtiolle tilitettävät viivästyskorot, jäämämaksut ja veronlisäykset veronmaksun laiminlyömisestä määräaikana	500 000 000

03. Oikaisurahat	100 000
04. Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset	200 000 000
05. Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti	40 000 000
07. Valtiolle valtion eläkerahaston ulkopuolella tuloutettavat korva-	
ukset	35 525 000
09. Valtiolle maksettavat päivä- ja äitiysrahat sekä sosiaaliturvamak-	
sut.....	10 000 000
10. Muut sekalaiset tulot	15 000 000

Osasto 13**13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET..... 4 671 431 000**

01. Korkotulot	3 251 431 000
04. Korot valtion lainoista liikelaitoksille.....	12 682 000
05. Korot muista lainoista.....	138 749 000
07. Korot talletuksista.....	2 100 000 000
08. Korot obligaatioista.....	1 000 000 000
03. Osinkotulot	1 210 000 000
01. Osinkotulot valtionyhtiöistä.....	1 200 000 000
02. Muut osinkotulot.....	10 000 000
05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset.....	210 000 000
01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset.....	210 000 000

Osasto 15**15. LAINAT..... 35 987 368 000**

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	652 368 000
02. Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille.....	28 168 000
04. Muiden lainojen lyhennykset.....	624 200 000
02. Valtion nettolainanotto.....	35 335 000 000
01. Nettolainanotto.....	35 335 000 000

Tulojen kokonaismäärä:**193 530 601 000**

MENOT

Pääluokka 21

mk

21. TASAVALLAN PRESIDENTTI	25 861 000
01. Tasavallan Presidentti (010).....	1 583 000
01. Presidentin palkkio ja edustusrahat	1 458 000
21. Presidentin käyttövarat	125 000
02. Tasavallan Presidentin kanslia (010)	24 278 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha).....	24 030 000
27. Eläkkeellä olevan presidentin menot (arviomääräraha)	248 000

Pääluokka 22

22. EDUSKUNTA	257 689 000
01. Kansanedustajat (010)	81 670 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha).....	81 670 000
02. Eduskunnan kanslia (010)	112 205 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha).....	112 205 000
09. Valtiontilintarkastajat (010)	7 708 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha).....	7 708 000
14. Eduskunnan oikeusasiamies (010).....	10 715 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha).....	10 715 000

25. Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta (030)	10 866 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha).....	10 866 000
30. Eduskunnan kirjasto (280)	16 079 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha).....	16 079 000
99. Eduskunnan muut menot (010)	18 446 000
21. Käyttövarat eduskuntaryhmille ryhmäkanslioita varten.....	17 336 000
22. Parlamenttienvälisen liiton Suomen ryhmän käytettäväksi.....	1 110 000

Pääluokka 23

23. VALTIONEUVOSTO	197 435 000
01. Valtioneuvosto (010)	21 328 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha)	18 528 000
20. Matkat (arviomääräraha).....	2 800 000
02. Valtioneuvoston kanslia (050)	78 570 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	78 570 000
03. Oikeuskanslerinvirasto (010)	13 411 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	13 411 000
25. Valtioneuvoston edustus- ja virkahuoneistot (050)	4 396 000
26. Kalastajatorpan vierastalo (arviomääräraha).....	2 221 000
74. Valtioneuvoston väestönsuoja (siirtomääräraha 3 v).....	2 175 000
27. Poliittisen toiminnan avustaminen (010)	74 200 000
50. Puoluetoiminnan tukeminen.....	64 200 000
52. Kansalaisaktiivisuuden lisääminen Euroopan parlamentin Suomen edustajien vaaleissa sekä Euroopan unioniin liittyvän kansalaiskeskustelun kannustaminen	10 000 000
99. Valtioneuvoston muut menot (050)	5 530 000
23. Presidentti Lauri Kristian Relanderin muistomerkki (siirtomääräraha 2 v)	650 000
24. Kunniamerkit (arviomääräraha)	2 000 000
25. J. V. Snellmanin kootut teokset (siirtomääräraha 3 v).....	1 900 000
26. Suomen hallintohistoria (siirtomääräraha 3 v)	480 000
28. Suomen itsenäisyyden 80-vuotisjuhlavuosi (siirtomääräraha 2 v)	500 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 940 057 000
01. Ulkoasiainhallinto (030)	827 874 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	738 874 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	50 000 000
87. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)	39 000 000
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö (040)	1 420 000 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	1 420 000 000
40. Teollinen kehitysyhteistyö (040)	26 000 000
50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle (arviomääräraha)	9 000 000
66. Taloudellinen, teollinen ja teknologinen yhteistyö kehitysmaiden kanssa (arviomääräraha).....	7 000 000
88. Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n osakepääoman korottaminen (siirtomääräraha 3 v).....	10 000 000
50. Yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa (040)	59 000 000
66. Lähialueyhteistyö ja yhteistyö Baltian maiden kanssa (siirtomääräraha 3 v)	24 000 000
69. Monenkeskiset ja kahdenväliset rahoitusjärjestelyt (siirtomääräraha 3 v).....	35 000 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot (030)	607 183 000
01. Euroopan parlamentin jäsenten palkkaukset (EU) (arviomääräraha)	5 000 000
02. Palkkaukset (arviomääräraha)	23 935 000
21. Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomääräraha)	33 909 000
22. Suomalaisten valvontajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)	174 815 000
25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)	24 000 000
26. Tutkimus- ja kehittämistoiminta (siirtomääräraha 2 v).....	14 455 000
50. Eräät valtionavut.....	4 155 000
51. Häädänalaisten Suomen kansalaisten avustaminen (arviomääräraha)	300 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha).....	326 514 000
93. Kurssivaihtelut (arviomääräraha).....	100 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA.....	2 398 146 000
01. Oikeusministeriö (070).....	120 286 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	120 286 000
10. Tuomioistuinlaitos (090)	934 940 000
21. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)....	30 760 000
22. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v).....	37 880 000
23. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..	866 300 000
45. Eräät oikeudenhoitomenot ja avustukset (090).....	261 305 000
22. Erityismenot (arviomääräraha).....	28 600 000
27. Oikeuslaitoksen tietojenkäsittely (siirtomääräraha 2 v).....	53 970 000
50. Maksuton oikeudenkäynti ja eräät muut oikeudenhoitomenot (arviomääräraha)	145 000 000
51. Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arviomääräraha).....	33 735 000
46. Syyttäjänvirastot (090).....	36 130 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	36 130 000
47. Ulosottovirastot (090).....	151 100 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	151 100 000
50. Vankeinhoitolaitos (100).....	798 580 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	667 000 000
50. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle lainsäädäntöön perustuviin tehtäviin (arviomääräraha).....	50 180 000
51. Valtionapu muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen	4 000 000
52. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle toimitilojen perustamis- ja peruskorjausmenoihin (siirtomääräraha 3 v).....	1 200 000
74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v).....	21 200 000
75. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset avolaitostyönä (siirtomääräraha 3 v)	36 500 000
77. Työsiirtoloille järjestettävät työt (siirtomääräraha 3 v).....	18 000 000
79. Maa- ja vesirakennukset (siirtomääräraha 3 v).....	500 000
60. Eräät virastot (070).....	35 805 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	34 805 000
22. Onnettomuustutkinnan erityismenot (arviomääräraha).....	1 000 000
70. Vaalit (010).....	60 000 000
21. Vaalimenot (arviomääräraha)	60 000 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 382 134 000
01. Sisäasiainministeriö (050).....	92 328 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	91 628 000
51. Eräät valtionavustukset.....	700 000
02. Ulkomaalaisvirasto (050)	23 646 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	23 646 000
05. Lääninhallitukset (050)	323 171 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	323 171 000
06. Rekisterihallinto (050)	115 619 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	115 619 000
75. Poliisitoimi (080).....	2 754 614 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 639 614 000
23. Erityismenot (arviomääräraha).....	115 000 000
80. Pelastushallinto (110)	102 867 000
21. Pelastushallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	72 067 000
22. Erityismenot (arviomääräraha).....	4 800 000
31. Valtionosuudet (siirtomääräraha 2 v).....	26 000 000
90. Rajavartiolaitos (120).....	916 609 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	882 609 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v).....	24 100 000
74. Rakentaminen (siirtomääräraha 3 v)	9 900 000
97. Avustukset kunnille (960).....	1 350 500 000
31. Kuntien yleinen valtionosuus ja verotuloihin perustuva valtion- osuuksien tasauslisä (arviomääräraha)	1 263 000 000
34. Kuntien harkinnanvarainen avustus.....	70 000 000
80. Korkotuet ja velkojen vakautuslainat kunnille (arviomääräraha)	17 500 000
98. Alueiden kehittäminen (960).....	702 780 000
43. Maakunnan kehittämISRaha (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)	104 500 000
61. EU:n osallistuminen rakenne- ja aluekehitysohjelmiin sekä yh- teisöaloitteisiin (EU) (siirtomääräraha 3 v)	598 280 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	8 886 330 000
01. Puolustusministeriö (150).....	44 830 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	44 830 000
10. Puolustusvoimat (160).....	8 784 000 000
16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v)	3 421 000 000
21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 164 000 000
74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v)	187 000 000
87. Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus (siirtomääräraha 2 v).....	12 000 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta (030)	53 000 000
21. YK:n ja ETYJ:n rauhanturvaamistoiminnan toimintamenot (arviomääräraha)	49 000 000
24. Kansainvälisen puolustuspoliittisen yhteistyön menot (arviomääräraha).....	4 000 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot (150)	4 500 000
40. Lapuan patruunatehtaan onnettomuuden tapaturmakorvaukset (arviomääräraha)	330 000
50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen	4 000 000
93. Kurssivaihtelut (arviomääräraha).....	170 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA ...	26 306 159 000
01. Valtiovarainministeriö (020).....	108 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	108 000 000
03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus (050)	18 950 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	18 950 000
05. Valtiokonttori (020).....	150 450 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	140 150 000
88. Osakkeiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v).....	10 000 000
95. Valtion saatavien turvaaminen (arviomääräraha).....	300 000
06. Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset (020).....	186 500 000
50. Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset (arviomääräraha).....	186 500 000

07. Eläkkeet (950)	12 706 650 000
05. Vakinaiset eläkkeet ja perhe-eläkkeet (arviomääräraha)	12 376 000 000
06. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha).....	127 750 000
07. Muut eläkemenot (arviomääräraha).....	159 900 000
61. Korko valtion eläkerahastolle (arviomääräraha).....	43 000 000
10. Valtiontalouden tarkastusvirasto (020)	36 400 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	36 400 000
18. Verohallinto (020)	1 518 466 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 518 466 000
39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle (960)	698 000 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha).....	695 000 000
40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)	3 000 000
40. Tullilaitos (020)	454 597 000
21. Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v).....	443 377 000
66. Kansainvälisen tullijärjestön kautta ohjattava kehitysapu sekä koulutusyhteistyö Venäjän ja Baltian maiden kanssa (siirtomääräraha 3 v)	220 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)	11 000 000
52. Tilastokeskus (050)	165 860 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	165 860 000
64. Valtion kiinteistölaitos (050)	407 490 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	133 490 000
75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v).....	154 000 000
87. Kiinteistöjen ja huoneisto-osakkeiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)	120 000 000
80. Hallinnon uudistaminen ja eräät hallinnon tukitoimenpiteet (990)	114 649 000
02. Eräät muut palkat ja virkasuhteen ehtoja koskevat päätökset (arviomääräraha)	1 893 000
20. Kehittämis- ja koulutustoiminta (siirtomääräraha 3 v).....	15 000 000
21. Henkilöstön sopeuttamisen tukeminen (siirtomääräraha 3 v)....	5 000 000
22. Integraatiovalmennus ja tietojärjestelmien kehittäminen (siirtomääräraha 3 v).....	24 000 000
23. Työsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	4 826 000
24. VEL-perusteinen ja varhaiskuntoutustoiminta (siirtomääräraha 2 v).....	18 000 000
25. Valtion henkilöstöjärjestelyt (siirtomääräraha 2 v).....	41 230 000
60. Valtionosuus koulutus- ja erorahastosta johtuvista menoista (arviomääräraha)	4 700 000

81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot (990).....	8 200 000
01. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (arviomääräraha)	7 000 000
74. Talonrakennushankkeiden kustannusarvioiden tarkistuksista aiheutuvat menot (arviomääräraha)	100 000
95. Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten talousarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa (arviomääräraha)...	100 000
96. Edeltä arvaamattomat tarpeet	1 000 000
82. Postipankki Oy (840).....	12 000 000
43. Luottotappiokorvaus Postipankki Oy:lle (arviomääräraha).....	12 000 000
83. Kansainväliset rahoitusyhteisöt (040)	6 000 000
68. Suomen osuus Kansainvälisen rahoitusyhtiön osakepääoman korottamisesta (arviomääräraha).....	6 000 000
84. Pohjoismaiset rahoitusyhteisöt (040).....	6 500 000
68. Suomen maksuosuus Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön pääomasta (arviomääräraha).....	6 500 000
85. Sitoumusten lunastaminen (040).....	5 000 000
66. Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha)	5 000 000
86. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto (830).....	20 000 000
60. Suomen itsenäisyyden juhlarahaston toiminnan rahoittaminen..	20 000 000
87. Rahoitusmarkkinoiden vakauttaminen (840)	800 000 000
61. Korvaus valtion vakuusrahastolle lainojen ja takausten hoitomenoihin (siirtomääräraha 3 v)	800 000 000
89. Euroopan investointipankki (EU) (060)	501 900 000
68. Suomen maksuosuus Euroopan investointipankin pääomasta (EU) (arviomääräraha)	501 900 000
90. Suomen maksusuudet Euroopan unionille (EU) (060).....	5 516 000 000
66. Arvonlisäveropohjaan perustuvat maksut Euroopan unionille (EU) (arviomääräraha)	2 869 000 000
67. Bruttokansantuloon perustuvat maksut Euroopan unionille (EU) (arviomääräraha)	2 647 000 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot (020)	2 864 547 000
21. Valtion eläkelautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 040 000
22. Metallirahamenot (arviomääräraha)	24 000 000
23. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	2 700 000 000
24. Kehitysyhteistyöstä ja lähialueyhteistyöstä aiheutuvat arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	100 000 000
50. Korvaus Sotainvalidien Veljesliitolle	107 000

61. Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (arviomääräraha).....	22 000 000
83. Laina työpaikkaterveydenhuoltoa varten perustetulle valtionyhtiölle	12 000 000
95. Hallinnon kehittämiskeskuksen kiinteistömenojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)	4 400 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA 26 537 897 000

01. Opetusministeriö (210).....	207 642 000
10. Eräiden valtion kiinteistöjen käyttö ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)	17 200 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	88 002 000
22. Kehittämistoiminta (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)	79 300 000
26. Eräät kopiointi- ja nauhoituskorvaukset.....	19 800 000
50. Eräät avustukset.....	3 340 000
02. Evankelis-luterilainen kirkko (310)	16 789 000
21. Tuomiokapitulien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v).....	15 589 000
50. Avustus Suomen Merimieskirkolle	1 200 000
05. Ortodoksinen kirkkokunta (310).....	9 732 000
21. Ortodoksisen kirkollishallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v).....	9 232 000
50. Eräät avustukset.....	500 000
07. Opetushallitus (210).....	101 292 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	101 292 000
08. Kansainvälinen yhteistyö (030).....	124 709 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha)	6 970 000
21. Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	28 072 000
22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 702 000
25. Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	44 187 000
50. Eräät avustukset.....	28 528 000
66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha) ..	13 250 000
10. Korkeakoulut (240)	5 250 275 000
21. Korkeakoulujen toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)	5 055 275 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	101 700 000
87. Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v)	93 300 000

11. Valtion harjoittelukoulut (220)	267 062 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	232 762 000
22. Oppilashuolto (arviomääräraha)	14 800 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	19 500 000
19. Muut korkeakoulumenot (240)	107 766 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha)	43 729 000
21. Tutkimus- ja kehittämistoiminta (siirtomääräraha 2 v)	35 451 000
24. Tiedotus- ja julkaisutoiminta (siirtomääräraha 2 v)	3 517 000
26. Eräät opettajankoulutuksen menot	8 584 000
27. Korkeakoulujen yhteinen atk-toiminta (siirtomääräraha 2 v)	16 485 000
39. Opintotuki (260)	3 415 158 000
22. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 358 000
52. Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki (arviomääräraha) ...	294 000 000
55. Opintoraha (arviomääräraha)	2 878 800 000
56. Aikuisopintoraha (arviomääräraha)	187 000 000
57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha)	48 000 000
58. Avustus tilakustannusten korvaamiseen	6 000 000
43. Yleissivistävä koulutus (220)	7 160 121 000
22. Valtion yleissivistävien oppilaitosten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	163 700 000
25. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	8 828 000
30. Valtionosuus lukio-opetuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	1 363 496 000
31. Valtionosuus peruskouluopetuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	4 962 600 000
34. Valtionosuus yleissivistävien oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	275 300 000
35. Yleissivistävän opetuksen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha)	108 000 000
51. Valtionapu yksityiseen yleissivistävään opetukseen (arviomääräraha)	41 950 000
52. Valtionosuus musiikkioppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	218 647 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	17 600 000
60. Ammattiopetus ja ammattikorkeakoulut (230)	5 446 917 000
21. Valtion ammatillisten oppilaitosten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	756 330 000
24. Harjoittelutoiminta (siirtomääräraha 2 v)	64 500 000
25. Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakouluopetuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	29 205 000
30. Valtionosuus kunnallisten ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	3 308 808 000
31. Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (osa EU) (arviomääräraha)	398 030 000

34.	Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	191 600 000
35.	Ammattiopetuksen valtionosuuksien ja -avustusten loppuerät (arviomääräraha)	126 000 000
37.	Valtionavustus kiinteistöjen hankintaan (siirtomääräraha 3 v) ..	6 830 000
50.	Valtionosuus yksityisten ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	241 862 000
51.	Valtionosuus ammatillisten erityisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	146 612 000
74.	Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	99 990 000
87.	Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v)	77 150 000
69.	Aikuiskoulutus (250)	1 732 769 000
21.	Opetushallinnon koulutuskeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 428 000
22.	Opetustoimen henkilöstökoulutus (siirtomääräraha 2 v)	30 550 000
25.	Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	17 221 000
30.	Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	333 460 000
32.	Valtionavustus ja -korvaus ammatillisille aikuiskoulutuskeskuksille (arviomääräraha)	177 000 000
33.	Ammatillinen aikuiskoulutus (siirtomääräraha 2 v)	525 400 000
35.	Aikuiskoulutuksen valtionosuuksien ja -avustusten loppuerät (arviomääräraha)	49 500 000
50.	Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	332 000 000
51.	Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	114 000 000
52.	Valtionosuus ja -avustus aikuiskoulutuksen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	43 000 000
53.	Valtionavustus järjestöille	40 000 000
55.	Valtionosuus opintokeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	58 610 000
56.	Kesäyliopistojen valtionavustukset	7 600 000
80.	Varastokirjasto (280)	6 773 000
21.	Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 773 000
82.	Kotimaisten kielten tutkimuskeskus (270)	11 632 000
21.	Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	11 632 000
83.	Arkistolaitos (280)	62 684 000
21.	Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	54 384 000
74.	Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	8 300 000
88.	Suomen Akatemia ja tieteen tukeminen (270)	621 445 000
21.	Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	127 910 000
25.	Eräiden teosten laatiminen ja hankkiminen (siirtomääräraha 2 v)	1 498 000

50. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha)	56 037 000
53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarar tieteiden tukemiseen (arviomääräraha)	379 900 000
54. Eräät avustukset	4 900 000
66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha) ..	51 000 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)	200 000
90. Taiteen tukeminen (290)	914 349 000
21. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 396 000
22. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	24 798 000
23. Suomen elokuva-arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..	12 504 000
31. Valtionosuus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	31 796 000
51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)	1 000 000
52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarar taiteiden tukemiseen (arviomääräraha)	812 655 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000
72. Valtion taidemuseon kokoelmien kartuttaminen (siirtomääräraha 3 v)	3 500 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	17 700 000
93. Museovirasto ja kulttuuriperinne (280)	117 060 000
21. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..	13 125 000
22. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	63 722 000
28. Museoviraston maksullinen palvelutoiminta (arviomääräraha) ..	1 244 000
30. Valtionosuudet ja -avustukset museoille (arviomääräraha)	14 598 000
40. Avustus Suomenlinnan Liikenne Oy:lle (arviomääräraha)	900 000
50. Entistämisen ja korjausavustukset (siirtomääräraha 3 v)	6 600 000
52. Eräät avustukset	750 000
75. Perusparannukset ja talonrakennukset (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	16 021 000
95. Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot (arviomääräraha)	100 000
94. Kirjastotoimi (280)	399 626 000
21. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..	21 905 000
30. Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	342 721 000
31. Valtionosuus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)	35 000 000
96. Kulttuurin muut menot (290)	41 923 000
21. Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 652 000
30. Valtionosuus ja -avustus kuntien kulttuuritoimintaan (arviomääräraha)	8 171 000
35. Kulttuuritoimen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha) ..	12 600 000

50. Eräät avustukset.....	9 000 000
51. Kulttuurin erityisprojektit (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)	9 500 000
98. Liikunnan ja nuorisonkasvatustyön tukeminen (300).....	522 173 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot liikunnan ja nuorisonkasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha).....	497 500 000
51. Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (osa EU) (siirtomääräraha 2 v).....	15 000 000
52. Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille	9 673 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSHALLINNON HALLINTO	13 019 028 000
01. Maa- ja metsätalousministeriö, maaseutuelinkeinopiirit ja EU:n rakenetuki (670).....	842 984 000
21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v).....	101 284 000
22. Tieto- ja tilastojärjestelmien kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	10 000 000
23. Maaseutuelinkeinopiirien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .	87 100 000
25. Eläinlääkintähuolto (arviomääräraha).....	7 300 000
61. EU:n osallistuminen elintarviketalouden ja maaseudun rakennetoimenpiteisiin (EU) (siirtomääräraha 3 v)	637 300 000
02. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus (650).....	30 103 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	30 103 000
03. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta (650).....	2 684 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 684 000
31. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki (osa EU) (670)	9 039 500 000
41. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (EU) (siirtomääräraha 2 v).....	4 400 000 000
43. EU-tulotuki (EU) (arviomääräraha).....	1 750 000 000
44. Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	50 000 000
45. Maatalouden ympäristötuki (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)	1 390 000 000
46. Luonnonhaittakorvaus (EU) (arviomääräraha)	1 175 500 000
47. Maatalousyrittäjien luopumistuki ja pellonmetsitystuki (EU) (siirtomääräraha 2 v).....	274 000 000
32. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen (osa EU) (670).....	786 000 000
41. Maataloustuotannon tasapainottamismenot (siirtomääräraha 3 v).....	206 000 000

42. Luopumiskorvaukset (arviomääräraha)	470 000 000
60. Siirto interventiorahastoon (EU)	110 000 000
33. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen (osa EU) (670)	400 380 000
41. Maataloustuotteiden varastotilojen rakentamisen korkotuki (arviomääräraha)	280 000
43. Maaseudun kehittäminen (EU) (siirtomääräraha 3 v)	170 600 000
47. Maatalouden kohdennettujen vakauttamislainojen korkoavustus (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000
48. Puutarhayritysten korkoavustus (siirtomääräraha 2 v)	5 000 000
49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (osa EU) (arviomääräraha)	219 500 000
34. Muut maatalouden menot (osa EU) (670)	131 550 000
40. Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	69 250 000
41. Eräät korvaukset (arviomääräraha)	13 100 000
42. Hukkakauran torjunnasta aiheutuvat menot	200 000
44. Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kertyvillä varoilla (arviomääräraha)	19 000 000
45. Valtionapu 4H-toimintaan	25 500 000
47. Kasvinjalostustoiminnan edistäminen (arviomääräraha)	4 500 000
36. Kala-, riista- ja porotalous (690)	195 997 000
25. Kalakannan hoitovelvoitteet (arviomääräraha)	6 000 000
40. Metsästyksen ja riistanhoidon edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	35 407 000
41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha)	21 300 000
42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen	8 000 000
43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	7 500 000
44. Tenojoen kalastuslupamaksut (arviomääräraha)	1 400 000
45. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	45 890 000
46. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	66 000 000
77. Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v)	4 500 000
38. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos (660)	88 437 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	74 419 000
24. Arvokalojen sopimuskasvatustoiminta (siirtomääräraha 3 v)	7 018 000
74. Kalanviljelylaitosten rakennustyöt (siirtomääräraha 3 v)	7 000 000
65. Geodeettinen laitos (550)	15 073 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	15 073 000
70. Maatalouden tutkimuskeskus (660)	171 810 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	142 600 000
22. Torjunta-ainetarkastukset (arviomääräraha)	2 050 000

28. Maksullinen palvelutoiminta (arviomääräraha)	20 210 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	6 850 000
77. Maa- ja vesirakennustyöt (siirtomääräraha 3 v)	100 000
72. Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos (660)	12 061 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	12 061 000
76. Metsäntutkimuslaitos (660)	180 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	167 500 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	11 500 000
77. Metsien perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000
83. Kasvintuotannon tarkastuskeskus (670)	35 600 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	35 600 000
84. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos (670)	102 941 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	64 337 000
22. Eläimistä saatavien elintarvikkeiden tarkastuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	22 504 000
28. Rokotteet ja seerumit (arviomääräraha)	14 100 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000
85. Vesivarojen käyttö ja hoito (osa EU) (560)	140 080 000
22. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 2 v)	25 080 000
30. Vesihuoltolaitteiden rakentamisen korkotuki (arviomääräraha)	19 000 000
31. Avustukset yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	15 000 000
43. Eräät valtion maksettavaksi määrätty korvaukset (arviomääräraha)	4 000 000
48. Avustukset peruskuivatukseen (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000
77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	73 000 000
83. Lainat peruskuivatukseen (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000
86. Metsätalous (osa EU) (680)	509 420 000
24. Eräät metsätalouden yhteiskunnalliset palvelut ja yleinen uittoväylätuki (siirtomääräraha 3 v)	35 400 000
25. Metsäpuiden jalostus ja siemenhuolto	20 070 000
26. Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	10 000 000
42. Valtionapu metsätalouden edistämisen ja valvontaorganisaatioille (osa EU)	212 250 000
43. Eräät korvaukset (arviomääräraha)	1 700 000
44. Metsänparannustuki (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	195 000 000
50. Eräät metsätalouden valtionavut	15 000 000
83. Metsänparannuslainat (siirtomääräraha 3 v)	20 000 000
87. Maanmittauslaitos (550)	234 500 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	219 500 000
80. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha)	15 000 000

97. Kasvinjalostuslaitos (660)	9 186 000
21. Kasvinjalostuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ...	9 186 000
98. Siemenperunakeskus (660)	1 122 000
23. Siemenperunakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)...	1 122 000
99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot (650)	89 600 000
25. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	14 000 000
27. Yhteistutkimukset (siirtomääräraha 3 v)	25 000 000
40. Säännöstelyhaittojen vähentäminen	12 000 000
44. Eräät yhteistyöhankkeet (siirtomääräraha 3 v)	20 000 000
48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)	5 000 000
66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut (arviomääräraha)	13 600 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA	7 797 772 000
01. Liikenneministeriö (710)	54 560 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	54 560 000
24. Tielaitos (720)	4 279 200 000
21. Yleisten teiden perustienpito (osa EU) (siirtomääräraha 2 v) ...	3 117 300 000
77. Tieverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	944 900 000
78. Ulkopuolisille tehtävät tietyt (arviomääräraha)	67 000 000
87. Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (ar- viomääräraha)	150 000 000
30. Merenkulkulaitos (730)	734 761 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	514 687 000
22. Saimaan kanavan hoitokunta (arviomääräraha)	1 074 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)	135 400 000
77. Väylätyöt (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	83 200 000
87. Maa- ja vesialueiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)	400 000
31. Merentutkimuslaitos (830)	32 764 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	29 740 000
28. Maksullinen palvelutoiminta (arviomääräraha)	3 024 000
32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen (730)	165 921 000
30. Piensatamien rakentamisen valtionapu (siirtomääräraha 3 v)....	1 000 000
31. Kauppa- ja teollisuussatamien rakentamisen korkotuki (ar- viomääräraha)	1 596 000

40. Lastialusten hankintojen tukeminen (arviomääräraha)	53 000 000
41. Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen alusten kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha)	106 000 000
44. Saaristoliikenteen avustaminen	800 000
45. Saaristoliikenteen korkotuki (arviomääräraha)	25 000
46. Saimaan jäänmurron avustaminen	300 000
50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha)	3 200 000
41. Ajoneuvohallintokeskus (720)	2 700 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 700 000
50. Ilmatieteen laitos (830)	131 216 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	131 216 000
55. Viestinnän korvaukset ja avustukset (760)	95 000 000
41. Sanomalehdistön tuki	80 000 000
61. Poikkeusolojen viestintäjärjestelyistä aiheutuvat menot (siirtomääräraha 3 v)	15 000 000
57. Henkilöliikennepalvelujen osto ja julkisen liikenteen kehittäminen (750)	517 000 000
34. Valtionapu pääkaupunkiseudun metrojärjestelmän suunnitteluun ja rakentamiseen (siirtomääräraha 3 v)	29 000 000
61. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	488 000 000
58. Radanpito (750)	1 667 000 000
21. Ratahallintokeskus ja perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)	1 410 000 000
77. Rataverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	251 000 000
87. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)	6 000 000
92. Ilmailulaitos (740)	32 000 000
71. Integroitu lennonvarmistusjärjestelmä	7 000 000
88. Ilmailulaitoksen peruspääoman korotus	25 000 000
93. Ilmaliikenteen valtionavut (740)	11 000 000
41. Valtionapu eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon	11 000 000
99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot (710)	74 650 000
22. Tutkimus ja kehittäminen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	30 000 000
40. Eräät valtionavut	4 650 000
42. Korvaus koulutuksesta	26 000 000
45. Itä- ja Keski-Euroopan liikennealan avustaminen (siirtomääräraha 3 v)	10 000 000
50. Valtionapu yksityisillä teillä olevien lossien ja siltojen kunnossapitoon	4 000 000

Päälukka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	5 166 105 000
01. Kauppa- ja teollisuusministeriö (810).....	309 222 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	111 202 000
22. Elinkeinopolitiikkaan liittyvä tutkimus- ja selvitystoiminta (siirtomääräraha 3 v)	17 000 000
23. Sähkömarkkinakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v).....	50 000
60. Siirto valtion ydinjätehuoltorahastoon (arviomääräraha)	23 000 000
66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)	87 970 000
92. Korvaus valtion ydinjätehuoltorahastolle (arviomääräraha)	70 000 000
02. KTM yrityspalvelun piiritoimistot (810).....	49 111 000
21. Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v).....	49 111 000
27. Kuluttajavirasto (820).....	29 308 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	25 308 000
50. Valtionavustus kuluttajajärjestöille	4 000 000
28. Kuluttajavalituslautakunta (820)	5 285 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 285 000
29. Kilpailuvirasto (820)	16 458 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	16 458 000
30. Elintarvikevirasto (820).....	10 140 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	10 140 000
31. Kuluttaja-asiamiehen toimisto (820)	7 371 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 371 000
32. Patentti- ja rekisterihallitus (820).....	7 238 000
22. Yhdistysrekisterin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v).....	7 238 000
33. Kuluttajatutkimuskeskus (820)	9 381 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	9 381 000
38. Mittatekniikan keskus (820)	19 392 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	9 392 000
23. Kansallisen mittanormaalijärjestelmän kehittäminen ja EU:n standardit, mittaukset ja testausohjelma (siirtomääräraha 3 v).....	10 000 000
39. Teknillinen tarkastuskeskus (820).....	3 100 000
82. Valtion laina Teknilliselle tarkastuskeskukselle	3 100 000

40. Geologian tutkimuskeskus (830)	226 612 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	208 612 000
28. Maksullinen palvelutoiminta (arviomääräraha)	18 000 000
41. Turvatekniikan keskus (820)	63 077 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	63 077 000
42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus (830)	321 200 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	321 200 000
44. Teknologian kehittämiskeskus (830)	1 444 800 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	110 800 000
23. Soveltava tekninen tutkimus (osa EU) (arviomääräraha)	459 000 000
40. Tuotekehitysavustukset (osa EU) (arviomääräraha)	677 000 000
83. Tuotekehityslainat (arviomääräraha)	198 000 000
49. Kera Oy (840)	399 000 000
42. Korkotuki Kera Oy:lle (arviomääräraha)	235 000 000
43. Luotto- ja kurssitappioiden korvaaminen (arviomääräraha)	164 000 000
50. Teollisuuden ja sitä palvelevan tutkimuksen edistäminen (850)	696 880 000
24. Teollisuutta palvelevan tutkimus- ja kehitystyön edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	30 000 000
40. Valvilla Oy:n tukeminen (arviomääräraha)	4 000 000
41. Avustukset teollisuuden edistämiseen ja alan yhteisöille (siirtomääräraha 3 v)	33 000 000
42. Tuki elintarviketeollisuuden investointeihin ja tuotantorakenteen sopeuttamiseen (EU) (siirtomääräraha 3 v)	129 800 000
60. Siirrot valtiontakuurahastoon ja vientitakuukorvaukset (arviomääräraha)	500 000 000
95. Maanomistajien osuus puolustusmaksuista (arviomääräraha) ...	80 000
51. Yritystoiminnan investointi- ja kehittämistuet (850)	552 000 000
48. Alueellinen kuljetustuki (arviomääräraha)	48 000 000
49. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (osa EU) (arviomääräraha)	456 000 000
50. Korkotuki pk-yritysten investointeihin (arviomääräraha)	48 000 000
52. Pienen ja keski-suuren yritystoiminnan kehittäminen (850)	71 000 000
24. Kehittämispalvelut pienille ja keski-suurille yrityksille (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)	52 000 000
40. Valtionavustus pk-yritysten kehittämispalvelutoimintaan ja alan yhteisöille (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)	19 000 000
55. Energiatalous (860)	243 000 000
21. Eräät energiatalouden tutkimus-, suunnittelu- ja valvontatoiminnan menot (siirtomääräraha 3 v)	24 000 000

22. Energiayhteistyö Itä- ja Keski-Euroopan maiden kanssa (siirtomääräraha 3 v).....	6 000 000
27. Energiansäästön ja energian tehokkaan käytön edistäminen ja energiatiedotus (siirtomääräraha 2 v).....	9 000 000
40. Energiatuki (osa EU) (arviomääräraha)	198 000 000
45. Energiainvestointien korkotuki (arviomääräraha).....	5 800 000
50. Eräät energiataloudelliset avustukset (siirtomääräraha 3 v).....	200 000
61. Kotimaankaupan edistäminen (870).....	400 000
40. Korkotuki haja-asutusalueiden vähittäiskaupan investointeihin (arviomääräraha)	400 000
80. Matkailun edistämiskeskus (870)	78 530 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	78 530 000
85. Ulkomaankaupan edistäminen (880).....	603 600 000
40. Yritysten kansainvälistyminen (osa EU) (arviomääräraha)	267 000 000
41. Avustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille.....	20 600 000
45. Avustus Suomen Ulkomaankauppaliitto ry:lle.....	152 000 000
47. Korkotuki Suomen Vientiluotto Oy:lle (arviomääräraha).....	164 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	47 209 956 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriö (400).....	142 187 000
21. Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v).....	142 187 000
02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus (400).....	106 392 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	106 392 000
03. Työttömyysturvalautakunta (400).....	8 635 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 635 000
04. Tarkastuslautakunta (090).....	8 311 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 311 000
05. Tapaturmavirasto (400).....	27 010 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	27 010 000
06. Terveystieteiden tutkimuskeskus (400).....	10 101 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	10 101 000

07. Työterveyslaitos (450)	165 795 000
50. Valtionapu työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v).	165 795 000
08. Kansanterveyslaitos (450)	195 932 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	150 432 000
26. Rokotteiden hankinta (arviomääräraha)	27 600 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	17 900 000
09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus (450)	22 330 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	22 330 000
10. Säteilyturvakeskus (450)	81 904 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	81 904 000
11. Lääkelaitos (450)	15 198 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 198 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	10 000 000
12. Valtion koulukodit (420)	13 667 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	9 667 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	4 000 000
14. Valtion mielisairaalat (480)	9 080 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	9 080 000
15. Perhekustannusten taseus (410)	8 374 100 000
51. Äitiysavustus (arviomääräraha)	59 100 000
52. Lapsilisät (arviomääräraha)	8 315 000 000
16. Yleinen perhe-eläke (410)	250 000 000
50. Yleinen perhe-eläke (arviomääräraha).....	250 000 000
17. Työttömyysturva (410)	6 750 000 000
50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha)	5 350 000 000
51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha)...	1 400 000 000
18. Sairausvakuutus (410)	50 000 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	50 000 000
19. Eläkevakuutus (410)	7 852 000 000
50. Valtion osuus merimieseläkekassan menoista (arviomääräraha)	134 000 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	1 948 000 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha).....	400 000 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha).....	5 370 000 000

20. Tapaturmavakuutus (410).....	103 000 000
53. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha)	103 000 000
21. Rintamaveteraanieläkkeet (410).....	965 500 000
52. Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki (arviomääräraha).....	965 000 000
53. Rintamaveteraanien varhaiseläke (arviomääräraha)	500 000
22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot (410)....	2 082 300 000
50. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha).....	1 880 000 000
51. Valtion korvaus sotilastapaturmista ja palvelussairauksista (arviomääräraha)	13 000 000
55. Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	170 000 000
56. Valtionapu sotainvalidien puolisoiden kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	12 100 000
57. Valtion korvaus ulkomaalaisten vapaaehtoisten rintamasotilaiden kuntoutukseen ja rintamarahaan (siirtomääräraha 3 v)	2 200 000
59. Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	5 000 000
23. Muu sodista kärsineiden turva (410)	29 000 000
30. Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon (arviomääräraha)	29 000 000
28. Muu toimeentuloturva (410).....	103 300 000
30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha).....	48 500 000
50. Sotilasavustus (arviomääräraha)	48 800 000
66. Eräät avustukset vanhusten huoltoon (siirtomääräraha 3 v).....	6 000 000
29. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (410)	300 244 000
61. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha).....	300 244 000
32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto (420).....	17 230 100 000
30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	15 938 000 000
31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveystalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)	400 000 000
32. Valtion korvaus yliopistollisten sairaaloiden opetus- ja tutkimustoiminnan kustannuksiin (arviomääräraha).....	665 000 000
33. Valtion korvaus kunnille lääkäreiden perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha) ..	50 000 000
34. Valtion korvaus kunnille mielentilatutkimuspotilaista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha).....	15 800 000
36. Valtionavustus eräiden sosiaali- ja terveystalveluhankkeiden kustannuksiin (arviomääräraha)	30 700 000

37. Valtionavustus terveystieteiden keskuskirjaston rakentamiseen..	6 600 000
38. Valtionosuuden loppuerät kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen eräisiin käyttökustannuksiin (arviomääräraha).....	75 000 000
39. Valtionosuuden loppuerät kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen eräisiin perustamiskustannuksiin (arviomääräraha).....	49 000 000
53. Terveyskasvatus ja -valvonta (470)	52 150 000
21. Terveyskasvatus sekä päihteiden käytön ja tupakoinnin vähentäminen (siirtomääräraha 2 v).....	27 500 000
23. Terveysvalvonta (siirtomääräraha 2 v)	3 500 000
24. Tartuntatautien valvonta (arviomääräraha)	5 000 000
43. Valtion korvaus eräisiin alkoholiyhtiön menoihin	16 150 000
57. Lomatoiminta (420)	740 300 000
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha).....	738 000 000
42. Valtion korvaus pienyrittäjien vuosilomajärjestelmän kustannuksiin (arviomääräraha)	100 000
50. Valtion korvaus Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle maatalousyrittäjien lomituspalvelujen hallintomenoihin (arviomääräraha).	2 200 000
92. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö (420).....	1 500 000 000
50. Avustukset yksityisten sosiaali- ja terveysalan yhteisöjen kustannuksiin (arviomääräraha).....	1 335 000 000
59. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot	165 000 000
99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut menot (400).....	21 420 000
26. Osuus koulutus- ja tutkimuskeskuksen hankkeiden kustannuksiin	720 000
67. Kansainväliset jäsenmaksut ja maksusuudet (arviomääräraha)	20 700 000

Pääloukka 34

34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	12 928 823 000
01. Työministeriö (610)	846 979 000
20. Kansallisen työelämän kehittämisohjelma ja tuottavuuden kehittäminen (siirtomääräraha 3 v).....	15 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	140 679 000
61. EU:n osallistuminen työvoima- ja sosiaalipolitiikkaan (EU) (siirtomääräraha 3 v).....	691 300 000
03. Työsuojelun piirihallinto (400)	103 981 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	103 981 000

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano (620)	11 697 447 000
02. Palkkaukset (arviomääräraha)	1 125 652 000
21. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	576 696 000
25. Työvoimapalvelujen erityismenot (arviomääräraha)	45 872 000
29. Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ostopalvelut (arviomääräraha)	1 077 782 000
30. Valtionapu kunnille ja kuntayhtymille työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha)	1 290 000 000
50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut (arviomääräraha)	1 469 050 000
52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha)	4 009 000 000
61. Euroopan sosiaalirahaston tavoitteiden kansallinen osarahoitus valtion osalta (EU) (siirtomääräraha 3 v)	704 923 000
62. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (osa EU) (arviomääräraha)	820 000 000
63. Työllisyyspoliittinen valtionapu investointeihin (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	250 000 000
64. Muuttoturva (arviomääräraha)	8 472 000
77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	320 000 000
99. Työministeriön hallinnonalan muut menot (610)	280 416 000
21. Työvoimaopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 000 000
22. Työneuvoston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	305 000
23. Siviilipalvelus (arviomääräraha)	13 520 000
50. Palkkaturva (arviomääräraha)	249 000 000
51. Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha)	4 553 000
67. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet (arviomääräraha)	9 038 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	4 196 294 000
01. Ympäristöministeriö (510)	164 630 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	90 030 000
22. Kehittäminen ja suunnittelu (siirtomääräraha 2 v)	43 000 000
24. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	19 500 000
26. Koulutus, tiedotus ja valistus (siirtomääräraha 2 v)	4 500 000
61. Eräät avustukset (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)	7 600 000
11. Ympäristön suojeleminen (520)	51 000 000
62. Ympäristönsuojelun edistäminen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	10 000 000

63. Ilmansuojelun ja jätehuollon investointien korkotuki (arviomääräraha).....	21 000 000
64. Öljyjätetmaksulla rahoitettava öljyjätehuolto (siirtomääräraha 3 v).....	20 000 000
13. Ympäristöyhteistyö Suomen lähialueen maiden kanssa (520).....	57 050 000
40. Suomen lähialueen maiden ympäristönsuojeluinvestointien korkotuki (arviomääräraha).....	500 000
66. Avustukset ympäristöinvestointeihin Suomen lähialueen maissa (siirtomääräraha 3 v).....	40 000 000
67. Ympäristöyhteistyön yleinen edistäminen (siirtomääräraha 3 v).....	16 550 000
26. Alueelliset ympäristökeskukset (560)	302 323 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	276 323 000
31. Avustukset yhdyskuntien vesiensuojelutoimenpiteisiin (osa EU) (siirtomääräraha 3 v).....	6 000 000
77. Ympäristötyöt (osa EU) (siirtomääräraha 3 v).....	20 000 000
27. Suomen ympäristökeskus (560)	186 957 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	118 357 000
27. Ympäristövahinkojen torjunta (arviomääräraha)	12 000 000
30. Yhdyskuntien vesiensuojeluinvestointien korkotuki (arviomääräraha).....	9 300 000
40. Teollisuuden vesiensuojeluinvestointien korkotuki (arviomääräraha).....	2 300 000
44. Koskiensuojelulain mukaiset korvaukset (arviomääräraha).....	45 000 000
30. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu (530).....	185 643 000
21. Luonnonsuojelun yleismenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v) ...	3 000 000
22. Luonnonsuojelualueiden hoito ja kunnossapito (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	62 643 000
37. Avustukset kuntien kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)	6 000 000
61. Eräät luonnonsuojeluun liittyvät korvaukset (siirtomääräraha 3 v).....	19 000 000
62. Avustukset rakennussuojeluun (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)	7 000 000
74. Luonnonsuojelualueiden talonrakennustyöt (siirtomääräraha 3 v).....	1 000 000
87. Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v).....	87 000 000
41. Valtion asuntorahasto (540).....	23 691 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	23 691 000
45. Asunto- ja rakennustoimi (540)	3 225 000 000
53. ASP-järjestelmään liittyvät palkkiot ja korkotuki (arviomääräraha).....	260 000 000
54. Asumistuki (arviomääräraha)	2 100 000 000
55. Ylivelkaantuneiden asunnonhankkijoiden korkotuki (arviomääräraha).....	65 000 000

56. Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)	180 000 000
61. Avustukset vuokrataloille (siirtomääräraha 3 v)	21 000 000
62. Lämmityslaitoshankkeiden korkotuki (arviomääräraha)	14 000 000
63. Asuntolainojen korkotuki (arviomääräraha).....	575 000 000
64. Avustukset asunnottomille ja pakolaisille osoitettaviin asuntoihin (arviomääräraha)	10 000 000

Pääluokka 36**36. VALTIONVELKA 29 276 788 000**

01. Markkamääräisen velan korko (910).....	16 161 188 000
90. Markkamääräisen velan korko (arviomääräraha).....	16 161 188 000
03. Valuuttamääräisen velan korko (910)	11 837 600 000
90. Valuuttamääräisen velan korko (arviomääräraha).....	11 837 600 000
09. Muut menot valtionvelasta (910).....	1 278 000 000
21. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha).....	1 278 000 000

Menojen kokonaismäärä:**193 526 474 000**

Yksityiskohtaiset perustelut

YLEISTÄ

Brutto- ja nettobudjetointi

Valtion talousarviossa noudatetaan pääsääntönä bruttobudjetointia. Nettobudjetointi on talousarviosta annetussa laissa tarkoin rajoitettu poikkeus pääsäännöstä.

Talousarviossa voidaan nettobudjetoida

1) uusista valtionlainoista saatavat tulot ja valtionvelan kuoletukset, sekä

2) viraston ja laitoksen toiminnasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot.

Viraston toiminnasta kertyvien tulojen ja siitä aiheutuvien menojen nettobudjetoinnissa on erotettu seuraavat tapaukset:

1) toimintamenomomentin vakiosisällön kuvauksessa mainitut virastolle työnantajana maksettavat tulot ja irtaimen omaisuuden myyntitulot sekä viraston toimitilojen satunnaisesta luovuttamisesta ulkopuolisille yksittäisiä tilaisuuksia varten saadut tulot, jotka voidaan vähentää toimintamenoista, vaikka tästä ei olisi mainintaa momentin perusteluissa,

2) liiketoimintaa harjoittavan viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot,

3) maksullista toimintaa harjoittavan viraston

toiminnasta tai toiminnan osasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot, sekä

4) viraston vastuulla toteutettavasta tutkimus- tms. yhteishankkeesta tuloina saatavat muiden hankeosapuolten maksusuudet ja hankkeesta aiheutuvat menot.

Tapauksissa 2)—4) on ao. toimintamenomäärärahan perustelujen päätösosassa nettobudjetointia koskeva maininta.

Nettoutettavia tuloja eivät ole verot, veronluonteiset maksut tai sakkomaksut. Nettoutuksen kohteena eivät myöskään ole siirtomenot tai niiden palautukset eivätkä sijoitusmenot tai omaisuuden myyntitulot lukuun ottamatta viraston tai laitoksen toimintaan tarkoitetun irtaimen omaisuuden hankintaa tai irtaimen omaisuuden myyntiä.

Nettobudjetoidun momentin menojen vakiosisältöön kuuluvat jäljempänä ilmenevät toimintamenomomenttien vakiosisällön mukaiset menot.

Nettoutetusta toiminnasta kertyviä tuloja saa käyttää tästä toiminnasta aiheutuviin menoihin ilman, että siitä on mainintaa luku- tai momenttiperusteluissa, jollei valtiontalouden rahoitussuunnittelusta muuta johdu.

Menomomenttien luokittelu ja asiasisältö

Menomomentteja koskevat yleiset määräykset

Menot on jaettu talousarviossa momenteiksi tehtävän tai menojen laadun mukaan. Pääjaoteluna on seuraava menojen laadun mukainen pääryhmitys (suluissa vastaavat momenttien numerotunnukset):

1) kulutusmenot (01—29): menot, joiden

välittömänä vastikkeena valtio saa varainhoitovuonna käytettäviä tuotannontekijöitä, kuten työpanosta, tavaroita ja palveluksia,

2) siirtomenot (30—69): menot, joista valtio ei saa välitöntä vastiketta,

3) sijoitusmenot (70—89): menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa pitkävaikutteisia tuotannontekijöitä tai rahoitusvaateita, jois-

ta valtio saa tuloa tai muuta hyötyä useana varainhoitovuonna, ja

4) muut menot (90—99): edellä mainittuihin pääryhmiin kuulumattomat menot, kuten valtionvelan hoitomenot.

Momentin määrärahaa saa käyttää ainoastaan momentin numerotunnuksen osoittaman menoryhmän menoihin, ellei momentin perusteluissa ole erityisestä syystä määrätty toisin. Siten kulutusmenoihin tarkoitettua määrärahaa ei saa käyttää siirtomenoihin eikä siirtomenoihin tarkoitettua määrärahaa kulutusmenoihin.

Momentilla yksilöityyn käyttötarkoitukseen ei saa käyttää muuta käyttötarkoitukseltaan yleisempää määrärahaa (esim. toimintamenomomentin määrärahaa), vaikka kyseisen yleisemmän määrärahan perusteluissa mainittua yksilöityä käyttötarkoitusta ei olisi suljettu pois. Tästä pääsäännöstä voidaan poiketa, jos momentin perusteluissa on asiaa koskeva maininta.

Milloin määrarahasta saa maksaa palkkoja tai palkkioita, siitä maksetaan myös näihin liittyvät sosiaaliturva- ja eläkemaksut ja muut henkilösivumenot.

Mikäli määrärahaa saa käyttää momentin perustelujen mukaan EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoittamiseen, sisältää se myös ao. tutkimustarjouksiin osallistumisen edellyttämän rahoituksen.

Tehtävän mukainen budjetointi

Tehtävän mukaisesti budjetoituja ovat tulosbudjetoitujen virastojen toimintamenomomentit sekä eräät kulutusmenoihin luettavat projektiluonteisten tehtävien menot. Tehtävän mukaan budjetoitua määrärahaa saa käyttää kaikkiin kyseisestä tehtävästä säännönmukaisesti aiheutuviin menoihin, ellei talousarviosta muuta johdu.

Tulosbudjetoidun viraston toiminnasta aiheutuvat menot on budjetoitu pääsääntöisesti yhtenä määrarahana menomomenteille 21—23. Erillisinä menojen laadun mukaisina määrärahoina on budjetoitu siirtomenot, talonrakennus- ja maa- ja vesirakennusinvestointimenot ja finanssijoitusmenot sekä eräät poikkeuksellisen suuret kalustoinvestoinnit.

Toimintamenomomentin vakiosisältöön kuuluvat ne käyttötarkoitukset, jotka on määritelty menomomenttien 01, 29 ja 70 kohdalla menomomenttien asiasisällön kuvauksessa.

Toimintamenomomentille on budjetoitu vä-

hennyksenä virastolle työnantajana maksettavat sairausvakuutuksen mukaiset sairaus- ja äitiyspäivärahat silloin, kun virasto maksaa työntekijän palkan sairaus- tai äitiysloman ajalta sekä saadut korvaukset työterveydenhuollon kustannuksiin. Lisäksi toimintamenomomentille on budjetoitu vähennyksenä viraston irtaimen omaisuuden myyntitulot sekä viraston toimiloiden satunnaisesta luovuttamisesta ulkopuolisille yksittäisiä tilaisuuksia varten saadut tulot.

Lisäksi toimintamenomomentin määrärahaa saa käyttää maksullisen toiminnan menoihin, mikäli viraston tai laitoksen maksullista toimintaa ei ole budjetoitu omaksi momentikseen.

Poikkeuksellisesti momenteille 10—27 on budjetoitu tehtävän mukaan sellaisia tarvikkeiden ja palvelusten ostoon tarkoitettuja, selvästi toiminnallisesti rajattavan kokonaisuuden muodostavia määrärahoja, jotka erityisen syyn perusteella on tarkoituksenmukaista merkitä omalle momentilleen. Tällaisia mahdollisesti omille momenteilleen merkittyjä menokokonaisuuksia ovat mm. ao. hallintoyksiköille tyypilliset ja erityisen suuret toiminnan erityismenot sekä selvästi määräaikaist erillishankkeet.

Vakiosisältöiset menomomentit

Momenteille 01, 28, 29, 70 ja 74—79 on määritelty sellaisia vakiosisältöisiä käyttötarkoituksia, joihin ao. momenteille ja toimintamenomomenteille budjetoituja määrärahoja saa käyttää ilman, että siitä on maininta ao. momentin perusteluissa.

Vakiomenomomentit 01, 29 ja 70 on yleensä yhdistetty virastojen toimintamenomomenteiksi, joiden vakiosisältö vastaa em. kolmen vakiomenomomentin yhdistettyä vakiosisältöä.

Määrärahoja käytettäessä momenttien perustelut ovat vakiosisältömäärittelyyn nähden ensisijaisessa asemassa. Siten momentin perusteluissa voidaan poiketa vakiosisällöstä joko sulkemalla osa vakiokäyttötarkoituksista pois tai täydentämällä niitä muilla käyttötarkoituksilla. Jälkimmäisessä tilanteessa käyttötarkoitusten täydentäminen ilmaistaan em. momenteilla ”myös”-sanalla esim. seuraavasti: ”Momentin määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien matka- ja edustusmenojen maksamiseen.”

Menojen laadun mukaiset määräykset

Kulutusmenot (01—29)

Kulutusmenoja ovat menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa varainhoitovuonna käytettäviä tuotannontekijöitä. Kulutusmenoihin luetaan valtion palveluksessa olevan henkilöstön palkkaukset, muut palkkiot, sosiaaliturvamaksut, eläkemaksut, tavaroiden ja palvelusten ostomenot, puolustusmateriaalin sekä sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston, jotka ovat arvoltaan vähäisiä tai joiden taloudellinen pitoaika on lyhyt, hankintamenot sekä muut sellaiset valtion toiminnasta johtuvat tai toimintaan liittyvät menot, mikäli niitä ei ole luettava siirto- tai sijoitusmenoihin.

Valtion henkilöstön palkkauksia saadaan maksaa kulutusmenomomentilta seuraavasti:

a) toimintameno- ja palkkausmomenteilta sekä

b) muilta kulutusmenomomenteilta työsopimussuhteisen henkilöstön ja valtion virkamieslain (750/94) 9 §:n 1 momentissa tarkoitettujen määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitettyjen virkamiesten palkkauksia, mikäli ao. momentin päätösosassa on niin määrätty.

Virkaan nimitettyjen virkamiesten palkkauksia ei saa maksaa muilta kuin toimintameno- ja palkkausmomenteilta. Valtion henkilöstön palkkauksia voidaan maksaa muulta kuin kulutusmenomomentilta vain, mikäli momentin vakiokäyttötarkoituksessa tai päätösosassa on niin määrätty.

01—02. Palkkaukset

Palkkausmomentilta saadaan henkilöstön enimmäismäärien puitteissa maksaa viraston oman virka- ja työsopimussuhteisen henkilöstön palkkaukset, jotka perustuvat virka- ja työehtosopimuksiin ja muihin laillisiin maksuperusteisiin.

Palkkausmomentilta saa maksaa myös

a) ulkomaanedustuksen ja sotilasasiamiesten paikalliskorotukset sekä erät muut vastaavat palkkausmenot;

b) luento-, tunti- ja dosenttiopetuspalkkiot sekä näihin verrattavissa olevat palkkiot;

c) erät pysyväisluonteisesta asiantuntijatoiminnasta aiheutuvat palkkiot, joista on maksettava sosiaaliturva- ja eläkemaksut;

d) virkamiehen irtisanomisajan palkkaus viran lakkaamisen jälkeiseltäkin ajalta;

e) valtion virkamieslain mukaan valtioneuvoston käytettäväksi asetetun virkamiehen palkkaus kyseessä olevan hallinnonalan ministeriön palkkausmomentilta; sekä

f) vahvistettujen perusteiden mukaista uudelleensijoitusrahaa kuntoutuksen kokeilutoiminnan piiriin kuuluvissa virastoissa ja laitoksissa.

05—07. Eläkkeet

Momenteille on merkitty lakiin, asetukseen tai valtiota sitovaan sopimukseen perustuvat tai perusteluissa erikseen määriteltyt vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet, ylimääräiset eläkkeet sekä erät lähinnä eläkkeen luonteiset avustukset.

16—18. Puolustusvoimien kaluston hankkiminen

Momenteille on merkitty puolustusmateriaalin sekä muun puolustusvoimien kaluston ja välineiden hankkimisesta aiheutuvat menot.

28. Maksullisen palvelutoiminnan kulutusmenot

Momentille on merkitty ja momentin määrärahaa saa käyttää sellaisten muutoin toimintamomentilta tai momentilta 29 maksettavien menojen maksamiseen, jotka selvästi ovat kohdistettavissa maksullisen palvelutoiminnan kulutusmenoiksi. Maksullisen palvelutoiminnan menojen perustelut liittyvät kiinteästi ao. tulomomenttiin, jonka perusteluissa on otettu huomioon myös muut kuin erillismomentille merkittävät maksullisen palvelutoiminnan kustannukset.

Maksullisen palvelutoiminnan momentin määrärahaa saa käyttää palkkauksiin vain, jos tätä koskeva valtuus mahdollisine henkilömäärärajoituksineen on esitetty momentin perusteluissa.

29. Muut kulutusmenot

Momentin määrärahaa saa käyttää viraston tai laitoksen tai nimetyn hallinnonalan laissa tai

asetuksessa säädettyjen tehtävien hoidon edellyttämien tavaroiden ja palvelusten ostomenojen maksamiseen, lukuun ottamatta palkkaus- ja palkkauksenluonteisia menoja sekä muita kuin jäljempänä mainittuja sijoitusmenoja (vrt. momenttien 70—89 asiasisällön määrittelyt).

Määrärahaa saa käyttää myös sellaisen viraston tai laitoksen toiminnan edellyttämien koneiden, laitteiden ja kaluston, joiden arvo on enintään 50 000 mk tai joiden taloudellinen pitoaika on enintään kolme vuotta, hankintamenojen maksamiseen.

Momentin määrärahaa saa käyttää edellä mainittujen menojen lisäksi myös seuraavien menojen maksamiseen:

— viraston tai laitoksen toimialaan liittyvien kotimaisten ja ulkomaisten yhteisöjen jäsenmaksut (avustusluonteiset menot on merkitty momenteille 66—69)

— aineettoman käyttöomaisuuden hankintamenot (patentit, tietokoneohjelmistojen käyttöoikeudet ja muut sellaiset käyttö- ja omistusoikeudet), elleivät ne sisälly momenteilta 70—79 suoritettaviin hankintoihin

— puhelinosuustodistusten tai vastaavien puhelimen käyttöön oikeuttavien todistusten hankintamenot, elleivät ne liity momenteille 70—89 budjetoituun kokonaisuuteen

— viraston tai laitoksen toiminnasta tai sen hallinnassa olevasta käyttöomaisuudesta aiheutuvat verot ja maksut (ml. rangaistusluonteiset lisät ja korotukset)

— valtion varoista maksettavat, viraston tai laitoksen toiminnasta aiheutuvat vahingonkorvaukset ja muut vastaavat korvaukset sekä liikennevahinkomaksut

— matkamenojen ennakko viraston tai laitoksen edustajan sellaisesta matkasta, jonka menot Euroopan unionin toimeihin maksaa

— viraston tai laitoksen määräytymisperusteiltaan säännöksissä tarkoin määrättyjen tulojen tai muiden erien liikaa perityn osan palautukset, ellei palautusta voida suorittaa ao. tulomomentilta.

Siirtomenot (30—69)

Siirtomenoihin luetaan kunnille, muille julkisille yhteisöille, elinkeinoelämälle, kotitalouksille ja yleishyödyllisille yhteisöille maksettavat valtionavut ja valtion välityksellä tapahtuvat varainsiirrot sekä vastikkeetta tapahtuvat varainsiirrot talousarvion ulkopuolella oleviin val-

tion rahastoihin, kansaneläkelaitokselle ja ulkomaille. Valtio ei saa siirtomenoista välitöntä tai suoranaista aineellista vastiketta, kuten rahaa, tavaraa tai palvelusta siirron saajalta. Välillisesti siirtomenot edistävät valtion tehtävien toteuttamista.

Siirtomenot on luokiteltu saajan mukaan. Valtionavut rakennustoimintaan sekä koneiden ja kaluston hankintaan on pyritty merkitsemään eri momenteille kuin kulutukseen tai muihin käyttötarkoituksiin menevät valtionavut. Mikäli määräraha koskee useaa siirron saajaryhmää, on esitetty jaoteltu saajaryhmittäin tarvittaessa edelleen jaoteltuna käyttötalouteen ja pääomatalous- tai elinkeinoelämään siirtoihin.

Momenteille 30—69 on budjetoitu korvaukset liiketoimintaa harjoittaville yksiköille niiden yleisen edun vuoksi suorittamista tehtävistä, milloin etu koituu muille kuin valtiolle.

Lakisääteisesti määräytyvät ja harkinnanvaraiset siirtomenot on pyritty merkitsemään eri momenteille.

30—39. Valtionavut kunnille ja kuntayhtymille ym.

Momenteille on merkitty kunnille ja kuntayhtymille suoritettavat valtionavut.

40—49. Valtionavut elinkeinoelämälle

Momenteille on merkitty elinkeinoelämän edistämiseksi tarkoitettavat valtionavut yksityisille yrityksille, elinkeinonharjoittajille sekä yrittäjien ja elinkeinonharjoittajien yms. etuja edistävälle keskusjärjestöille, yhdistyksille ym.

50—59. Valtionavut kotitalouksille ja yleishyödyllisille yhteisöille

Momenteille on merkitty siirrot yksityisille kuluttajille sekä valtionavut yleishyödyllisille järjestöille, laitoksille, yhdistyksille, seuroille jne. Tällaisia ovat esimerkiksi urheilujärjestöt, yksityiset oppilaitokset, yksityiset sairaalat ja sellaiset yksityiset tutkimuslaitokset, jotka eivät välittömästi palvele liike- tai elinkeinoelämää.

60. Siirrot budjetin ulkopuolisille valtion rahastoille ja kansaneläkelaitokselle

Momenteille on merkitty siirrot talousarvion ulkopuolisiin rahastoihin sekä siirrot kansaneläkelaitokselle.

61—65. Muut siirrot kotimaahan

Momenteille on merkitty sellaiset erittelemättömät siirrot, joiden jakamista kuntien, elinkeinoelämän ja kotitaloussektorin kesken ei ole voitu edeltäkäsien suorittaa.

Momenteille on budjetoitu myös varainsiirrot Euroopan unionin komission kanssa hyväksytävien EU:n rakennerahastojen toimenpide- ja yhteisöaloitteita koskevien toimenpideohjelmien ja rahoituspäätösten mukaisten valtion omien ja muiden hankkeiden EU:n rahoituksen suorittamiseen. EU:lta tuleva rahoitus on merkitty vastaavasti ryhmiteltynä ao. tulomomenteille.

66—69. Siirrot ulkomaille

Momenteille on merkitty sellaiset ulkomaille siirrettävät varat, joista ei saada välitöntä vastiketta tai joiden vastike on vähäinen suhteessa menon suuruuteen. Tällaisia ovat esim. kehitysyhteistyötoiminnan puitteissa myönnettävät avustukset sekä kansainvälisten rahoitusyhteisöjen jäsenmaksut sekä muut sellaiset avustusluonteiset jäsenmaksut, jotka ao. yhteisöt käyttävät toimintansa rahoitukseen tai välittävät edelleen avustuksina kolmansille tahoille.

Momenteille on budjetoitu myös varainsiirrot Euroopan unionille suoritettaviin arvonnalisäveropohjaan ja bruttokansantuloon perustuviin Suomen maksuosuuksiin samoin kuin Suomen maksuosuuksiin Euroopan investointipankin ja Euroopan ydinenergiayhteisön hankintakeskuksen pääomista sekä Euroopan hiili- ja teräsyhteisön rahastoon.

Sijoitusmenot (70—89)

Sijoitusmenoihin luetaan muut kuin puolustusmateriaalin ja sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston, jotka ovat arvoltaan vähäisiä tai joiden taloudellinen pitoaika on lyhyt, hankintamenot, talonrakennusten sekä maa- ja vesirakenteiden rakentamisen, arvopapereiden,

maa-alueiden ja rakennusten hankintamenot sekä lainananto.

Reaalisijoitukset (70—79)

Reaalisijoituksiin luetaan sellaiset valtion ai-neellisen käyttöomaisuuden hankinnat, jotka täyttävät jäljempänä eri vakiomomenttiryhmiin kohdalla esitetyt tunnusmerkit. Koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenot on merkitty momenteille 70—73. Talonrakennukset on merkitty momenteille 74—76 ja muut rakennustyöt momenteille 77—79.

70—73. Kaluston hankinta

Momenteille on puolustusmateriaalin hankintamenoja lukuun ottamatta merkitty arvoltaan yli 50 000 markan ja samalla taloudelliselta pitoajaltaan yli kolmivuotisten koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenot. Mikäli viraston tai laitoksen toimintamenot on budjetoitu toimintamenomomentille (21—23), on tälle yleensä sisällytetty myös määrärahat kaluston hankintaan. Momentin 70 (Kaluston hankinta) määrärahaa saa käyttää mainitunlaisten, viraston tai laitoksen tai nimetyn hallinnonalan toiminnan edellyttämien koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenojen maksamiseen.

74—76. Talonrakennukset

Momenteille on merkitty ja niiden määrärahoja saa käyttää niiden perusteluiden mukaisista valtion uudisrakennustöistä ja rakennusten perusparannustöistä aiheutuvien tarpeellisten rakentamismenojen, mukaan lukien palkkausmenot, maksamiseen. Perusparannuksiksi katsotaan sellaiset muutos- tai korjaustyöt, joiden johdosta rakennuksen arvo lisääntyy oleellisesti. Määrärahoja saa käyttää myös rakennusten turva- ja muista teknisistä järjestelmistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Momenttien määrärahoja saa käyttää myös uudisrakennustöiden ja perusparannustöiden suunnittelusta ja sen edellyttämien konsulttipalvelusten ostoista aiheutuvien menojen maksamiseen, lukuun ottamatta sitä suunnittelutyötä, jota vastaavat palkkausmenot on merkitty toimintamenomomentille.

Momenteilla yksilöityjen hankkeiden kustan-

nusarviot vastaavat rakennuskustannusindeksin (1990 = 100) pistelukua 103. Jos hankkeesta on tehty urakkasopimus, kustannusarvio perustuu sopimukseen. Kustannusarviot eivät sisällä arvonlisäveroa.

77—79. Maa- ja vesirakennukset

Momenteille on merkitty ja niiden määrärahoja saa käyttää niiden perusteluiden mukaisten muista valtion rakennustöistä kuin talonrakennuksista aiheutuvien menojen, mukaan lukien palkkausmenot, maksamiseen. Tällaisia töitä voivat olla esim. yleisten teiden, rautateiden, satamien, kanavien ja siltojen rakentamis- ja peruskorjaustyöt, maankuivatustyöt, vesi- ja viemärijohtotyöt, koskien ja vesiväylien perkaamis-, uittoväylien rakentamis- sekä pengerryks- ja patoamistyöt. Momenttien määrärahoja saa käyttää myös mainitunlaisten rakennustöiden suunnittelusta ja sen edellyttämien konsulttipalvelusten ostoista aiheutuvien menojen maksamiseen, lukuun ottamatta sitä suunnittelutyötä, jota vastaavat palkkausmenot on merkitty toimintamenomomentille.

Lainat ja muut finanssisijoitukset (80—89)

80—86. Valtion varoista myönnettävät lainat

Momenteille on merkitty valtion varoista myönnettävät lainat.

Henkilöstömäärien tulee olla enintään kunkin pääluokan perustelujen päätösosassa ja momenteilla määrätyn mukaisia koko varainhoitovuoden ajan. Enimmäismääriin luetaan henkilöstö palvelussuhteen laadusta ja budjetointitavasta riippumatta.

Henkilöstön enimmäismääriin ei lueta

- valtion liikelaitosten henkilöstöä,
- nettobudjetoitujen liikelaitosten henkilöstöä,
- velvoitetöyliköistettävää,
- muita työllisyysvaroin palkattuja, eikä
- ostopalveluja.

Virastojen ja laitosten nettobudjetoidun toi-

87. Maa-alueet, rakennukset ja kiinteistöt

Momentille on merkitty maa-alueiden, rakennusten ja kiinteistöjen ostomenot.

88—89. Muut finanssisijoitukset

Momenteille on merkitty osakkeiden ja arvopapereiden ostomenot, sijoitukset valtionenemmistöisiin osakeyhtiöihin ym. finanssisijoitukset.

Muut menot (90—99)

Muihin menoihin luetaan valtionvelan korot, indeksikorotukset sekä muut edellä mainittuihin kulutus-, siirto- ja sijoitusmenoihin kuulumattomat menot.

90—92. Valtionvelan korot ja indeksikorotukset

Momenteille on merkitty kotimaisen ja ulkomaisen velan korot ja indeksikorotukset.

93—99. Muut ja erittelemättömät menot

Momenteille on merkitty edellä luokittelemattomat menot, kuten eräät muut laskennalliset erät sekä eräät korvausmenot.

Henkilöstön määrän laskeminen

minnan henkilöstöä ei lueta enimmäismääriin sikäli kuin ao. momentin päätösosassa on niin mainittu.

Henkilötyövuosien määrät lasketaan seuraavasti:

1. Yksi päätoiminen (vähintään 30 tuntia/viikko) virka- ja työsopimussuhteinen tehtävä (vakanssi) muodostaa yhden henkilötyövuoden. Mikäli vakanssista maksetaan samanaikaisesti palkkaa kahdelle henkilölle (sairaus- ja äitiysloma- tms. sijainen), kysymyksessä on kuitenkin vain yksi henkilötyövuosi.

2. Osa-aikaisten vakanssien viikkotyöajat lasketaan yhteen ja muunnetaan tätä kautta hen-

kilötyövuosiksi. Yhteenlasketut viikkotyöajat jaetaan edellisessä kohdassa todetulla päätoimisuuden rajaa osoittavalla viikkotyöajalla 30 t.

3. Kausi- ja ruuhka-apulaisten sekä muussa lyhytaikaisessa palvelussuhteessa (enintään 6 kk) olevan henkilöstön määrä lasketaan henki-

lötyövuosina palvelussuhteen kestoajan mukaisessa suhteessa (esim. 3 kk harjoittelija = 0,25 henkilötyövuotta). Osa-aikaisuus otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan samalla tavalla kuin vakanssien osa-aikaisuus.

TULOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. <i>Tulo- ja varallisuusvero</i>			03. <i>Perintö- ja lahjavero</i>		
Momentille	arvioidaan	kertyvän	Momentille	arvioidaan	kertyvän
42 700 000 000 mk.			1 270 000 000 mk.		
02. <i>Korkotulojen lähdevero</i>					
Momentille	arvioidaan	kertyvän			
1 800 000 000 mk.					

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. <i>Arvonlisävero</i>			03. <i>Apteekkimaksut</i>		
Momentille	arvioidaan	kertyvän	Momentille	arvioidaan	kertyvän
45 600 000 000 mk.			375 000 000 mk.		
02. <i>Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero</i>					
Momentille	arvioidaan	kertyvän			
1 700 000 000 mk.					

06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut

01. <i>Tuontitulli</i>	Momentille arvioidaan kertyvän	75 000 000 mk.
------------------------	--------------------------------	----------------

08. Valmisteverot

01. <i>Tupakkavero</i> Momentille 3 335 000 000 mk.	arvioidaan	kertyvän	05. <i>Virvoitusjuomavero</i> Momentille arvioidaan kertyvän 130 000 000 mk.
02. <i>Makeisvero</i> Momentille arvioidaan kertyvän 150 000 000 mk.			07. <i>Polttoainevero</i> Momentille arvioidaan kertyvän 13 550 000 000 mk.
04. <i>Alkoholijuomavero</i> Momentille arvioidaan kertyvän 7 360 000 000 mk.			

10. Muut verot

01. <i>Leimavero</i> Momentille arvioidaan kertyvän 2 800 000 000 mk.	06. <i>Arpajaisvero</i> Momentille arvioidaan kertyvän 320 000 000 mk.
03. <i>Autovero</i> Momentille arvioidaan kertyvän 3 600 000 000 mk.	07. <i>Ajoneuvovero</i> Momentille arvioidaan kertyvän 1 040 000 000 mk.
04. <i>Moottoriajoneuvovero</i> Momentille arvioidaan kertyvän 860 000 000 mk.	

19. Muut veronluonteiset tulot

02. <i>Lästimaksut</i> Momentille arvioidaan kertyvän 3 200 000 mk.	09. <i>Muut verotulot</i> Momentille arvioidaan kertyvän 100 000 000 mk.
08. <i>Öljyjättemaksu</i> Momentille arvioidaan kertyvän 20 000 000 mk.	

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot* Momentille arvioidaan kertyvän 9 500 000 mk.

25. Oikeusministeriön hallinnonala

01. *Tuomioistuintulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 200 000 000 mk.

50. *Vankeinhoitolaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 80 000 000 mk.

47. *Ulosottomaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 125 000 000 mk.

99. *Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 5 200 000 mk.

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

05. *Lääninhallitusten julkisoikeudellisista suoritteista kertyvät tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 32 300 000 mk.

90. *Rajavartiolaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 16 500 000 mk.

62. *Tulot poliisin lupapalveluista*
Momentille arvioidaan kertyvän 154 000 000 mk.

97. *Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot (EU)*
Momentille arvioidaan kertyvän 616 650 000 mk.

64. *Ulosottotoimen maksutulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 175 000 000 mk.

99. *Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 10 000 000 mk.

80. *Pelastushallinnon tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 3 993 000 mk.

27. Puolustusministeriön hallinnonala

20. Tulot puolustusvoimien irtaimen omaisuuden myynnistä ja vuokrauksesta sekä royalty-maksuista

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 100 000 mk.

21. Puolustusministeriön hallinnonalan metsätalouden tulot

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 6 000 000 mk.

22. Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot
Momentille ei arvioida kertyvän nettotuloa.

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 63 500 000 mk.

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

07. Siirto valtion eläkerahastosta

Momentille siirretään 6 000 000 000 mk.

23. Tulot valtiokonttorin maksullisesta toiminnasta

Momentille arvioidaan kertyvän 26 434 000 mk.

24. Tapaturmavakuutustoimintaa harjoittavien yhtiöiden vakuutusmaksuosuus

Momentille arvioidaan kertyvän 10 000 000 mk.

25. Vakuutusmaksut vahingon- ym. korvauksista

Momentille arvioidaan kertyvän 113 000 000 mk.

28. Kuntien osuudet verotuskustannuksista

Momentille arvioidaan kertyvän 480 000 000 mk.

29. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista

Momentille arvioidaan kertyvän 131 000 000 mk.

30. Evankelisluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista

Momentille arvioidaan kertyvän 73 000 000 mk.

49. Tullilaitoksen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 38 500 000 mk.

52. Tilastokeskuksen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 1 375 000 mk.

Momentilta palkattava maksullisen toiminnan henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

64. Valtion kiinteistölaitoksen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 1 138 000 000 mk.

Vuokratuloja saa käyttää kiinteistölaitoksen toimintamenojen maksamiseen.

87. Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta

Momentille arvioidaan kertyvän 106 800 000 mk.

90. Euroopan unionin traditionaalisten varojen kantopalkkiot (EU)

Momentille arvioidaan kertyvän 169 000 000 mk.

97. Siirtymäkorvaus Euroopan unionista (EU)

Momentille arvioidaan kertyvän 945 000 000 mk.

98. Takaisinperittävät arvonlisäveropalautukset

Momentille arvioidaan kertyvän 2 800 000 000 mk.

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 2 036 000 000 mk.

29. Opetusministeriön hallinnonala

01. *Opetusministeriön tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 600 000 mk.

10. *Korkeakoulujen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 71 781 000 mk.

39. *Opintotukitoiminnan tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 131 000 000 mk.

42. *Kuntien maksusuudet ja korvaukset*
Momentille arvioidaan kertyvän 366 564 000 mk.

43. *Ylioppilastutkintolautakunnan tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 44 000 mk.

91. *Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 690 000 000 mk.

93. *Museoviraston tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 6 000 000 mk.

96. *Valtion elokuvatarkastamon tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 450 000 mk.

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

01. *EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot (EU)*
Momentille arvioidaan kertyvän 2 684 600 000 mk.

02. *EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta saatavat tulot (EU)*
Momentille arvioidaan kertyvän 648 900 000 mk.

03. *EU:n kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineeltä saatavat tulot (EU)*
Momentille arvioidaan kertyvän 35 000 000 mk.

04. *EU:lta saatavat muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 3 190 000 mk.

30. *Valtion osuus vedonlyönnistä hevoskilpailuissa saadusta tulosta*
Momentille arvioidaan kertyvän 23 000 000 mk.

32. *Kasvinjalostusmaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 5 630 000 mk.

35. *Hirvieläinten metsästysmaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 21 300 000 mk.

37. *Kalastuksenhoitomaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 44 840 000 mk.

39. *Riistanhoitomaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 35 400 000 mk.

40. *Vesioikeudelliset kalatalousmaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 6 000 000 mk.

41. *Tenojoen kalastuslupamaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 700 000 mk.

65. *Geodeettisen laitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 600 000 mk.

70. *Maatalouden tutkimuskeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 24 450 000 mk.

72. *Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 40 000 mk.

76. *Metsäntutkimuslaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 16 300 000 mk.

83. *Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 36 042 000 mk.

84. *Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 54 200 000 mk.

99. *Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 16 400 000 mk.

31. Liikenneministeriön hallinnonala

24. *Tielaitoksen sekalaiset tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 5 000 000 mk.

25. *Ulkopuolisilta perittävät osuudet tietöiden kustannuksista*
Momentille arvioidaan kertyvän 67 000 000 mk.

30. *Merenkulkulaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 433 900 000 mk.

31. *Merentutkimuslaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 3 300 000 mk.

52. *Telehallintokeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 4 815 000 mk.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää myös kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen. Momentilta palkattava henkilöstö ei sisälly pääluokan 31 henkilöstön enimmäismäärään.

58. *Radanpidon tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 000 000 mk.

99. *Liikenneministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 200 000 mk.

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

02. *Tulot yrityspalvelun piiritoimistojen maksullisesta palvelutoiminnasta*
Momentille arvioidaan kertyvän 10 700 000 mk.

32. *Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisen palvelutoiminnan tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 624 000 mk.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja teknisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseen tarkoitettuihin ja kansainväliseen toimintaan liittyviin projekteihin.

Momentilta palkattava henkilöstö ei sisälly pääluokan 32 henkilöstön enimmäismäärään.

40. *Geologian tutkimuskeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 25 000 000 mk.

41. *Turvatekniikan keskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 8 900 000 mk.

80. *Siirto valtion ydinjätehuoltorahastosta*
Momentille arvioidaan kertyvän 95 000 000 mk.

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 96 865 000 mk.

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

06. *Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 750 000 mk.

08. *Kansanterveyslaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 16 000 000 mk.

09. *Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 12 263 000 mk.

10. *Säteilyturvakeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 34 183 000 mk.

92. *Raha-automaattiyhdistyksen tuotto*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 500 000 000 mk.

98. *Valtionapujen palautukset*
Momentille arvioidaan kertyvän 90 000 000 mk.

99. *Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 6 000 000 mk.

34. Työministeriön hallinnonala

40. *Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot (EU)*
Momentille arvioidaan kertyvän 766 394 000 mk.

70. *Palkkaturvamaksujen palautukset*
Momentille arvioidaan kertyvän 245 000 000 mk.

99. *Työministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 22 000 000 mk.

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

26. *Alueellisten ympäristökeskusten tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 5 200 000 mk.

27. *Suomen ympäristökeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 500 000 mk.

40. *Asuntotoimen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 100 000 mk.

60. *Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista*
Momentille arvioidaan kertyvän 8 000 000 mk.

99. *Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 400 000 mk.

39. Muut sekalaiset tulot

<p>01. <i>Sakkorahat</i>
Momentille arvioidaan kertyvän 330 000 000 mk.</p> <p>02. <i>Valtiolle tilitettävät viivästyskorot, jäämämaksut ja veronlisäykset veronmaksun laiminlyömisestä määräaikana</i>
Momentille arvioidaan kertyvän 500 000 000 mk.</p> <p>03. <i>Oikaisurahat</i>
Momentille arvioidaan kertyvän 100 000 mk.</p> <p>04. <i>Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset</i>
Momentille arvioidaan kertyvän 200 000 000 mk.</p> | <p>05. <i>Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti</i>
Momentille arvioidaan kertyvän 40 000 000 mk.</p> <p>07. <i>Valtiolle valtion eläkerahaston ulkopuolella tuloutettavat korvaukset</i>
Momentille arvioidaan kertyvän 35 525 000 mk.</p> <p>09. <i>Valtiolle maksettavat päivä- ja äitiysrahat sekä sosiaaliturvamaksut</i>
Momentille arvioidaan kertyvän 10 000 000 mk.</p> <p>10. <i>Muut sekalaiset tulot</i>
Momentille arvioidaan kertyvän 15 000 000 mk.</p> |
|--|--|

Osasto 13
KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

04. <i>Korot valtion lainoista liikelaitoksille</i> Momentille arvioidaan kertyvän 12 682 000 mk.	07. <i>Korot talletuksista</i> Momentille arvioidaan kertyvän 2 100 000 000 mk.
05. <i>Korot muista lainoista</i> Momentille arvioidaan kertyvän 138 749 000 mk.	08. <i>Korot obligaatioista</i> Momentille arvioidaan kertyvän 1 000 000 000 mk.

03. Osinkotulot

01. <i>Osinkotulot valtionyhtiöistä</i> Momentille arvioidaan kertyvän 1 200 000 000 mk.	02. <i>Muut osinkotulot</i> Momentille arvioidaan kertyvän 10 000 000 mk.
--	---

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

01. <i>Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset</i> Momentille arvioidaan kertyvän 210 000 000 mk.

Osasto 15**LAINAT****01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat**

02. *Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille*

Momentille arvioidaan kertyvän 28 168 000 mk.

04. *Muiden lainojen lyhennykset*

Momentille arvioidaan kertyvän 624 200 000 mk.

02. Valtion nettolainanotto

01. *Nettolainanotto*

Momentille merkitään 35 335 000 000 mk.

MENOT

Pääluokka 21

TASAVALLAN PRESIDENTTI

Tasavallan Presidentin kanslian kokonaishenkilöstömäärä saa olla vuonna 1996 enintään 82 henkilötyövuotta.

01. Tasavallan Presidentti

01. *Presidentin palkkio ja edustusrahat*
Momentille myönnetään 1 458 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain (39/94) mukaisten menojen maksamiseen.

21. *Presidentin käyttövarat*
Momentille myönnetään 125 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin käyttömenojen maksamiseen.

02. Tasavallan Presidentin kanslia

21. *Toimintamenot (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään 24 030 000 mk.
27. *Eläkkeellä olevan presidentin menot (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään 248 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tasavallan eläkkeellä olevan presidentin Mauno Koiviston käytettäväksi osoitetusta henkilökunnasta, työhuoneesta sekä toimisto- ym. palveluista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Pääluokka 22

EDUSKUNTA

Pääluokan kokonaishenkilöstömäärä saa olla vuonna 1996 enintään 402 henkilötyövuotta, josta eduskunnan kansliassa 288, valtiontilintarkastajien kansliassa 15, eduskunnan oikeus-

asiamiehen kansliassa 31, Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kansliassa 10 ja Eduskunnan kirjastossa 58 henkilötyövuotta.

01. Kansanedustajat

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 81 670 000 mk.

02. Eduskunnan kanslia

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 112 205 000 mk.

09. Valtiontilintarkastajat

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 7 708 000 mk.

14. Eduskunnan oikeusasiamies

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 10 715 000 mk.

25. Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 10 866 000 mk.

30. Eduskunnan kirjasto**21. Toimintamenot (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 16 079 000 mk.

99. Eduskunnan muut menot**21. Käyttövarat eduskuntaryhmille ryhmäkanslioita varten**

Momentille myönnetään 17 336 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ryhmien toiminnalle välttämättömien sihteerien ja muun toimistohenkilökunnan palkkaamiseen sekä ryhmien toiminnasta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

22. Parlamenttienvälisen liiton Suomen ryhmän käytettäväksi

Momentille myönnetään 1 110 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen ryhmän toimistomenoista, Parlamenttienvälisen liiton jäsenmaksuista, kokouksista ja vierailuista sekä Suomen ryhmän puitteissa tapahtuvasta muusta kansanedustajien harjoittamasta kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien kustannusten maksamiseen.

Pääluokka 23

VALTIONEUVOSTO

Hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä lukuun ottamatta valtioneuvoston jäseniä saa olla vuonna 1996 enintään 218 henkilötyövuotta. Hallinnonalalla saa lisäksi olla Euroopan unio-

nin jäsenyyteen liittyvien tehtävien johdosta yhtä henkilötyövuotta vastaava henkilöstömäärä.

01. Valtioneuvosto

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 18 528 000 mk.
Henkilöstön määrä saa olla enintään 45, joista 18 valtioneuvoston jäsentä ja 27 erityisavustajaa.

hänttä välittömästi avustavien henkilöiden matkustusmenojen korvaamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää muiden ministerien ja heidän erityisavustajiensa muiden kuin EU:n toimintaan osallistumisesta aiheutuvien matkustusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös ministerien turvamiesten matkustusmenojen korvaamiseen vastaavalla tavalla.

20. *Matkat* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 2 800 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää pääministerin ja

02. Valtioneuvoston kanslia

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 78 570 000 mk.

03. Oikeuskanslerinvirasto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 13 411 000 mk.

25. Valtioneuvoston edustus- ja virkahuoneistot

26. *Kalastajatorpan vierastalo* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 2 221 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion ja Arctia Oy:n kesken 8.6.1995 tehdyn valtion vierastaloa koskevan hoitosopimuksen mukaan vierastalon

lainoista, hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kaluston hankkimisesta ja kunnostamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä turvallisuusjärjestelmien uusimiseen.

74. *Valtioneuvoston väestönsuoja* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 175 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää väestönsuojan varusteluun sekä teknisen tunnelin rakentamiseen. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 146 500 000 mk.

27. Poliittisen toiminnan avustaminen

50. *Puoluetoiminnan tukeminen*

Momentille myönnetään 64 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää puoluelain (10/69) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/73) 1 §:n mukaisesti avustuksiin eduskunnassa edustettuina oleville puolueille niiden säännöissä ja yleisohjelmissa määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen. Määrärahasta on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden kansainvälistä toimintaa varten 3 800 000 mk ja puolueiden muuhun toimintaan 60 098 000 mk, mistä kahdeksan prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin kahdeksan prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset. Lisäksi määrärahasta saa käyttää 302 000 mk avustuksen suorittamiseen Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa.

52. *Kansalaisaktiivisuuden lisääminen Euroopan parlamentin Suomen edustajien vaaleissa sekä Euroopan unioniin liittyvän kansalaiskeskustelun kannustaminen*

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää 7 700 000 mk puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/73) jako- ja maksatusperiaatteita noudattaen avustuksen maksamiseen puolueille Euroopan parlamentin Suomen edustajien vaaleja koskevan tiedotustoiminnan edistämiseen.

Lisäksi määrärahasta saa käyttää 2 300 000 mk yhdistysrekisterissä rekisteröityjen kansansivistysjärjestöjen ja muiden yleishyödyllisten järjestöjen Euroopan parlamentin Suomen edustajien vaaleja koskevan tiedotustoiminnan edistämiseen sekä sellaisten julkaisu-, kurssi- ja seminaarihankkeiden tukemiseen, joilla pyritään Euroopan unionin vuonna 1996 pidettävän hallitusten välistä konferenssia koskevan kansalaiskeskustelun edistämiseen.

99. Valtioneuvoston muut menot

23. *Presidentti Lauri Kristian Relanderin muistomerkki* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 650 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää muistomerkin valmistamisesta ja pystyttämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

24. *Kunniamerkit* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion virkamiehille ja muille lunastuksetta annettavien kunniamerkkien kustannusten korvaamiseen.

25. *J. V. Snellmanin kootut teokset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää J. V. Snellmanin koottujen teosten julkaisuhankkeen jatkamisesta aiheutuvien menojen ja teosten toimituskunnan menojen maksamiseen sekä pienehköihin laitehankintoihin. Määrärahaa saa käyttää enintään kahdeksaa henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

26. *Suomen hallintohistoria* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 480 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen hallintohistorian kirjoittamisesta ja painattamisesta aiheutuvien menojen ja kirjoittamista valvovan komitean menojen maksamiseen sekä pienehköihin laitehankintoihin. Määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

28. *Suomen itsenäisyyden 80-vuotisjuhlavuosi* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen itsenäisyyden 80-vuotisjuhlallisuuksien järjestämiseen.

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa olla vuonna 1996 enintään 1 503 henkilötyövuotta. Lukuun ei sisälly asemamaasta palkattava henkilöstö, kriisinhallinta- ja rauhanturvaoperaatioihin palkattava henkilöstö eikä EU-

komissioon palkattava henkilöstö. Hallinnonalalla saa lisäksi olla Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvien tehtävien johdosta 38 henkilötyövuotta vastaava henkilöstömäärä.

01. Ulkoasiainhallinto

21. (24.01.21 ja 99.27) *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 738 874 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös kunniakonsulien menojen maksamiseen.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 50 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle vuokrattujen tilojen peruskorjausluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
1. Uudisrakennushankkeet					
Berliini.....	2 200	37 800	17 182		7 800 000
Tukholma					
— kanslia- ja asuinrak.	2 900	33 000	11 379		20 000 000
— pysäköintilaitos, Suomen osuus	3 500	5 550	1 586		
2. Peruskorjaushankkeet					22 200 000
				Yhteensä	50 000 000

87. *Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 39 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rakennusten, huoneistojen ja tonttien ostohinnan sekä kiinteistölainojen korkojen ja kuoletusten maksamiseen.

Vuonna 1996 saadaan tehdä kiinteistöjen ja huoneistojen hankkimista koskevia sopimuksia enintään 20 000 000 markan arvosta siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja aikaisintaan vuonna 1997.

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 420 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää käyttösuunnitelmasa yksilöidystä käyttötarkoituksista aiheutuviin menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää aikaisemmin myönnettyjen valtuuksien nojalla tapahtuviin maksatuksiin ja vuoden 1996 kuluessa solmittavien maksujärjestelyjen aiheuttamiin kuluihin, joista aiheutuu maksatuksia vuonna 1996 ja sen jälkeisinä vuosina.

Suomen EU-jäsenyyden tuoman veloitteen mukaisesti määrärahaa saa käyttää myös EU:n kehitysyhteistyötä Lomén sopimuksen puitteissa rahoittavan Euroopan kehitysrahaston EDF:n maksatuksiin.

Määrärahaa saa käyttää myös kehitysyhteistyöhallinnon menojen maksamiseen, kun ne aiheutuvat henkilökunnan koulutuksesta sekä kohdemaihin ja kohdemaissa tehtävistä kehitysyhteistyöhallinnon virkamatkoista sekä toimistoautomaatiikan hankinnasta.

Kehitysluottoihin tarkoitettua määrärahaa saa käyttää kehitysmaille aiemmin myönnettyistä kehitysluotoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Korkotukiluottoja saa vuonna 1996 myöntää siten, että vuosina 1987—1996 myönnettävien luottojen määrä yhteensä on enintään 3 500 000 000 mk. Korkotukea saa suorittaa vuosina 1987—1996 myönnettyille luotoille siltä ajalta, jolta korko ulkoasiainministeriön hyväksymien luottoehtojen mukaan on maksettava.

Humanitaariseen apuun tarkoitettuja määrärahoja saa käyttää myös muiden kuin kehitysmaiden avustamiseen.

Käyttösuunnitelma:

	mk
1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö	444 000 000
2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	455 000 000
3. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	30 000 000

4. Kehitysluotot	43 000 000
5. Korkotuki	150 000 000
6. Humanitaarinen apu	150 000 000
7. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitysyhteistyöosaston tiedotus	20 000 000
8. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	3 000 000
9. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, kehitysjoukoille ja kehitysyhteistyötiedotukselle	125 000 000

Yhteensä 1 420 000 000

Vuoden 1996 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 1996 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 1 505 000 000 markan arvosta.

Näitä myöntö- ja sopimusvaltuuksia saa käyttää seuraavasti:

Valtuus	Milj. mk
1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö	710
2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	490
3. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	30
4. Kehitysluotot	—
5. Korkotuki	100
6. Humanitaarinen apu	—
7. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitysyhteistyöosaston tiedotus	20
8. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	5
9. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, kehitysjoukoille ja kehitysyhteistyötiedotukselle	150
Yhteensä	1 505

Näistä valtuuksista yhdessä aiempien myöntöpäätösten, sopimusten ja sitoumusten aiheuttamien menojen kanssa saa aiheutua valtiolle menoja vuonna 1997 enintään 1 345 000 000 mk, vuonna 1998 enintään 1 118 000 000 mk, vuonna 1999 enintään 823 000 000 mk ja sen jälkeen yhteensä enintään 1 815 000 000 mk.

40. Teollinen kehitysyhteistyö

50. *Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksa-

miseen Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle yri-
tysten kehittämiseen sekä korkotuen maksami-
seen rahaston ottamille luotoille.

Korkotukea saa maksaa yhtiön vuosina
1991—1996 ottamien, vuotuiselta määrältään
enintään 150 000 000 markan suuruisten laino-
jen osalta. Korkotuen määrä saa vastata enin-
tään näistä lainoista perittävien korkokustan-
nusten ja 2 prosentin koron erotusta.

Valtioneuvosto voi Teollisen yhteistyön ra-
hasto Oy:stä annetun lain (291/79, muut.
1109/82, 151/84, 116/87, 963/88, 1617/91 ja
1305/93) 3 §:n 4 momentin nojalla antaa
määräämillään ehdoilla yhtiölle sitoumuksia
siitä, että valtio korvaa yhtiölle sen luotonanto-
ja takaustoiminnassa mahdollisesti syntyneitä
tappioita sekä osake- ja osuussijoitusten mene-
tyksiä ja arvonalennuksia ja että valtio maksaa
yhtiön ottamasta ulkomaisesta luotosta mah-
dollisesti aiheutuvan kurssitappion. Sitoumuks-
ia saa antaa siten, että niiden piiriin kuuluvien
maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitus-

ten ja takausten yhteinen pääomamäärä saa olla
vasta-arvoltaan enintään 1 000 000 000 mk ja
nostettujen ulkomaisten luottojen yhteinen pää-
oma enintään 500 000 000 mk.

66. *Taloudellinen, teollinen ja teknologinen
yhteistyö kehitysmaiden kanssa* (arviomäärära-
ha)

Momentille myönnetään 7 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksa-
miseen soveltuvuustutkimuksia, koulutusta ja
asiantuntijapalveluiden hankkimista varten.
Vuonna 1996 saa tehdä TTT-yhteistyötä kos-
kevia sopimuksia enintään 12 000 000 markan
arvosta.

88. *Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n osake-
pääoman korottaminen* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Teollisen yhteistyön
rahasto Oy:n uusien osakkeiden merkitsemises-
tä valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen.

50. Yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa

66. *Lähialueyhteistyö ja yhteistyö Baltian
maiden kanssa* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 24 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kahdenvälisen
hankkeiden suunnittelun ja toteutuksen rahoit-
ukseen Venäjän federaatiossa ja Baltian maissa.
Venäjän federaatiossa yhteistyö keskittyy Suo-
men lähialueille (Murmanskin alue, Karjalan
tasavalta, Leningradin alue ja Pietarin kaupun-
ki). Määrärahaa saa käyttää kaupallisesti ja
poliittisesti hyvin perusteltuihin kahdenvälisiin
hankkeisiin myös muissa KIE-maissa. Määrä-
rahaa saa käyttää myös teknisen ja asiantuntija-
avun rahoitukseen sekä Helsingissä toimivien
Baltian maiden edustustojen avustamiseen.
Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainit-
tuun toimintaan liittyvien valtion kulutusmeno-
jen maksamiseen. Vuoden 1996 aikana saa
tehdä Keski- ja Itä-Euroopan maiden avusta-
mista koskevia sopimuksia ja antaa sitoumuksia
vuoden 1996 jälkeisille vuosille yhteensä enin-
tään 30 000 000 markan arvosta siten, että niistä

aiheutuu valtiolle menoja vuonna 1997 enintään
10 000 000 mk ja vuodelle 1998 enintään
20 000 000 mk.

67. *Suomen osuus Euroopan jälleenrakennus-
ja kehityspankin osakepääoman maksamisesta*
(arviomääräraha)

Vuoden 1996 aikana Suomi saa sitoutua
osallistumaan Euroopan jälleenrakennus- ja
kehityspankin osakepääoman korotukseen yhe-
teensä enintään 38 miljoonalla eculla (216 milj.
mk), mistä aiheutuu valtiolle menoja vuosina
1997—2001 arviolta 43 200 000 mk vuosittain.
Momentille ei tämän johdosta myönnetä mää-
rärahaa.

69. *Monenkeskiset ja kahdenväliset rahoitus-
järjestelyt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 35 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kotimaisten ja kan-
sainvälisten rahoituslaitosten ja järjestöjen yh-
teydessä toimivien Keski- ja Itä-Euroopan mai-

den kehitystä tukevien investointi-, teknisen avun ja muiden rahastojen tukemiseen. Määrärahaa saa käyttää kansainvälisissä järjestöissä ja rahoituslaitoksissa toimivien suomalaisten asiantuntijoiden ja näiden järjestöjen toteuttamien hankkeiden rahoittamiseen. Määrärahaa

saa käyttää ulko- ja kauppapoliittisesti Suomelle tärkeisiin monenkeskisiin ja kahdenvälisiin hankkeisiin myös niissä KIE- ja IVY-maissa, jotka eivät kuulu Suomen kahdenvälisen avun varsinaisiin painopistealueisiin.

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

01. Euroopan parlamentin jäsenten palkkaukset (EU) (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan parlamenttiin valittujen Suomen edustajien palkkausmenojen maksamiseen.

02. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 23 935 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaille lähetettyjen määräaikaisten työsopimus- ja virkasuhteisten eri ministeriöiden toimialoille kuuluvia asioita hoitavien erityisasiantuntijoiden ja heidän käyttöönsä asetettujen apulaisten sekä EU-komissioon lähetettyjen asiantuntijoiden palkkausmenojen ja eläkemaksun maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 39 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen. Lukumäärään ei sisälly EU-komissioon palkattava henkilöstö.

21. Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 33 909 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtio- ja ministerivierailuista ulkomaille sekä osallistumisesta kansainvälisiin ja kansainvälisten järjestöjen Suomessa pitämiin kokouksiin ja seminaareihin aiheutuvien menojen maksamiseen.

22. Suomalaisten valvontajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 174 815 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen osallistumisesta Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön rauhanturvaamistoimintaan annetussa laissa (520/93) tarkoitetun rauhanturvaamishenkilöstön palk-

kaus-, päiväraha-, muonanparannusraha- ja koulutusmenojen ja valtion eläkemaksun sekä tilapäistyövoiman palkkausten maksamiseen.

25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 24 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kriisinhallintatoimintaan ulkomaille osallistuvasta suomalaisesta siviilihenkilöstöstä aiheutuvien erityismenojen maksamiseen sekä Suomen johdolla toimivien rauhanturva- ja kriisinhallintaoperaatioiden menojen maksamiseen, joihin rahoitus saadaan kansainvälisiltä järjestöiltä tai yhteenliittymiltä. Mikäli Suomen hallitukselle esitetään pyyntö lähettää siviilihenkilöstöä uusiin operaatioihin ja Suomen hallitus päättää osallistua operaatioon, siitä aiheutuvat menot maksetaan tästä määrarahasta.

26. Tutkimus- ja kehittämistoiminta (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 14 455 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Kemiallisen aseiden kieltosopimuksen valvontalaitokselta ostettavien tutkimuspalvelujen maksamiseen, valvontaseismologian projektin kulutusmenojen ja sellaisen tutkimustoiminnan menojen, mukaan lukien tutkimusapurahojen, maksamiseen, joka päämääriltään palvelee Suomen harjoittamaa aseidenriisuntapolitiikkaa ja ihmisoikeuskysymyksiä ja suoritetaan ulkoasiainministeriön välittömässä valvonnassa, sekä osallistumisesta ydinsulkuvalvonnan tukiohjelmiin ja kansainväliseen yhteistyöhön joukkotuhoaseteollisuuden alasajoon ja ylivarustautumisen purkamiseen aiheutuvien menojen maksamiseen.

50. *Eräät valtionavut*

Momentille myönnetään 4 155 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhteisöille.

Käyttösuunnitelma:	mk
Kouluasuntolasäätiö rs.....	1 000 000
Suomen YK-liitto ry.....	1 000 000
Suomen Pakolaisapu ry.....	750 000
Suomen toimikunta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi.....	600 000
Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin toimintaa tukevat järjestöt...	150 000
Suomen YK:n lastenapu UNICEF ry.	250 000
YK:n Naisten Kehitysrachasto, Suomen Yhdistys ry.....	160 000
SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tunnetuksi tekeminen Suomessa.....	245 000
Yhteensä	4 155 000

51. *Hädänalaisten Suomen kansalaisten avustaminen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen kansalaisten kotiinlähettämistä ja avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen, tileistä poistoihin sekä avustuksien maksamiseen ulkomailla asuville Suomen kansalaisille.

66. *Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 326 514 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusavustusten maksamiseen.

93. *Kurssivaihtelut (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön vahvistamien tilikurssien ja pankkien virallisten päiväkurssien välisten laskennallisten kurssitappioiden kattamiseen. Momentin hyvitykseksi saa kirjata vastaavat kurssivoitot. Mikäli kurssivoitoista kertyvät tulot ovat menoja suuremmat, kirjataan yli menevä osa tuloista momentin 12.24.99 hyvitykseksi.

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa olla vuonna 1996 enintään 7 307 henkilötyövuotta. Hallinnonalalla saa lisäksi olla tuomioistuinten ruuhkien purkua ja velkajärjestelyasi-

oiden käsittelyä varten 48 henkilötyövuotta sekä käännöstöihin ja muihin Euroopan unionin jäsenyydestä johtuviin tehtäviin enintään 10 henkilötyövuotta vastaava henkilöstömäärä.

01. Oikeusministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 120 286 000 mk.

Hallitusneuvoksen, toimistopäällikkönä viran (A 29) nimike muutetaan hallitusneuvos, apulaisosastopäälliköksi (A 29).

Maksullisen käännöstötoiminnan henkilöstö ei sisälly hallinnonalan henkilöstön enimmäismäärään.

10. (25.10, 20, 25, 30 ja 40) Tuomioistuinlaitos

21. *Korkeimman oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 30 760 000 mk.

Korkeimpaan oikeuteen voidaan 1.3.1996 lukien perustaa oikeusneuvoksen virka.

22. *Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 37 880 000 mk.

23. (25.20.21, 25.21, 30.21 ja 40.21) *Muiden tuomioistuinten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 866 300 000 mk.

Kouvolan hovioikeuteen voidaan 1.3.1996 lukien perustaa hovioikeudenlaamannin virka (A 30) ja hovioikeudenneuvoksen virka (A 27) edellyttäen, että samasta ajankohdasta lukien lakkautetaan kaksi ylimääräisen hovioikeudenneuvoksen virkaa (1 A 27 ja 1 A 26).

Uudenmaan läänioikeuteen voidaan 1.3.1996 lukien perustaa kaksi läänioikeuden tuomarin virkaa (A 26).

Tampereen ja Pirkanmaan käräjäoikeuksien yhdistämisen johdosta voidaan 1.3.1996 lukien lakkauttaa laamannin virka (A 30).

45. Eräät oikeudenhoitomenot ja avustukset

22. *Erityismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 28 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää viranomaistoimin-

nasta lakien ja asetusten nojalla aiheutuvien oikeudenkäyntikulujen, hallinnonalan taloushallinnon järjestelmistä aiheutuvien menojen,

pakkohuutokauppakulujen ennakoiden, palautettavien sakkojen korkojen, rikosvahinkokorvauksia sekä syyttömästi tuomituille ja vangituille maksettavia korvauksia koskevien hakemusten käsittelystä aiheutuvien menojen ja valtion maksettavaksi vahingonkorvauslain nojalla määrättyjen korvausten maksamiseen.

27. Oikeuslaitoksen tietojenkäsittely (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 53 970 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää oikeuslaitoksesta ja sen tietojenkäsittelystä aiheutuvien menojen maksamiseen.

50. Maksuton oikeudenkäynti ja eräät muut oikeudenhoitomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 145 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain (87/73) sekä yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/93) soveltamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:	mk
Maksuton oikeudenkäynti.....	90 000 000
Yksityishenkilön velkajärjestely.....	55 000 000
Yhteensä	145 000 000

51. Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 33 735 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rikosvahinkojen korvaamisesta valtion varoista annetun lain (935/73) nojalla maksettaviin rikosvahinkokorvauksiin sekä syyttömästi vangituille tai tuomituille valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavista korvauksista annetun lain (422/74) nojalla maksettaviin korvauksiin, avustuksiin rikosuhripäivystyksestä huolehtiville yhteisöille, avustuksiin saamelaiden kulttuuri- ja elämäntilanteen ylläpitämiseen, avustuksiin Julkisen Sanan Neuvostolle ja säädösaineistoa julkaisuille yhteisöille, avustuksiin maakuntien liitoille, jotka alueellaan huolehtivat lainopillisen asiantuntija-avun hankkimisesta kalatalousyhteisöille eräisiin laajoihin vesiasioihin liittyvissä kysymyksissä, sekä Suomen oikeusjärjestyksen tunnetuksi tekemiseen.

Käyttösuunnitelma:	mk
Rikosvahinkokorvaukset sekä syyttömästi vangituille ja tuomituille maksettavat korvaukset.....	30 000 000
Avustukset saamelaiden kulttuuri- ja elämäntilanteen ylläpitämiseen.....	2 500 000
Muut avustukset.....	1 235 000
Yhteensä	33 735 000

46. Syyttäjänvirastot

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 36 130 000 mk.

47. Ulosottovirastot

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 151 100 000 mk.

50. Vankeinhoitolaitos

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 667 000 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää vankeinhoitolaitoksen työtoiminnan liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 45 500 000 mk.

50. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle lainsäädäntöön perustuviin tehtäviin (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään 50 180 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Kriminaalihuoltoyhdistykselle kriminaalihuoltotyön valtionavusta annetun lain (31/75) 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien suorittamisesta aiheutuviin kustannuksiin myönnettävän valtionavun maksamiseen.

51. Valtionapu muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen

Momentille myönnetään 4 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Kriminaalihuoltoyhdistykselle ja muille yhteisöille ja säätiöille kriminaalihuoltotyön valtionavusta annetun lain (31/75) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien suorittamisesta aiheutuviin kustannuksiin myönnettävän valtionavun maksamiseen.

tävien suorittamisesta aiheutuviin kustannuksiin myönnettävän valtionavun maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 338 000 mk valtionavun maksamiseen Kriminaalihuoltoyhdistykselle lainojen lyhennyksiin ja muihin luotoista aiheutuviin menoihin.

52. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle toimitilojen perustamis- ja peruskorjausmenoihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtionavun maksamiseen Kriminaalihuoltoyhdistykselle kriminaalihuoltotyön valtionavusta annetun lain (31/75) 3 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin kustannuksiin.

74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 21 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös rakennustuotannon tehostamiseen tarvittaviin selvityksiin ja suunnitelmiin sekä hankemäärärahoilla palkatun henkilökunnan koulutukseen.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
1. Talonrakennusten suunnittelu					2 500 000
2. Pienehköt uudisrakennus- ja peruskorjaustyöt					10 000 000
3. Helsingin keskusvankilan perusparannus	1 878	10 800	5 751	5 400 000	3 700 000
4. Oulun lääninvankilan lisärakennus	1 180	9 500	8 051		3 000 000
5. Sulkavan kurssikeskuksen perusparannus	4 409	17 850	4 050	14 848 000	2 000 000
				Yhteensä	21 200 000

75. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset avolaitostyönä (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 36 500 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Rakennustyö	Myönnetty mk	Myönnetään mk
1. Suomenlinnan entistämisen ja muut rakennustyöt	217 600 000	11 000 000
2. Parolan ja Hämeenlinnan varuskuntien rakennustyöt	115 400 000	5 000 000
3. Kastelholman linnan entistämisen ja muut rakennustyöt	53 600 000	3 600 000
4. Haminan linnoituksen kunnostustyöt ja varuskunnan rakennusten korjaustyöt	55 600 000	4 500 000
5. Tuusulan ja Riihimäen varuskuntien rakennustyöt	26 600 000	2 000 000

6.	Kirkkonummen varuskunnan rakennustyöt.....	9 500 000	3 500 000
7.	Sukevan keskusvankilan selliosaston perusparannus	6 200 000	3 000 000
8.	Muut avolaitostyöt		3 900 000
		Yhteensä	36 500 000

77. Työsiirtoloille järjestettävät työt (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 18 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työtilaisuuksien järjestämiseksi työsiirtoloissa liikenneministeriön hallinnonalan työkohteissa.

79. Maa- ja vesirakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja vesirakennustoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

60. Eräät virastot

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 34 805 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös konkurssien raukeamisen estämiseksi tai muuten konkurssivalvonnan toteuttamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä aiheutuviin menoihin sekä apurahojen maksamiseen.

Onnettomuustutkintakeskukseen voidaan 1.3.1996 lukien perustaa johtajan virka (A 29).

Oikeusrekisterikeskukseen voidaan 1.3.1996 lukien perustaa johtajan virka (A 29).

22. Onnettomuustutkinnan erityismenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain (373/85) mukaan onnettomuustutkintaa varten asetetuista tutkintalautakunnista aiheutuvien palkkioiden ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

70. Vaalit

21. Vaalimenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 60 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin vaalista (1076/91), kansanedustajain vaaleista (391/69), kunnallisvaaleista (361/72), Euroopan parlamentin edustajien vaaleista (272/95),

menettelystä neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä (571/87) ja saamelaiskäräjistä (974/95) annettujen lakien mukaisesti, vaalien tulosten kokoamisesta ja tietojenkäsittelystä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa vuonna 1996 olla enintään 17 769 henkilötövuotta. Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvien

tehtävien johdosta hallinnonalalla saa lisäksi olla 11 henkilötövuotta.

01. Sisäasiainministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
91 628 000 mk.

51. (26.97.51) *Eräät valtionavustukset*
Momentille myönnetään 700 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen
maksamiseen kuntaliitolle ruotsinkielisen kou-

lutus- ja julkaisutoiminnan tukemiseen, lippuvalistus- ja nimivalistusasioista aiheutuviin menoihin Suomalaisuuden Liitolle, koulutus- ja valistustoimintaan Suomen Meripelastusseuralle ja meripelastusalan järjestöille sekä kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön (IOM) toiminnan tukemiseen.

02. Ulkomaalaisvirasto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
23 646 000 mk.

05. Lääninhallitukset

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
323 171 000 mk.

06. Rekisterihallinto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
115 619 000 mk.

75. Poliisitoimi

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
2 639 614 000 mk.

23. *Erityismenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 115 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää oikeuslääketieteellisistä tutkimuksista, pelastustehtävistä, hirtieläinvahingoista, virantoimitusvahingoista, eräistä hautauskuluista, ulkomaalaisten sotilashautojen hoidosta, ulosoton kustannuksista, henkilökorttien, passien ja EU- ja ETA-maiden

kansalaisten oleskelulupakorttien painatuksesta, tulkkauspalvelujen ostosta, saattokuljetuksista sekä lääninhallitusten maksettavaksi määrättyjen palautettavien sakkojen koroista, kuu-luttamismenoista ja valtion maksettavaksi määrättyistä ulosottokustannuksista ja vahingonkorvauksista sekä ajokorttien valmistuksesta autorekisterikeskukselle aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös poliisille kansainväliseen rauhanturvaamistoimintaan osallistumisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

80. Pelastushallinto

21. *Pelastushallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
72 067 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää maksullisen koulutustoiminnan liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 2 453 000 mk.

22. *Erityismenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 4 800 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää palo- ja pelastustoimesta annetun lain (559/75) nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen sekä kulutusmenoihin, jotka aiheutuvat ilma-alusten käytöstä pelastuspalveluun ja siihen liittyvän hälytys- ja johtamisjärjestelmän välittömien kustannusten korvaamisesta ilmailulaitokselle, metsäpalojen

tähystystoiminnasta sekä kansainvälisen hätäavun antamisesta ja vastaanottamisesta sekä siihen varautumisesta.

31. *Valtionosuudet* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 26 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää kunnille palo- ja pelastustoimen kustannuksiin suoritettavista valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (560/75) mukaisten valtionosuuksien maksamiseen, väestönsuojelulain (438/58) 27 §:n mukaisen korvausten maksamiseen väestönsuojelutehtäviä hoitaville vapaaehtoisille järjestöille sekä väestönsuojelulain 22 ja 25 §:n mukaisten korvausten ja avustusten maksamiseen kunnille, muille yhteisöille ja yksityisille.

90. Rajavartiolaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 882 609 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös arvoltaan enintään 5 000 000 mk olevien koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenojen maksamiseen sekä rakennusten, rakenteiden ja kiinteistöjen perusparannuksesta ja uudisrakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen silloin, kun hankkeen kustannusarvio on alle 1 000 000 mk. Rajavartiolaitos oikeutetaan ajankäytännön keskiraskaiden helikoptereiden valvon-

tajärjestelmät ja peruskorjaamaan vaihteistot vuosina 1996—1998. Valtuuden käytöstä on laskettu aiheutuvan menoja 6 000 000 mk vuonna 1996 ja yhteensä 15 000 000 mk vuosina 1997 ja 1998.

70. *Ilma- ja vartioalusten hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 24 100 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää kevyen 2-moottorisen helikopterin loppurahoitukseen.

74. *Rakentaminen* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 9 900 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää sekä talonrakennus-

että muista rakennushankkeista, joiden kustannusarvio on yli 1 000 000 mk, aiheutuvien menojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:

	Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
			1000 mk	mk/m ²		
1.	Kajaanin kasarmin perusparannus.....	14 775	16 200	1 100	12 000 000	3 000 000
2.	Muut hankkeet				6 820 000	6 900 000
					Yhteensä	9 900 000

97. (26.97, osa) Avustukset kunnille

31. (26.97.31 ja 33) *Kuntien yleinen valtionosuus ja verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasauslisä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 263 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kuntien valtionosuuslain sekä kuntien valtionosuuksien määräytymisestä vuonna 1996 ja eräistä muutoksista valtionosuuslainsäädäntöön annettavan lain mukaisen yleisen valtionosuuden sekä verotuloihin perustuvien valtionosuuksien tasauksen ja siirtymätasauksen maksamiseen kunnille.

34. *Kuntien harkinnanvarainen avustus*

Momentille myönnetään 70 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kuntien valtionosuuslain 18 §:n mukaisen harkinnanvaraisen

avustuksen maksamiseen kunnille ja kunnan talouden vakauttamisesta ja kuntaselvityksestä annetun lain (658/94) mukaisten kuntaselvittäjien palkkaamiseen projektiluonteisiin tehtäviin.

80. *Korkotuet ja velkojen vakautuslainat kunnille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kunnan talouden vakauttamisesta ja kuntaselvityksestä annetun lain (658/94) mukaisten korkotukien ja lainojen maksamiseen. Korkotukeen oikeuttavien uusien lainojen määrä saa olla vuonna 1996 enintään 50 milj. mk. Vakautuslainoja ei vuonna 1996 myönnetä.

98. (26.97, osa) Alueiden kehittäminen

43. (26.97.43) *Maakunnan kehittämisenraha (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 104 500 000 mk.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukainen aluekehitysraha, jota saadaan käyttää kyseisen pykälän mukaisten menojen ja Barentsin Euro-arktisesta alueellisesta yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n aluekehitys- ja sosiaalirahastoista rahoitettavia ohjelmia toteuttavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta sekä yhteisöaloitteita ja pilottihankkeita toteuttavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta.

Määrärahasta on varattu 62 500 000 mk EU:n

rakennerahastoista osarahoitettavien tavoiteohjelmien mukaisten hankkeiden kansallista osarahoitusosuutta varten, josta aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus on 51,3 milj. mk ja sosiaalirahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus 11,2 milj. mk. Lisäksi määrärahaa käytetään EU-rakennerahastoista osarahoitettavien yhteisöaloitteiden kansallista osarahoitusosuutta varten.

61. (26.97.61) *EU:n osallistuminen rakenne- ja aluekehitysohjelmiin sekä yhteisöaloitteisiin (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 598 280 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission kanssa vuosille 1995—1999 hyväksyttävien ta-

voitteiden 6, 2 ja 5b koskevia ohjelmia sekä yhteisöaloitteita toteuttavien valtion omien tai muiden hankkeiden sekä ohjelmien toteuttami-

seen liittyvään tekniseen apuun EU:n aluekehitysrahastosta maksettavana vuoden 1996 rahoitusosuutena.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallinnonalan henkilöstön kokonaismäärä saa olla vuonna 1996 enintään 20 001 henkilötyövuotta.

01. Puolustusministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 44 830 000 mk.

10. Puolustusvoimat

16. *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 421 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää puolustusmateriaalin sekä puolustusvoimien muun kaluston, välineistön ja laitesuojien hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen siten, että määrärahasta saa käyttää 2 893 000 000 mk aikaisemmin myönnettyistä tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen, 243 000 000 mk aikaisemmin myönnettyjen tilausvaltuuksien nojalla tehtyihin hankintasopimuksiin liittyvistä indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuviin menoihin, 270 000 000 mk puolustushaarojen ja aselajien uusinta- ja täydennyshankintoihin mm. kotimaisen puolustustarviketeollisuuden tuotantoedellytysten parantamiseksi ja 15 000 000 mk ammuslaboratorion tuotanto- ja ylläpitomenoihin. Määrärahaa saa käyttää enintään 20 henkilötyövuotta vastaavan projektihenkilöstön palkkaamiseen.

Sen johdosta, että aikaisemmissa talousarvioissa hyväksyttyjen tilausvaltuuksien perusteella ei kaikilta osin ole ollut mahdollista tehdä sopimuksia, saa vuoden 1996 aikana tehdä sopimuksia sanottujen tilausvaltuuksien sitomatta olevaa määrärahaa vastaavasti edellyt-

täen, että näistä sopimuksista aiheutuvat vuotuiset maksut eivät ylitä kyseisten tilausvaltuuksien rahoitussuunnitelmissa esitettyjä markkamääriä.

Vuoden 1991 tulo- ja menoarviossa myönnettiin momentin 27.25.16 perustelujen kohdassa b) 3 760 000 000 markan tilausvaltuus Neuvostoliitosta tehtäviä hankintoja varten. Tilausvaltuuden käyttöperusteluja on vuoden 1995 ensimmäisessä lisätalousarviossa muutettu siten, että tilausvaltuudesta saa käyttää kotimaiselta teollisuudelta tehtäviä hankintoja varten vuosina 1992—1996 yhteensä enintään 1 483 000 000 mk. Tilausvaltuuden käyttöperusteluja tulisi muuttaa siten, että mainittu 1 483 000 000 mk muutetaan 1 583 000 000 markaksi.

21. *Puolustusvoimien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 164 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää puolustusvoimien tehtävien ja puolustuskyvyn ylläpitämisen edellyttämään toimintaan sekä myös ulkomaalaisille oppilaille annettavan sotilaskoulutuksen menojen maksamiseen sekä kevytrakenteisten suojien

ja varastojen rakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen silloin, kun hankkeen kustannusarvio on alle 1 000 000 mk. Vuonna 1996 saa tehdä varustuksen käyttöä ja kunnossapitoa koskevia pitkäaikaisia sopimuksia määrärahan puitteissa siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 1997 loppuun mennessä enin-

tään 357 000 000 mk ja vuoden 1998 loppuun mennessä enintään 437 000 000 mk.

74. *Uudisrakennukset ja peruskorjaukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 187 000 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Rakennustyö	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
1. Varastoalueen rakennustyöt Hartola....					4 400 000
1. Varastoalue	7 880	20 000	2 538		
2. Varuskunnan rakennustyöt Hattula ja Hämeenlinna				6 050 000	8 200 000
1. Korjaamo	5 700	33 000	5 789		
3. Varuskunnan rakennustyöt Helsinki					5 000 000
1. Kadettikoulun ruokalarakennuksen perusparannus	2 400	17 000	7 083		
4. Lentotukikohdan rakennustyöt Jyväskylän mlk					5 000 000
1. Lentokonehallin laajennus ja perusparannus	4 100	17 800	4 341		
5. Lentotukikohdan rakennustyöt Kauhava					9 500 000
1. Kiitoradan korjaus	28 200	11 400	40		
6. Varuskunnan rakennustyöt Kirkkonummi				14 300 000	2 900 000
1. Sataman laajennus		17 200			
7. Lentotukikohdan rakennustyöt Siilinjärvi					8 500 000
1. Lentokonehalli	3 200	17 800	5 563		
8. Pienehköt työt					46 000 000
9. Alue- ja verkostorakenteet					30 000 000
10. Perusparannukset					20 800 000
11. Sotilasalueiden ja -laitteiden rakentaminen					46 700 000
Yhteensä					187 000 000

87. *Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 12 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää hankintavaltuuksis-

ta, kiinteistöjen ja rakennusten hankkimisesta sekä osakkeiden hankkimisesta asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta

21. *YK:n ja ETYJ:n rauhanturvaamistoiminnan toimintamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 49 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotilastarkkailijoiden palkkojen ja kansallisen päivärahain maksamiseen, valmiusjoukon palkkaus-, koulutus-,

ylläpito-, varustamis-, hallinto- ja muiden kuluksien menojen ja pohjoismaisten YK-kurssien menojen maksamiseen sekä Libanonissa ja Makedoniassa olevan suomalaisen valvontajoukon ja Kyproksella olevan Suomen edustajan matkakustannusten, terveydenhoito-, kuljetus-, va-

rustamis-, huolto-, edustus- ja hallintomenojen maksamiseen. Määrärahalla pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun henkilöstön määrä saa olla enintään 22 henkilötyövuotta. Lukuun ei sisälly YK:n ja ETYJ:n rauhanturvaamisoperaatioihin palkattava henkilöstö.

Siinä tapauksessa, että Suomen hallitukselle esitetään pyyntö uuden valvontajoukon lähettämistä YK:n tai ETYJ:n rauhanturvaamistehtäviin ja Suomi päättää valvontajoukon asettamisesta, uuden valvontajoukon aiheuttamiin menoihin saa käyttää tälle momentille myönnettyjä määrärahoja.

24. *Kansainvälisen puolustuspoliittisen yhteistyön menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisen puolustuspoliittiseen yhteistyöhön liittyvistä kokouksista, neuvotteluista, seminaareista, koulutustilaisuuksista ja harjoituksista sekä ETY-järjestön luottamusta ja turvallisuutta lisäävien toimien täytäntöönpanosta sekä näistä johtuvista hallinnollisista toimista aiheutuvien menojen maksamiseen.

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot

40. *Lapuan patruunatehtaan onnettomuuden tapaturmakorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 330 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Lapuan patruunatehtaalla vuonna 1976 sattuneesta onnettomuudesta aiheutuneiden tapaturmavakuutuslain mukaisten korvausten maksamiseen.

50. *Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen*

Momentille myönnetään 4 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen.

93. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 170 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää suomalaisista valvontajoukoista aiheutuvien menojen laskutuksessa ja sotilasasiamiestoiminnan tilinpidossa syntyviin tappiollisiin kurssieroihin. Momentin hyvitykseksi saa kirjata vastaavat kurssivoitot. Mikäli kurssivoitoista kertyvät tulot ovat menoja suuremmat, kirjataan ylimenevä osa tuloista momentin 12.27.99 hyvitykseksi.

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa olla 1.1.1996—30.9.1996 välisenä aikana enintään 10 617 henkilötyövuotta ja 1.10.1996 lukien enintään 10 751 henkilötyövuotta. Euroo-

pan unionin jäsenyyteen liittyvien tehtävien johdosta hallinnonalalla saa lisäksi olla 11 henkilötyövuotta.

01. Valtiovarainministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 108 000 000 mk.

Budjettineuvoksen, apulaisosastopäällikkönä virkanimike muutetaan budjettineuvos, apulaisbudjettipäälliköksi sekä rahoitusyksikön pääl-

likkönä toimivan rahoitusjohtajan virkanimike rahoitusneuvos, rahoitusjohtajaksi. Hallintoyksikön päällikkönä toimivan hallitusneuvoksen viran nimike muutetaan virkanimikkeeksi hallitusneuvos, hallintojohtajana.

03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 950 000 mk.

Momentilta palkattavan maksullisen toiminnan henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

05. Valtiokonttori

Valtiokonttorin tehtävänä olevat työterveyspalvelut lakkautetaan 1.1.1996 lukien. Työpaikkaterveydenhuoltoa varten on perustettu vuonna 1995 valtionyhtiö.

Valtioneuvosto oikeutetaan luovuttamaan yhtiölle 1.1.1996 valtiokonttorin hallussa oleva työpaikkaterveydenhuoltoon liittyvä irtain käyttö- ja vaihto-omaisuus arvoltaan enintään 9 800 000 mk apporttina. Lisäksi valtioneuvosto oikeutetaan luovuttamaan yhtiölle työpaikkaterveydenhuoltopalveluiden myynnistä syntyneet, vuoden 1996 puolella erääntyvät myyntisaamiset, lukuun ottamatta Kansaneläkelaitokselta tulevia vuosia 1994—1995 koskevia työ-

terveyshuollon kustannusten korvauksia sekä vastuun työpaikkaterveydenhuoltoon liittyvistä vuoden 1996 puolella erääntyvistä lyhytaikaisista veloista. Yhtiö tulouttaa myyntisaamisten ja ostovelkojen erotuksen valtiolle. Muilta osin valtioneuvosto määrää luovutuksen ehdot sekä päättää muista omaisuuden luovuttamiseen ja yhtiön muodostamiseen liittyvistä järjestelyistä.

Luvun 33.05 perusteluihin viitaten pääosa tapaturmaviraston tehtävistä liitetään valtiokonttoriin 1.10.1996 lukien.

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 140 150 000 mk.

88. *Osakkeiden hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää perustettavan kansallisen arvopaperikeskuksen valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin toimesta merkittävien osakkeiden maksamiseen ja muihin arvopaperikeskuksen perustamisen edellyttämistä toimenpiteistä aiheutuviin menoihin.

95. *Valtion saatavien turvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion laina- ja takaussaatavien sekä perintöomaisuuden turvaamisesta ja hoidosta sekä aiheuttomasti maksettujen etuuksien takaisin perimisestä ja valtion takautumisoikeuden käyttämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kiinteistön tai muun omaisuuden ostamiseen konkurssi- tai pakkohuutokaupassa, milloin se on valtion laina-, takaus- tms. saatavien turvaamiseksi tarpeen, sekä valtiolle näin tulleen omaisuuden hoidosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

06. Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset

50. *Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 186 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää käyttösuunnitelmasa yksilöidystä käyttötarkoituksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:

mk

Tapaturmavakuutuslain (608/48), ammattitaitulain (1343/88), valtion virkamiesten tapaturmakorvauksesta annettun lain (449/90), työmarkkinatuesta annettun lain (1542/93) sekä tapaturmakorvausjärjestelmään liittyvän muun lainsäädännön nojalla maksettavat tapaturmakorvaukset 129 700 000

Liikennevakuutuslain (279/59) ja liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annettun lain (626/91) nojalla maksettavat liikennevakuutuskorvaukset 13 500 000

Eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta annettun lain (269/74) ja valtion virantoimituksesta tai työtehtävästä aiheutuneiden eräiden vahinkojen korvaamisesta annettun lain (794/80) nojalla maksettavat valtion henkilöstölle aiheutuvien eräiden kustannusten ja vahinkojen korvaukset ... 500 000

Valtion virkamieslain (750/94) ja eroraha-asetuksen (999/94, muut. 1350/94) nojalla maksettavat virkamiesten erorahat, aikuiskoulutuslisät, toistuvat korvaukset ja ammattikoulutusrahat 14 800 000

Ryhmähenkivakuutusta vastaavan edun järjestämisestä aiheutuvat menot virka- ja työehtosopimusten nojalla sekä kansanedustajana toimineen henkilön, eduskunnan virkamiesten ja rauhanturvamishenkilöstön vastaavaa etua koskevan lainsäädännön nojalla sekä asevelvollisen kuoltua suoritettava taloudellinen tuki 25 000 000

Valtion liikelaitoksille valtion liikelaitosten vahinkoturvajärjestelmästä annettun valtioneuvoston päätöksen (1422/91) nojalla maksettavat korvaukset 3 000 000

Yhteensä 186 500 000

07. Eläkkeet

05. *Vakinaiset eläkkeet ja perhe-eläkkeet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 376 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain

(280/66) ja siihen liittyvän lainsäädännön mukaisten eläkkeiden, kuntoutustukien ja perhe-eläkkeiden maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:	mk
Valtion palveluksen perusteella myönnetty eläkkeet ja kuntoutustuet sekä perhe-eläkkeet	9 084 100 000
Kunnan, seurakunnan ja yksityisen palveluksen perusteella myönnetty eläkkeet ja kuntoutustuet, perhe-eläkkeet sekä valtionapulaistosten eläkkeet	2 986 400 000
Kansanedustajain eläkkeet ja perhe-eläkkeet	40 000 000
Toisen korvauslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettut eläkkeet	200 000
Liikelaitokset ja liiketoimintaa harjoittavat valtion virastot ja laitokset.	265 300 000
Yhteensä	12 376 000 000

06. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 127 750 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ylimääräisten eläkkeiden myöntämiseen voimassa olevien valtioneuvoston päätösten mukaisesti sekä aiemmin myönnettyjen ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa myöntää ylimääräisiä eläkkeitä ja perhe-eläkkeitä Sotainvalidiin Veljesliiton päätoimisille huoltotehtävissä toimiville toimihenkilöille sekä Kriminaalihuoltoyhdistyksen palveluksessa oleville niille toimihenkilöille, joiden palkkaukseen myönnetään valtionapua noudattaen soveltuvin osin valtion eläkelain, valtion perhe-eläkelain ja rintamaveteraanien varhaiseläkelain säännöksiä. Eläkkeestä vähennetään samasta palveluksesta työntekijän eläkelain nojalla myönnettävä eläke.

Edelleen määrärahaa saa käyttää valtion palveluksesta aiemmin ylimääräisen eläkkeen saaneiden toimihenkilöiden määräaikaisten eläkkeiden jatkamiseen sekä heidän jälkeensä myönnettävien perhe-eläkkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 3 000 000 mk ylimääräisistä taiteilijaeläkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen (75/74) mukaisten taiteilijaeläkkeiden ja ylimääräisistä sanomalehtimieseläkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen (37/77) mukaisten sanomalehtimieseläkkeiden myöntämiseen kuitenkin siten, että enintään saadaan myöntää täyttä eläkettä vastaavina 35 ylimääräistä taiteilijaeläkettä ja 10 ylimääräistä sanomalehtimieseläkettä. Lisäksi määrärahaa saa käyttää enintään 50 000 mk

eduskunnan kansliatoimikunnan myöntämien ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää ylimääräisten eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden myöntämiseen Maatalousseurojen Keskusliiton, sittemmin Maatalouskeskusten liiton, ja niiden jäsenjärjestöinä toimineiden maanviljelys- ja talousseurojen päätoimisesta palveluksesta asutuslainsäädännössä annetun toimivallan käyttämistä varten muodostetuissa toimitelmissä. Edellytyksenä on lisäksi, että henkilöllä on tai olisi ollut oikeus eläkkeeseen valtion varoista tai kunnallisesta eläkejärjestelmästä ns. lisäeläketurvan mukaisesti ja että eläketurva muuten jäisi olennaisesti pienemmäksi siitä, mitä se olisi ollut, jos asutustehtävissä palveltu aika olisi luettu eläkeajaksi mainittuja eläkkeitä varten.

Eläke myönnetään sen määräisenä, että se yhdessä valtiokonttorin tai Kuntien eläkevakuutuksen ja Eläkekassa Maan myöntämän eläkkeen kanssa on yhtä suuri kuin valtiokonttorin tai Kuntien eläkevakuutuksen myöntämä eläke olisi ollut, jos asutustehtävissä palveltu aika olisi kokonaan luettu eläkeajaksi näitä eläkkeitä varten.

Käyttösuunnitelma:	mk
Ennen myönnetty ylimääräiset eläkkeet	123 200 000
Vuoden kuluessa myönnettävät taiteilija- ja sanomalehtimieseläkkeet (enintään)	3 000 000
Vuoden kuluessa myönnettävät muut ylimääräiset eläkkeet	1 500 000
Eduskunnan kansliatoimikunnan myöntämät muut ylimääräiset eläkkeet (enintään)	50 000
Yhteensä	127 750 000

07. Muut eläkemenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 159 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen Kuntien eläkevakuutukselle eri lakien nojalla valtion toimintojen kunnallistamisen yhteydessä suoritetuista eläkejärjestelyistä ja Eläkekassa Maalle siitä eläkemenojen lisäyksiä, mikä aiheutuu asutustehtävissä palvelun ajan huomioon ottamisesta eläkekassan myöntämässä eläkkeessä.

Edelleen määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen Nokia Telecommunication Oy:lle, Vapo Oy:lle, Vammas Oy:lle ja Lapua Oy:lle siitä valtion eläkelain tasoisen eläketurvan säilyttämisestä syntyvästä lisärasituksesta, joka

näille yhtiöille aiheutuu 31.8.1976 Televan, 31.12.1983 Valtion polttoainokeskuksen, 31.12.1990 Vammaskosken tehtaan ja Lapuan Patruunatehtaan palveluksessa olleen henkilöstön siirrosta näiden yhtiöiden palvelukseen. Määrärahaa saa käyttää myös korvausten maksamiseen yrityskauppojen tai vastaavien yritysten omistuspohjan uudelleenjärjestelyjen yhteydessä tai konsernin sisällä yhtiöstä toiseen vanhana työntekijänä ennen 1.1.1994 siirretyn henkilön työnantajalle. Valtiokonttori saa sopia vakuutusmatemaattisin perustein lasketusta eläkevastuiden kertosuorituksesta.

Käyttösuunnitelma: mk
Korvaus Kuntien eläkevakuutukselle.. 148 000 000

Korvaus Nokia Telecommunication Oy:lle.....	2 950 000
Korvaus Vapo Oy:lle	4 990 000
Korvaus Vammaskosken Oy:lle	1 430 000
Korvaus Lapua Oy:lle	1 930 000
Muut korvaukset	600 000

Yhteensä 159 900 000

61. *Korko valtion eläkerahastolle (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 43 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1372/89, muut. 942/93) säädetyn koron maksamiseen valtion keskuskirjanpidossa olevan yhdystilin varoille.

10. Valtiontalouden tarkastusvirasto

21. *Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 36 400 000 mk.

18. Verohallinto

21. *Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 518 466 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös ajoneuvohal-

lintoakeskukselle maksettavien eräiden tieliikenteen veroasioiden hoitoon liittyvien korvausten maksamiseen.

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. *Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 695 000 000 mk.

Määrärahaa saa Ahvenanmaan valtuuskunnan päätöksen mukaisesti käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/91) mukaisen tasoituksen ja tasoitusmäärää koskevien ennakkomaksujen suorittamiseen. Kun tasoitus lain mukaan suoritetaan jälkikäteen, saattavat tällöin vielä vahvistamattomien tasoitusten määrät nousta ennakkomaksuja suuremmiksi. Tämän

johdosta määrärahaa saa käyttää ennen lopullisen tasoituksen vahvistamista myös lisäennakon myöntämiseen varainhoitovuotta edeltäneiden vuosien menoihin.

40. *Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 3 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää arpajaisveron tuoton palauttamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

40. Tullilaitos

21. *Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 443 377 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia ohjelmia toteuttavien tukipäätösten mukaisten hankkeiden ja muiden EU:n hyväksymien hankkeiden ja hankintojen kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta on varattu 1 000 000 mk aluekehitysrahaston hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

66. *Kansainvälisen tullijärjestön kautta ohjattava kehitysapu sekä koulutusyhteistyö Venäjän*

ja Baltian maiden kanssa (siirtomääräraha 3 v) Momentille myönnetään 220 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Brysselissä sijaitsevan tulliyhteistyöneuvoston kehitysmaiden tullimiesten koulutukseen tarkoitettuun rahastoon sekä koulutusyhteistyöhön ja siitä aiheutuviin menoihin Venäjän ja Baltian maiden kanssa.

70. *Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)* Momentille myönnetään 11 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää suurten lastiyksiköiden läpivalaisulaitteen hankintaan sekä siihen liittyvään talonrakentamiseen. Hankkeen kustannusarvio on 110 000 000 mk ja rakennuksen hyötymäärä 640 m².

52. Tilastokeskus

21. *Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 165 860 000 mk.

64. Valtion kiinteistölaitos

74. (28.60.76) *Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 133 490 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Kustannusarvio

	Hanke	Hyöty- ala m ²	1000 mk	mk/m ²	Myönnetty mk	Myönnetään mk
1.	Virastotalo Annankatu 44 peruskorjaus, Helsinki	7 000	25 000	3 571	21 000 000	4 000 000
2.	Valtioneuvoston linnan peruskorjaus, VI vaihe, Helsinki	2 586	49 000	18 948	14 600 000	29 600 000
3.	Vaasan oikeustalo	3 100	25 400	8 194	25 400 000	600 000
4.	Valtioneuvoston linnan peruskorjaus, VI vaihe, Helsinki	2 586	49 000	18 948	14 600 000	29 600 000
5.	Turun oikeustalo	73 000			5 700 000	32 000 000
	— uudisrakennus	6 600				
	— autohalli	3 500				
	— poliisitalon muutos	390				
6.	Valtion virastotalo, Kirkkokatu 4, Helsinki	8 100	83 000	10 247	8 500 000	14 000 000
7.	Vaalimaan tulli- ja raja-asema, Virolahti	1 120	13 400	11 964	9 380 000	150 000
8.	Imatran tulli- ja raja-asema	1 700	14 000	8 235	700 000	7 140 000

9.	VTT:n sähkötalo 2, Espoo					
	— rakennus	3 700	78 000	21 080	48 000 000	25 000 000
	— kiinteät laitteet		9 000			
10.	Sisäasiainministeriön väestönsuojan suunnittelu					1 000 000
						Yhteensä 133 490 000

75. (28.60.75) *Perusparannukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 154 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion kiinteistölaitoksen hallinnassa olevien kiinteistöjen, rakennusten ja huonetilojen investointiluonteisista korjauksista, pienistä uudisrakennustoista sekä valtiovarainministeriön erikseen määrittämistä korjaustoista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös maankäytösuunnitelmista, muusta suunnittelusta ja näihin liittyvästä tutkimuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Vuonna 1996 saa tehdä käynnissä oleviin

töihin liittyviä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja myöhempinä vuosina enintään 120 000 000 mk.

87. (28.60.87) *Kiinteistöjen ja huoneisto-osakkeiden hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 120 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion omistukseen hankittavien kiinteistöjen ja huoneisto-osakkeiden hankintamenojen ja hankintoihin liittyvien lisä- ja muutostyö-, puhelinvaihdhankinta- sekä rakennustöiden valvontamenojen maksamiseen.

70. Hallinnon kehittämiskeskus

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Hallinnon kehittämiskeskus tuottaa julkisen hallinnon erityisasiantuntemukseen perustuvaa koulutusta, konsultointi- ja muita kehittämispalveluja. Kehittämiskeskus tukee toiminnallaan julkisen hallinnon keskeisten uudistus- ja kehittämistavoitteiden toteuttamista. Palvelutoiminnan painopistealueita ovat erityisesti johtamisessa talouden johtamisen ja henkilöstöjohtamisen kehittäminen, Suomen EU-jäsenyyteen ja muuhun kansainvälistymiseen sekä Venäjäkoulutukseen liittyvät kehittämispalvelut sekä palvelujen vientitoiminnan kehittäminen.

2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Hallinnon kehittämiskeskuksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 1996 enintään 2 000 000 mk. Lisäksi Hallinnon kehittämiskeskus saa tehdä vuonna 1996 investointeja koskevia sitoumuksia, joista aiheutuu menoja seuraavina vuosina enintään 2 000 000 mk. Investoinnit ovat käyttöomaisuuden, erityisesti tietotekniikan ja opetusvälineistön sekä toimistolaitteiden, täydennyskoulutusta.

3. Lainanotto

Hallinnon kehittämiskeskus oikeutetaan otamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/87) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 5 000 000 mk.

80. Hallinnon uudistaminen ja erät hallinnon tukitoimenpiteet

02. *Erät muut palkat ja virkasuhteen ehtoja koskevat päätökset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 893 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää välttämättömän lisähenkilökunnan palkkausten maksamiseen sel-

laisissa tapauksissa, joissa henkilöstön lisätarve ei ole ollut tiedossa varsinaista talousarvioesitystä laadittaessa, sekä valtiovarainministeriön tekemistä virkasuhteen ehtoja koskevista päätöksistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

20. *Kehittämisen- ja koulutustoiminta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää julkisen hallinnon kehittämisen edellyttämien tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen tuottamis- ja hankintamenojen sekä kehittämis- ja koulutustoiminnasta aiheutuvien ulkomaanmatkamenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös hallinnon kehittämishankkeisiin lähialueille, OECD:n lähialueiden hallinnon kehittämishankkeisiin sekä EU-yhteistyöhön hallinnon kehittämisessä.

21. *Henkilöstön sopeuttamisen tukeminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää hallinnon rationalisoinnin yhteydessä tarvittavista henkilöstön uudelleensijoittumisen tukitoimista aiheutuviin menoihin.

22. *Integraatiovalmennus ja tietojärjestelmien kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 24 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää henkilöstön integraatiovalmennukseen mm. ulkomailla tapahtuvaan harjoitteluun ja koulutukseen. Määrärahaa saa käyttää integraatiovalmennuksen kehittämiseen, palvelujen hankkimiseen, kehittämis- ja koulutustoiminnasta aiheutuvien ulkomaanmatkamenojen maksamiseen sekä valmennuksen seurantaan. Määrärahaa saa käyttää European Institute of Public Administrationin kanssa tehdystä yhteistyösopimuksesta aiheutuvien velvoitteiden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös eurovirkamiehiksi aikovien hallintoharjoittelijoiden palkkausmenojen maksamiseen, tietojärjestelmien kehittämiseen sekä EU-yhteistyöhön henkilöstön kehittämisessä. Määrärahaa saa käyttää noin kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

23. *Työsuojelun edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 826 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työsuojelurahastoa vastaavan järjestelyn (laki työsuojelurahastosta 407/79) toteuttamiseksi valtionhallinnossa työsuojelututkimukseen, työsuojelukoulutukseen, työsuojelutietojen keräämiseen ja työsuojelua koskevaan tiedottamiseen sekä valtiotyönantajan ja sen palveluksessa olevan henkilöstön

välisen työelämän suhteiden edistämistä tarkoittavaan tutkimukseen, koulutukseen ja tiedotukseen. Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin työsuopimussuhteisiin tällä määrärahalla rahoitettavia tutkimusprojekteja varten.

24. *VEL-perusteinen ja varhaiskuntoutustoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 18 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain (280/66) mukaisten kuntoutuksesta aiheutuvien etuuksien maksamiseen sekä valtiokonttorin varhaiskuntoutuksesta antamien ohjeiden mukaiseen toimintaan sekä kuntoutustoiminnan tutkimuksesta ja kehittämisestä aiheutuviin menoihin.

25. *Valtion henkilöstöjärjestelyt* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 41 230 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lakkautuspalkkalain (182/31, muut. 904/48) mukaisten lakkautuspalkkojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös ennen vuotta 1992 päätettyjen virastojen ja laitosten tai niiden osien siirtojen tai alueellisten uudelleenjärjestelyiden johdosta väliaikaisesti tarvittavan henkilöstön palkkausmenoihin sekä työpaikkojen järjestämiseen sellaisille henkilöille, jotka eivät voi siirtyä viraston uudelle sijaintipaikkakunnalle siirtynyttä virkaa tai tehtävää vastaavin palkkaeduin.

Määrärahaa saa käyttää virastojen ja laitosten lakkauttamisen takia henkilöstölle ennen vuotta 1992 annettujen työpaikkatakuiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:	mk
Lakkautuspalkat	41 000 000
Henkilöstöjärjestelyt	230 000
Yhteensä	41 230 000

60. *Valtionosuus koulutus- ja erorahastosta johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää koulutus- ja erorahastosta annetun lain (537/90) 4 §:n 2 momentin mukaisen valtion maksun maksamiseen koulutus- ja erorahastolle.

81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot

01. *Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin toimielimissä toimivien suomalaisten kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja sosiaaliturvakustannusten maksamiseen. Määrärahalla saa palkata enintään 25 henkilötyövuotta vastaava määrä henkilöstöä määräaikaisiin kansallisten asiantuntijoiden tehtäviin.

74. *Talonrakennushankkeiden kustannusarvioiden tarkistuksista aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion talonrakennushankkeiden edeltä arvaamattomista kustan-

nusarvioiden tarkistuksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä peruuntuneiden määrärahojen korvaamiseen.

95. *Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten talousarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sellaisten lakiin tai asetukseen perustuvien menojen maksamiseen, joita varten talousarvioon ei ole erikseen myönnetty määrärahaa.

96. *Edeltä arvaamattomat tarpeet*

Momentille myönnetään 1 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sellaisten edeltä arvaamattomista tarpeista aiheutuvien välttämättömien menojen maksamiseen, joita varten talousarviossa ei ole määrärahaa.

82. Postipankki Oy

43. *Luottotappiokorvaus Postipankki Oy:lle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Postipankki Oy:n investointirahastosta ilman turvaavaa vakuutta myönnettyjen lainojen luottotappioiden korvaamiseen valtioneuvoston sitoumusten mukaisesti.

Määrärahaa saa käyttää myös Postipankki Oy:n investointirahastosta annetun lain 13 §:n mukaisten valtion investointirahastosta rahaston vastuulla myönnettyistä lainoista aiheutuneiden luottotappioiden korvaamiseen ja tällaisia luottotappioita koskevien ennakkokorvausten maksamiseen.

83. Kansainväliset rahoitusyhteisöt

68. *Suomen osuus Kansainvälisen rahoitusyhtiön osakepääoman korottamisesta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Kansainvälisen rahoitusyhtiön osakepääoman Suomen vuonna 1996 suoritettavan viidennen noin 6 000 000 markan määräisen osuuden maksamiseen.

84. Pohjoismaiset rahoitusyhteisöt

68. *Suomen maksuosuus Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön pääomasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön peruspääoman korotuksen vuonna 1996 suoritettavan ensimmäisen

osuuden maksamiseen. Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön peruspääoman korottamiseen saadaan sitoutua siten, että vuosina 1996—2001 yhtä suurina vuotuiserinä maksettava Suomen osuus korotuksesta on yhteensä enintään 6,7 milj. ecua.

85. Sitoumusten lunastaminen

66. *Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisille rahoituslaitoksille jäsenyyden perusteella vuosina

1982—1986 annettujen sitoumusten lunastamiseen sekä lunastamisesta aiheutuvien kustannusten maksamiseen. Määrärahaa saa myös käyttää vuoden 1986 jälkeen annettujen sitoumusten lunastamisen yhteydessä aiheutuvien valuuttakurssitappioiden maksamiseen.

86. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto

60. *Suomen itsenäisyyden juhlarahaston toiminnan rahoittaminen*

Momentille myönnetään 20 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta annetun lain (717/90) 3 §:ssä tarkoitetun toiminnan rahoittamiseen.

87. Rahoitusmarkkinoiden vakauttaminen

61. *Korvaus valtion vakuusrahastolle lainojen ja takausten hoitomenoihin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 800 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/92) 15 §:n 2 momentin mukaisesti valtion vakuusrahaston ottamien lainojen ja niiden korkojen ja lainoista maksettavien muiden menojen suorittamiseen sekä rahaston takausveloitteiden täyttämiseen.

vakuusrahaston ottamien koti- ja ulkomaisten lainojen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi;

2) valtion omavelkaisia takauksia ja takuita talletuspankkien oman pääoman ehtoisen varainhankinnan ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi; sekä

3) valtion omavelkaisia takauksia ja takuita valtion vakuusrahastosta annetun lain 1 §:n 5 momentissa tarkoitettujen yhtiöiden koti- ja ulkomaisten lainojen, muiden sitoumusten ja sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi.

89. *Pankkitoiminnan tukeminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

Valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/92) 1 §:n 5 momentissa tarkoitettujen yhtiöiden tappioiden kattamiseen sekä muiden yhtiöistä aiheutuvien menojen maksamiseen saa ryhtyä ja sitoutua siten, että niistä yhdessä aiempien sitoumusten kanssa saa aiheutua kuluvana ja myöhemmin vuosina valtiolle menoja enintään 30 000 000 000 mk.

Valtioneuvosto oikeutetaan luovuttamaan talousarvioissa pankkitoiminnan tukemiseen osoitetun momentin määrärahaa jo hankittuja ja vielä hankittavia talletuspankin osakkeita.

Valtioneuvosto oikeutetaan määräämillään ehdoilla antamaan vuonna 1996 vastavakuuksia vaatimatta:

1) valtion omavelkaisia takauksia liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahaston, säästöpankkien vakuusrahaston ja osuuspankkien

Samalla valtioneuvosto oikeutetaan luopumaan vuonna 1996 takauksiin ja takuihin liittyvistä takautumisoikeuksista. Lisäksi valtioneuvosto oikeutetaan määräämillään ehdoilla antamaan vuonna 1996 talletuspankkien liikkeeseen laskemia pääomatodistuksia ja vastuudebentuurilainoja koskevia takaisinositoumuksia. Kunkin muun kuin Suomen rahan määräisen lainan ja pääomasijoituksen arvo lasketaan takausta annettaessa sovellettavan Suomen Pankin keskikurssin mukaan. Takauksia, takuita ja muita tässä ja edellisessä kappaleessa tarkoitettuja sitoumuksia saa antaa siten, että niiden yhteenlaskettu pääomamäärä yhdessä vuosina 1993—95 annettujen sitoumusten kanssa on enintään 35 000 000 000 mk tai yhdessä vuosien 1993—95 momentilta 28.87.89 ja vuoden 1993 ensimmäisen lisätalousarvion momentilta 28.87.51 myönnetyn muun tuen

kanssa pääomamäärältään enintään 60 000 000 000 mk.

Momentille vuonna 1994 varattua ja vielä vuonna 1996 käyttämätöntä määrärahaa saa käyttää myös vuosina 1995 ja 1996 myönnettyistä takauksista, takuista ja muista edellä tarkoitetuista sitoumuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Tukitoimiin asetetaan sekä tukea saavaa vakuusrahastoa että tuettavan pankin toimintaa ja hallintoa koskevia ehtoja. Tukitoimista päättää valtioneuvosto. Valtioneuvosto voi määräämissään rajoissa antaa yksittäisten tukipäätösten tekemisen ja päätösten tarkemmista ehdoista päättämisen valtiovarainministeriön tehtäväksi.

Edellä tarkoitetuilla ehdoilla on niistä päättävän valtioneuvoston tai valtiovarainministeriön pyrittävä siihen, että

1) pääomatuki on vastikkeellista valtioneuvoston määräämällä tavalla;

2) valtiontaloudelle aiheutuva rasitus muodostuu niin vähäiseksi kuin se tehtävän toteuttamisen kannalta on mahdollista;

3) tuki haittaa mahdollisimman vähän kilpailua yritysten välillä ja rahoitustoiminnassa eikä vääristä kiinteistö- ja pääomamarkkinoiden toimintaa;

4) osinkoa pankin osakepääomalle, voitto-osuutta kantarahasto-osuuksille tai korkoa lisäosuusmaksuille, muille osuusmaksuille ja sijoitusosuuksille saa jakaa vain, jos pankin voitonjakokelpoiset varat siihen riittävät valtion ja valtion vakuusrahaston pääomatodistuksille sekä muille valtion takaamille oman pääoman ehtoisille varoille suoritettavan täyden koronmaksun jälkeen; ja että

5) velkaantuneiden kotitalouksien ja yritysten asemaa helpotetaan niiden niin toivoessa noudattaen yrityksen saneerauksesta ja yksityisen henkilön velkajärjestelystä annettujen lakien (47/93 ja 57/93) periaatteita vakuuksien myyntikielloista ja velkapääoman rajoittamisesta sekä muista velallisen asemaa vahvistavista järjestelyistä.

Tuki voidaan antaa vain ehdolla, että tuen vastaanottaja ja asianomainen pankki sitoutuvat hyväksymään tuen saavaan pankkiin kohdistuvan tuen myöntäjän, rahoitustarkastuksen tai valtion vakuusrahaston vaatiman ja tarkemmin määrittelemän erityistarkastuksen, josta laadittava kertomus on toimitettava valtiovarainministeriölle, rahoitustarkastukselle ja valtion vakuusrahastolle.

89. Euroopan investointipankki (EU)

68. *Suomen maksuosuus Euroopan investointipankin pääomasta (EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 501 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan investointipankin pääoman Suomen vuonna 1996 suoritettavan kolmannen ja neljännen osuuden maksamiseen sekä pääoman korotuksen Suo-

men vuonna 1996 suoritettavan kolmannen ja neljännen osuuden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös vararahaston ja muiden liittymissopimuksen pöytäkirjan 7 artiklassa tarkoitettujen lisärahastojen ja rahastoihin verrattavien varausten järjestelyjen Suomen vuonna 1996 suoritettavan osuuden maksamiseen.

90. Suomen maksosuudet Euroopan unionille (EU)

66. *Arvonlisäveropohjaan perustuvat maksut Euroopan unionille (EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 869 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionille suoritettavan arvonlisäveropohjaan perustuvan Suomen maksuosuuden maksamiseen.

67. *Bruttokansantuloon perustuvat maksut Euroopan unionille (EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 647 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionille suoritettavien bruttokansantuloon perustuvien Suomen maksosuuksien maksamiseen.

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot

21. *Valtion eläkelautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 040 000 mk.

22. *Metallirahamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 24 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää metallirahojen hankimisesta ja palautettavien metallirahojen takaisin lunastamisesta sekä juhlarahoista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös metallirahan kriisivarastoinnista aiheutuviin menoihin.

23. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 700 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten valtion virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

24. *Kehitysyhteistyöstä ja lähialueyhteistyöstä aiheutuvat arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 100 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kehitysyhteistyöhön ja Keski- ja Itä-Euroopan maiden avustamiseen käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

50. *Korvaus Sotainvalidien Veljesliitolle*

Momentille myönnetään 107 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Sotainvalidien Veljesliitolle lahjoitetun viljan edelleenmyynnissä

vuonna 1994 saadun alennetun hinnan ja yleisen luovutushinnan välisen erotuksen korvaamiseen.

61. *Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 22 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää veron takaisin maksamiseen tapauksissa, joissa maksuvelvollinen on sosiaalisista tai muista veronhuojennussäännöksissä taikka verosopimuksissa tarkoitetuista syistä valtiovarainministeriön, verohallituksen tai tullihallituksen päätöksen nojalla oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron.

83. *Laina työpaikkaterveydenhuoltoa varten perustetulle valtionyhtiölle*

Momentille myönnetään 12 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työpaikkaterveydenhuoltopalvelujen järjestämistä varten perustetulle valtionyhtiölle myönnettävää lainaa varten. Laina-aika on enintään 10 vuotta ja laina voidaan myöntää vakuudetta. Lainan korko on Suomen Pankin peruskorko lisättynä 1,5 prosentilla. Laina-ajan ensimmäinen vuosi voi olla korosta ja lyhennyksistä vapaa.

95. (28.99.29) *Hallinnon kehittämiskeskuksen kiinteistömenojen korvaaminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Hallinnon kehittämiskeskuksen käytössä olevien Munkkiniemen ja Keilaniemen kiinteistömenojen korvaamiseen.

Päälukka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallinnonalan kokonaishenkilömäärä saa olla vuonna 1996 enintään 28 442 henkilötyövuotta. Lukuun eivät sisälly sivutoiminen tuntiopeutus, ylitunnit, nuorison työllisyyden parantamiseksi lisättyjen koulutuspaikkojen johdosta momenttien 29.10.21 ja 29.60.21 määrärahoilla palkattava henkilöstö, momenttien 29.88.50 ja

29.88.53 määrärahoilla palkattava henkilöstö eikä momenttien 29.07.21, 29.10.21, 29.60.21, 29.69.21 ja 29.82.21 maksullisen palvelutoiminnan henkilöstö. Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvien tehtävien johdosta hallinnonalalla saa lisäksi olla 15 henkilötyövuotta.

01. Opetusministeriö

10. *Eräiden valtion kiinteistöjen käyttö ja kunnossapito* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 17 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetusministeriön hallinnassa olevien kiinteistöjen käytöstä, kunnossapidosta ja vuokrista aiheutuvien menojen maksamiseen.

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 88 002 000 mk.

22. *Kehittämistoiminta (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 79 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetusministeriön hallinnonalan kehittämis-, kokeilu-, suunnittelu-, tutkimus- ja tiedotustoiminnasta, niihin liittyvästä kansainvälisestä yhteistyöstä sekä eri hallinnonalojen yhteishankkeista aiheutuvien toimintamenojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös oppisopimus-kouluttajien koulutukseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta ja sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien opetusministeriön hallinnonalan hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen sekä EU:n hyväksymisen tutkimus- ja koulutushankkeiden rahoitusta varten. Määrärahasta on varattu 64 300 000 mk kansallisia rahoitusosuuksia varten, josta aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus on 11 500 000 mk ja sosiaalirahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus 52 800 000 mk.

26. *Eräät kopiointi- ja nauhoituskorvaukset*
Momentille myönnetään 19 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tekijänoikeuslain (404/61) ja oikeudesta valokuvaan annetun lain (405/61) mukaisten menojen, valokopiointitutkimusmenojen ja kopiointia ja nauhoitusta koskevan tiedotus- ja selvitystoiminnan menojen maksamiseen.

50. *Eräät avustukset*

Momentille myönnetään 3 340 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Svenska Finlands folkting -toiminnan valtionavusta annetun lain (902/85) mukaisten avustusten ja käyttösuunnitelmassa yksilöityjen muiden avustusten maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:

	mk
Svenska Finlands folkting -toiminnan valtionapu, mistä 411 000 mk utbildningsdelegationin sekä muihin toimintaja toimistomeneihin.....	1 825 000
Eräiden siirtoväen sankarihautojen hoito	90 000
Paasikivi-Seura	175 000
Naisjärjestöjen Keskusliitto ry	250 000
Naisjärjestöt Yhteistyössä -yhteenliittymälle projekteihin.....	100 000
Luovutetun alueen hautausmaiden kunnostaminen	600 000
Viime sodissa kaatuneiden etsintä ja muiston vaaliminen	300 000

Yhteensä 3 340 000

02. Evankelis-luterilainen kirkko

21. *Tuomiokapitulien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 15 589 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös kuurojenpappien ulko- ja kotimaisesta koulutuksesta aiheutuvien menojen ja eräiden toimintamenojen maksamiseen.

50. *Avustus Suomen Merimieskirkolle*

Momentille myönnetään 1 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Suomen Merimieskirkon toimintaan. Määrärahasta saa käyttää enintään 700 000 mk Antwerpenin ja Hampurin merimieskirkkojen rakennusavustuksiin edellyttäen, että kirkon keskusrahasto suorittaa vastaavat osuudet.

05. Ortodoksinen kirkkokunta

21. *Ortodoksisen kirkollishallituksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 9 232 000 mk.

50. *Eräät avustukset*

Momentille myönnetään 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää verohyvityksen mak-

samiseen ortodoksisille seurakunnille, avustusten maksamiseen Suomen ortodoksiselle kirkkomuseolle ja Lapin ortodoksiselle seurakunnalle, Valamon konservointilaitoksen käyttökustannusten maksamiseen sekä Turun ortodoksisen kirkon korjaustöihin.

07. Opetushallitus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 101 292 000 mk.

Määrärahasta käytetään 12 000 000 mk opimateriaalin kehittämiseen ja vähälevikkisen oppimateriaalin tuottamiseen, mistä 1 500 000 mk saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden rahoitusta varten. Momentilta palkattava maksullisen palvelutoiminnan henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

08. Kansainvälinen yhteistyö

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 970 000 mk.

Henkilöstön määrä saa olla enintään 60 henkilötyövuotta.

21. *Kansainvälisen henkilöväihdon keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 28 072 000 mk.

Määrärahasta käytetään 13 650 000 mk opiskelija-, harjoittelija-, tutkija- ja asiantuntijavaihtoon myönnettävien avustusten maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 1 000 000 mk maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen.

22. *Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 702 000 mk.

25. *Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 44 187 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää menoihin, jotka

aiheutuvat osallistumisesta kansainvälisten järjestöjen toimintaan ja pohjoismaiseen kulttuuriyhteistyöhön sekä kulttuurisopimusten ja vaihto-ohjelmien toimeenpanosta. Määrärahasta saadaan myöntää ulkomaille suuntautuvan kulttuuri- ja sivistystoiminnan edellyttämiin palkaus- ja ohjelmamenoihin tarkoitettuja avustuksia ja apurahoja henkilöille ja yhteisöille, jotka edistävät opetus-, tiede- ja kulttuurivaihtoa sekä Suomen kulttuurin tunnetuksi tekemistä ulkomailla. Määrärahaa saa lisäksi käyttää määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavasti.

50. Eräät avustukset

Momentille myönnetään 28 528 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää käyttösuunnitelmas-

sa yksilöidyistä käyttötarkoituksista aiheutuvien avustusten maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:	mk
Kulttuuri-instituutit	15 128 000
Kansainväliseen levitykseen tarkoitettujen julkaisujen tukemiseen	1 900 000
Eräiden ulkomaanyhdistysten toimintaan	11 500 000
Yhteensä	28 528 000

66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 250 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Unescon ja muiden hallitustenvälisten monenkeskisen sivistyksellisen yhteistyön järjestöjen ja ohjelmien jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien maksamiseen.

10. Korkeakoulut

21. (29.10.21 ja 19.23) Korkeakoulujen toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 055 275 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n sosiaali- ja aluekehitysrahastoista rahoitettavien ohjelmien sisältämien valtion hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta on varattu 35 700 000 mk sosiaalirahaston ja 26 000 000 mk aluekehitysrahaston kansallista rahoitusosuutta varten.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden rahoitusta varten.

Tulot maksullisesta palvelutoiminnasta perustuvat opetusministeriön päätöksiin korkeakoulujen eräistä suoritteista perittävistä maksuista (81/93, muut. 638/93, 257/94 ja 495/94), kirjasto-

ja tietopalveluista perittävistä maksuista (82/93) sekä avoimesta korkeakouluopetuksesta korkeakouluissa perittävistä maksuista (83/93).

Määrärahasta saa käyttää 65 300 000 mk maksullisen toiminnan koulutus- ja työllisyyspoliittisin perustein järjestettävän koulutuksen ja tutkimuksen tukemiseen.

Vuoden 1996 aikana saa tehdä sellaisia korkeakoulujen tiloja lisääviä vuokrasopimuksia, joista aiheutuu menoja vasta vuoden 1996 jälkeen siten, että tilojen lisäys on enintään 7 000 m².

Momentilta rahoitettavan maksullisen palvelutoiminnan henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 101 700 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

	Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
			1000 mk	mk/m ²		
1.	Helsingin yliopisto, Snellmaninkatu 10, peruskorjaus	1 044	8 500	8 142	6 200 000	2 300 000
2.	Helsingin yliopisto, Fabianinkatu 35, peruskorjaus	3 740	32 800	8 770	1 700 000	9 000 000
3.	Jyväskylän yliopisto, luonnontieteen laitos- tosten 3. rakennusvaiheen (biologia) suunnittelu					3 200 000
4.	Oulun yliopisto, päärakennus				1 500 000	3 200 000
5.	Turun yliopisto, fysiikan laboratorio ..		75 300		60 900 000	14 400 000
	— laajennus	1 690	20 200	11 953		
	— peruskorjaus	5 020	53 200	10 598		
	— liikennejärjestelyt		1 900			
6.	Turun yliopisto, kasvihuoneet		19 860		1 100 000	4 400 000
	— uudisrakennus	2 230	19 350	8 677		
	— muutostyöt	110	510	4 636		
7.	Åbo Akademi, kemiallistekn. tiedekunta		45 300		3 750 000	25 000 000
	— lisärakennus	4 100	43 100	10 512		
	— muutostyöt	1 434	2 200	1 534		
8.	Teknillinen korkeakoulu, tietotekniikan laitos	8 300	77 000	9 277	4 000 000	11 600 000
9.	Svenska handelshögskolan, peruskorjaus	7 300	51 100	7 000	46 400 000	4 700 000
10.	Helsingin lastentarhanopettajaopisto				33 450 000	3 600 000
	— peruskorjaus	2 862	17 400	6 080		
	— lisärakennus	1 700	19 650	11 559		
11.	Rakennushankkeiden suunnittelu, pie- nehköt hankkeet sekä liitännäistyöt					20 300 000
Yhteensä						101 700 000

Käynnissä oleviin pienehköihin hankkeisiin liittyviä, lain (423/88) 10 §:n tarkoittamia sitoumuksia saa vuonna 1996 tehdä siten, että vuoden 1996 jälkeen aiheutuvat menot ovat enintään 20 000 000 mk.

87. *Kiinteistöjen hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 93 300 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

	Hanke	Kokonais- kustannukset 1000 mk	Myönnetty mk	Myönnetään mk
1.	Helsingin yliopisto, Viikin tiedepuisto, Biokeskus Ia-vaiheen valtion rahoitusosuus	101 000	57 000 000	38 000 000
2.	Helsingin yliopisto, Kouvolaan yksikkö	34 000	16 200 000	5 500 000
3.	Helsingin yliopisto, Kotkan yksikkö	7 400		9 000 000
4.	Helsingin yliopisto, terveystieteiden keskuskirjas- to	13 200		6 600 000
5.	Kuopion yliopisto, Bioteknia	38 000	2 500 000	2 500 000
6.	Tampereen yliopisto, III rakennusvaihe	56 000	45 100 000	20 500 000
7.	Tampereen yliopisto, Finn-Medi	37 500	2 400 000	2 400 000
8.	Tampereen teknillinen korkeakoulu, IV rakennus- vaihe	90 000		7 200 000
9.	Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu, IV ra- kennusvaihe	25 300	5 050 000	1 600 000
Yhteensä				93 300 000

Helsingin yliopistollinen keskussairaala -kuntayhtymän kanssa saadaa tehdä sopimus, jonka mukaan kuntayhtymä rakentaa terveystieteiden keskuskirjaston uudisrakennuksen ja opetusministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö maksavat kumpikin kolmasosan enintään

39 600 000 markan rakennuskustannuksista, joihin sisältyy arvonlisävero. Rakennus tulee kuntayhtymän omistukseen ja Helsingin yliopistolla on kirjaston tiloihin korvaukseton pysyvä käyttöoikeus. Opetusministeriö maksaa loppuosan osuudestaan vuonna 1997.

11. Valtion harjoittelukoulut

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 232 762 000 mk.

myös oppilasavustuksista aiheutuvien menojen sekä maksullisen kouluruokailun tarjoamisesta henkilökunnalle ja opetusharjoittelijoille aiheutuvien menojen maksamiseen.

22. *Oppilashuolto* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 14 800 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää oppilashuollon menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 19 500 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty 1 000 mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
1. Turun yliopisto, Rauman normaalikoulu		43 300		19 000 (peruuntunut 10 314)	19 000 000
— peruskorjaus.....	785	6 100	7 771		
— lisärakennus.....	3 974	35 500	8 933		
— aluetyöt		1 700			
2. Pienehköt hankkeet ja suunnittelu.....					500 000
Yhteensä					19 500 000

19. Muut korkeakoulumenot

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 43 729 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää enintään 565 henkilötyövuotta vastaavasti 2 258 opiskelijan palkkaamiseen keskimäärin kolmeksi kuukaudeksi harjoittelijoiksi.

rärahasta saa maksaa palkka- ja palkkiomenoja, kulutusmenoja, ulkomaisista opettajista ja tutkijoista aiheutuvia menoja sekä kansainvälisiin avustusluonteisiin yhteistyöhankkeisiin liittyviä materiaaliavustuksia.

21. *Tutkimus- ja kehittämistoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahasta voidaan suorittaa Helsingin yliopistolle 9 000 000 mk korvauksena suomen- ja ruotsinkielisten almanakkojen ja kalenterien julkaisemisen yksinoikeuden poistamisen johdosta.

Momentille myönnetään 35 451 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää yliopistolaitoksen rakennetta ja uudelleenjärjestelyä, hallintoa ja ohjausta, toiminnan arviointia, kansainvälistä toimintaa, opiskelijavalintaa, opetusmenetelmiä, oppimateriaaleja, opetusteknologiaa sekä perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta ja avointa korkeakouluopetusta koskevaan tutkimus-, selvitys-, kokeilu- ja kehittämistoimintaan. Mää-

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden rahoitusta varten.

Määrärahaa saa käyttää 79 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

24. *Tiedotus- ja julkaisutoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 517 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korkeakouluopintoja ja -valintoja koskevan tiedotus- ja julkaisutoiminnan sekä korkeakoulujen käyttöön tarkoitetun oppimateriaalin kustannustoiminnan menojen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää 300 000 mk maksullisen julkaisutoiminnan tukemiseen. Määrärahaa saa käyttää kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

26. *Eräät opettajankoulutuksen menot*

Momentille myönnetään 8 584 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opettajien poikkeuskoulutuksena aloitettujen kurssien loppuun saattamiseen, vapaan sivistystyön opettajien täydennyskoulutukseen, valtakunnallisesti ympäristökoulutuksen järjestämiseen, monimuoto-opetuksen kehittämiseen, telematiikkaprojek-

tiin, suomensukuisten kansojen koulutukseen, suomalaisruotsalaisen opettajankoulutuksen yhteistyön kehittämiseen, ruotsinsuomalaisille opettajille ja opettajiksi koulutettaville tarkoitettujen kurssien järjestämiseen, opetusharjoittelun ohjaajien koulutukseen sekä terveydenhuollon opettajien koulutukseen. Määrärahaa saa käyttää 40 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

27. *Korkeakoulujen yhteinen atk-toiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 16 485 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korkeakoulujen keskustietokonelaitteiston ylläpidosta aiheutuvien menojen sekä muiden atk-yhteistoiminnan menojen ja atk-toiminnan kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

39. Opintotuki

22. *Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 358 000 mk.

52. *Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 294 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (28/72) mukaiseen opintolainojen valtiontakaukseen ja korkotukeen sekä korkeakouluopiskelijoiden opintotuesta annetun lain (111/92), opintotukilain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (592/92) ja opintotukilain (65/94) mukaisista valtiontakauksista aiheutuviin menoihin.

55. *Opintoraha* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 878 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (65/94) mukaisten opintorahojen ja opintotuen asumislisien maksamiseen.

56. *Aikuisopintoraha* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 187 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (65/94) mukaisen aikuisopintorahan maksamiseen.

57. *Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 48 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen opiskelijaruokaloille opiskelija-aterioiden hinnan alentamiseksi. Avustuksen edellytyksenä on, että opiskelija-aterian hintaa alennetaan 7 markalla ateriala kohti perustutkintoa suorittaville korkeakouluopiskelijoille, ammatikorkeakouluopiskelijoille 1.8.1996 lukien ja opintotukeen oikeuttaviin ammatillisiin tai erikoistumiskoulutusohjelmiin taikka poikkeuskoulutukseen osallistuville opiskelijoille. Määrärahasta saa maksaa ylimääräistä ateriakohdasta avustusta enintään 2 200 000 mk muissa kuin korkeakoulujen tiloissa toimivien opiskelijaruokalojen energia-, siivous- ja muina ylläpitokorvauksina sekä perustamiskorvauksina. Avustukset voidaan maksaa avustusjärjestelmän piirissä oleville ruokalanpitäjille ilman erillistä hakemusta.

58. *Avustus tilakustannusten korvaamiseen*

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollosta vastaavalle Ylioppilaiden terveyden-

hoitosäätiölle tämän käyttöön luovutetuista korkeakoulujen tiloista sekä korkeakoulujen vuokraamista tiloista aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

43. (29.42 ja 43) *Yleissivistävä koulutus*22. (29.42.21) *Valtion yleissivistävien oppilaitosten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 163 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös opiskelijan koulukuljetuksen järjestämiseen tai koulumatkasta opiskelijalle aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

Käyttösuunnitelma:

mk

Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	20 950 000
Suomalais-venäläinen koulu.....	18 680 000
Vammaisten lasten koulut.....	124 070 000

Yhteensä 163 700 000

25. *Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 8 828 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kokeilu-, tutkimus- ja kehittämishankkeista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden rahoitusta varten. Määrärahaa saa käyttää viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

30. *Valtionosuus lukio-opetuksen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 363 496 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettavan lain mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 11 000 000 mk rahoituslain 37 ja 38 §:n mukaisten avustusten maksamiseen sekä enintään 4 000 000 mk avustuksina oppilaitosten atk-laitehankintoihin.

31. *Valtionosuus peruskouluopetuksen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 962 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettavan lain mukaisen peruskoulun ja taiteen perusopetuksen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää valtionosuusjärjestelmän muutokseen liittyvän kuntien valtionosuuslain muuttamisesta annettavan lain mukaisten verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen ja siirtymätasauksen maksamiseen kunnille. Taiteen perusopetuksen valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on 7 mk asukasta kohti. Määrärahasta saa käyttää enintään 22 000 000 mk rahoituslain 38 §:n mukaisten avustusten maksamiseen kunnalle tai rekisteröidylle yhdistykselle sekä Ruotsissa rajakuntien yhteistointintaan perustuvasta suomalaisoppilaiden koulunkäynnistä aiheutuviin kustannuksiin, ulkomailta muuttaneiden peruskoulun ja lukion oppilaiden tukiovetuksen järjestämiseen sekä avustuksen maksamiseen saamenkielisten, romanikielisten ja vieraskielisten oppilaiden äidinkielen opetuksen järjestämiseen ja ulkomailta palaavien suomalaisten oppilaiden ulkomailta hankkiman kielitaidon ylläpitämiseen peruskoulussa ja lukiossa sekä enintään 22 000 000 mk avustuksena oppilaitosten atk-laitehankintoihin.

34. *Valtionosuus yleissivistävien oppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 275 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää peruskoulujen, lukioiden ja musiikkioppilaitosten opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) ja sen muuttamisesta annettavan lain mukaisten perustamishankkeiden sekä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (1112/78) mukaisten perustamiskustannusten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilai-

noista annetun lain (1015/77) 2 §:n mukaisten vuonna 1986 ja sitä ennen lukioiden rakentamiseen myönnettyjen korkotukilainojen korkohyvityksen maksamiseen. Korkohyvitys on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttiyksikköä ja lainavuosien 5—8 aikana 2 prosenttiyksikköä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkotukea ei makseta.

Vuonna 1996 saa myöntää valtionosuutta perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionosuudet ovat tammikuun 1996 hintatasossa yhteensä enintään 135 000 000 mk. Valtionosuuksista yhteensä enintään 45 000 000 mk saa myöntää toteutusaikaisena. Vuonna 1996 saa edellisen lisäksi vahvistaa laajuuksia sellaisille perustamishankkeille, joille valtionosuus tullaan myöntämään vuonna 1997 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionosuuksista vuoden 1996 tammikuun hintatasossa on yhteensä enintään 400 000 000 mk.

Momentilta saa lisäksi vuonna 1996 myöntää valtionavustusta Helsingin Kansainvälisen koulun perustamishankkeeseen enintään 6 000 000 mk. Anna Tapion koulun perustamishankkeeseen saa myöntää enintään 4 800 000 mk, mistä 1 800 000 mk vuonna 1996, kuitenkin enintään 70 % hankkeen arvioituista kohtuullisista kustannuksista.

35. Yleissivistävän opetuksen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 108 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) 49 §:n mukaisten peruskoulujen, lukioiden ja musiikkioppilaitosten maksamatta olevien loppuerien maksamiseen.

51. Valtionapu yksityiseen yleissivistävään opetukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 41 950 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Steiner-koulusta an-

netun lain (417/77, muut. 715/92) ja sen muuttamisesta annettavan lain 5 §:n mukaisen, ulko- mailla toimivasta peruskoulua vastaavasta yksityiskoulusta annetun lain (379/81, muut. 1458/93) 5 §:n mukaisen valtionosuuden maksamiseen, vieraskielisistä yksityisistä kouluista annetun lain (373/63, muut. 1451/94) ja sen muuttamisesta annettavan lain 3 a §:n mukaisen valtionosuuden maksamiseen sekä Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä yhteistyöstä ulkomaanopetuksen alalla tehdyn sopimuksen mukaisten menojen maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää enintään 3 100 000 mk avustusten maksamiseen kodin ja koulun yhteistyöstä huolehtiville järjestöille, Kerhokeskus-koulutyön tuki ry:lle, koulun vapaan harrastustoiminnan tukemiseen, avustuksen maksamiseen Kesälukioseura ry:lle, eräiden vaihto-oppilasjärjestöjen toiminnan tukemiseen ja avustuksen maksamiseen kristillisille kouluille.

52. Valtionosuus musiikkioppilaitosten käyttö-kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 218 647 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettavan lain mukaisten perus- ja ammattiopetusta antavien musiikkioppilaitosten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 9 000 000 mk rahoituslain 37 ja 38 §:n mukaisten avustusten maksamiseen ja enintään 810 000 mk harkinnanvaraisiin valtionavustuksiin. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä tuntimäärä on musiikin perusopetuksessa enintään 1 402 000 ja musiikin ammattiopetuksessa enintään 200 000.

74. (29.42.74) Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 17 600 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
Jyväskylän kuulovammaisten koulu ...		22 500		4 900 000	17 600 000
— peruskorjaus.....	3 840	16 400	4 271		
— lisärakennus.....	1 000	6 100	6 100		
				Yhteensä	17 600 000

60. (29.60, 65 ja 66) Ammattiopetus ja ammattikorkeakoulut

21. *Valtion ammatillisten oppilaitosten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 756 330 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää opetusministeriön määräämin perustein oppilaitosten kokeilu- ja kehittämistoimintaan ja oppilaitosten kansainvälistämiseen enintään 5 500 000 mk sekä enintään 500 000 mk nuorisosteiden koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain (391/91) 17 §:n mukaiseen tarkoitukseen ammattikorkeakoulukokeiluihin.

Määrärahaa saa käyttää myös opiskelijan koulukuljetuksen järjestämiseen ja koulumatkasta opiskelijalle aiheutuvien kustannusten korvaamiseen ja työnantajille maksettaviin koulutuskorvauksiin.

Momentilta rahoitettavan maksullisen palvelutoiminnan henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

24. *Harjoittelutoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 64 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion, kunnallisten ja yksityisten ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen sekä kansanopistojen järjestämässä ammatillisessa koulutuksessa olevien opiskelijoiden palkkaamiseen harjoittelijoiksi.

25. *Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakouluopetuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 29 205 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen kansainvälistämisestä, ammattikorkeakoulukokeiluista ja muista ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakouluopetuksen uusista kehittämishankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen ja avustusten maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden rahoitusta varten.

Määrärahasta saa käyttää enintään 15 000 000 mk uusteollistamisohjelmaan liittyvistä kehittämishankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen ja avustusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 19 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. (29.65.30) *Valtionosuus kunnallisten ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 308 808 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettavan lain mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 47 000 000 mk opetusministeriön määräämin perustein opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 38 §:n ja ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain (255/95) 23 §:n mukaisina avustuksina oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen kokeilu- ja kehittämistoimintaan, oppilaitosten kansainvälistämiseen, opettajankoulutukseen, Suomessa asuvien ulkomaalaisten tukiovetuksen järjestämiseen, urheilijoiden ammatilliseen koulutukseen, musiikkipainotteisten ammatillisten oppilaitosten toimintaan ja Örebron kuulovammaisten oppilaitoksen suomenkielisten opiskelijoiden kustannusten kattamiseen sekä enintään 6 000 000 mk avustuksina atk-hankintoihin. Määrärahasta saa käyttää enintään 12 000 000 mk nuorisosteiden koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain (391/91) 17 §:n mukaiseen tarkoitukseen ammattikorkeakoulukokeiluihin sekä enintään 800 000 mk ammatillisen koulutuksen oppilaitosverkoston kehittämisen toimeenpanon siirtymäkauden avustuksiin.

31. (29.66.30) *Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 398 030 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää oppisopimuskoulutuksesta annetun lain (1605/92) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Oppisopimusten kokonaismäärä ammatillisessa lisäkoulutuksessa vuonna 1996 on 6 000.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 55 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

34. (29.65.34) *Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 191 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) ja sen muuttamisesta annettavan lain mukaisten perustamishankkeiden, eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain (1075/75) mukaisten perustamiskustannusten sekä ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta annetun lain (494/83) mukaisten perustamiskustannusten valtionosuuden ja -avustuksen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) säännösten mukaan suoritettavien vuonna 1990 ja sitä ennen myönnettyjen rakennuslainojen korkohyvityksen maksamiseen. Korkohyvityksen määrä on ensimmäisen neljän lainavuoden aikana 4 prosenttiyksikköä sekä lainavuosien 5—8 aikana 2 prosenttiyksikköä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkotukea ei makseta.

Vuonna 1996 saa myöntää valtionosuutta perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionosuudet ovat tammikuun 1996 hintatasossa yhteensä enintään 120 000 000 mk. Valtionosuuksista enintään 65 000 000 mk saa myöntää toteutusaikaisena. Lisäksi saa vuonna 1996 myöntää valtionosuutta jälkirahoitteisena kunnallistettujen ammatillisten oppilaitosten aikana valtion oppilaitoksen vuokratiloiksi rakennettujen tai hankittujen tilojen ostoa koskeviin perustamishankkeisiin siten, että hankkeista aiheutuvat valtionosuudet ovat yhteensä enintään 65 000 000 mk. Edellisen lisäksi saa vuonna 1996 vahvistaa laajuuksia sellaisille perustamishankkeille, joille valtionosuus tullaan myöntämään vuonna 1997 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionosuuksista vuoden 1996 tammikuun hintatasossa on yhteensä enintään 350 000 000 mk.

35. *Ammattiopetuksen valtionosuuksien ja -avustusten loppuerät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 126 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) 49 §:n mukaisten kunnallisten ja yksityisten ammatillisten oppilaitosten maksamatta olevien valtionosuuksien loppuerien maksamiseen.

37. (29.65.37) *Valtionavustus kiinteistöjen hankintaan* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 830 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen Salon kaupungille, Hyvinkään

kaupungille ja Helsingin kaupungille aiemmin myönnettyjen valtuuksien nojalla oppilaitosten kiinteistöistä aiheutuviin pääomakustannuksiin.

50. (29.65.50) *Valtionosuus yksityisten ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 241 862 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettavan lain mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 17 000 000 mk opetusministeriön määräämin perustein opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 37 ja 38 §:n ja ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain (255/95) 23 §:n mukaisina avustuksina oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen kokeilu- ja kehittämistoimintaan, oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen kansainvälistämiseen, opettajankoulutukseen ja urheilijoiden ammatilliseen koulutukseen, enintään 1 000 000 mk avustuksina atk-hankintoihin sekä enintään 1 500 000 mk nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain (391/91) 17 §:n mukaiseen tarkoitukseen ammattikorkeakoulukokeiluihin.

51. (29.65.51) *Valtionosuus ammatillisten erityisoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 146 612 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettavan lain sekä ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta annetun lain (494/83, muut. 674/89 ja 87/92) 10 b §:n ja 10 e §:n mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 500 000 mk opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 38 §:n mukaisina avustuksina oppilaitosten kokeilu- ja kehittämistoimintaan ja oppilaitosten kansainvälistämiseen.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 99 990 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös valtion aloitamien rakennushankkeiden loppuun saattamiseen kunnallistetuissa oppilaitoksissa.

Käyttösuunnitelma:

	Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
			1000 mk	mk/m ²		
1.	Ammattioppilaitokset					
1.1.	Pohjois-Pohjanmaan ammattioppilaitos, Oulu					
	— muutostyö	2 607	13 800	5 293	4 000 000	9 700 000
1.2.	Lapin ammattioppilaitos, Rovaniemi		14 370		13 200 000	1 200 000
					(peruuntunut 29 343)	
	— lisärakennus	1 673	10 530	6 294		
	— muutostyö	731	3 740	5 116		
1.3.	Keski-Suomen ammattioppilaitos, Jyväskylä					
	— peruskorjaus	3 615	15 920	4 404	4 050 000	11 870 000
					Yhteensä	22 770 000
2.	Koti- ja laitostalousoppilaitokset					
2.1.	Keski-Suomen kotitalousopettajaopisto, Jyväskylä		24 100		19 450 000	4 700 000
					(peruuntunut 90 361)	
	— lisärakennus	1 970	14 400	7 310		
	— peruskorjaus	1 811	9 700	5 356		
					Yhteensä	4 700 000
3.	Maatalousoppilaitokset					
3.1.	Kempeleen puutarhaoppilaitos					
	— lisärakennus	2 533	18 000	7 106	16 300 000	1 700 000
3.2.	Uudenmaan maaseutuopisto		26 270		13 383 000	10 000 000
					(peruuntunut 356 099)	
	— lisärakennus	1 642	15 520	9 452		
	— peruskorjaus	2 415	10 750	4 451		
					Yhteensä	11 700 000
4.	Metsä- ja puutalousoppilaitokset					
4.1.	Tuomarniemen metsäoppilaitos, Ähtäri					
	— peruskorjaus- ja lisärakennus	3 255	18 000	5 530	1 540 000	5 165 000
					Yhteensä	5 165 000
5.	Teknilliset oppilaitokset					
5.1.	Mikkelin teknillinen oppilaitos		51 800		35 265 000	16 535 000
	— lisärakennus	3 985	31 100	7 804		
	— muutostyö	6 305	20 700	3 283		
					Yhteensä	16 535 000
6.	Terveydenhuolto-oppilaitokset					
6.1.	Pirkanmaan terveydenhuolto-oppilaitos, Tampere		52 200		8 560 000	17 000 000
	— lisärakennus	1 889	18 600	9 846		
	— peruskorjaus	5 059	33 600	6 642		
					Yhteensä	17 000 000
7.	Ammatilliset erityisoppilaitokset					
7.1.	Arlainstituutti, Espoo		11 520		7 520 000	4 000 000
	— lisärakennus	899				
	— muutos	274				
					Yhteensä	4 000 000

8.	Oppilaitosten suunnittelu ja pienehköt rakennushankkeet	18 120 000
	Yhteensä	18 120 000
	Yhteensä	99 990 000

Oppilaitosten ja opetusmaatilojen pienehköihin rakennushankkeisiin liittyviä, valtion talousarviosta annetun lain (423/88) 10 §:n tarkoittamia sitoumuksia saa vuonna 1996 tehdä siten, että vuoden 1996 jälkeen aiheutuvat menot ovat enintään 10 000 000 mk.

87. *Kiinteistöjen hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 77 150 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
1. Ammattikasvatushallinnon koulutuskeskus, Tampere	3 920	34 700	8 852	16 730 000	2 650 000
2. Vaasan teknillinen oppilaitos	7 800	75 300	9 654	—	12 000 000
3. Helsingfors svenska sjukvårdsinstitut ...	4 770	47 500	9 958	—	47 500 000
4. Vasa svenska hälsovårdsläroanstalt	4 328	30 700	7 093	1 000 000	15 000 000
				Yhteensä	77 150 000

69. Aikuiskoulutus

21. *Opetushallinnon koulutuskeskusten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 428 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Ammattikasvatushallinnon koulutuskeskuksen ja Heinolan kursikeskuksen maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen. Momentilta palkattava henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

22. *Opetustoimen henkilöstökoulutus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 30 550 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetushallinnon henkilöstön lisäkoulutuksesta aiheutuviin menoihin ja avustuksiin.

25. *Aikuiskoulutuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 17 221 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ammatillisen ja yleisivistävän aikuiskoulutuksen kokeilu-, tutki-

mus- ja muista kehittämishankkeista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden rahoitusta varten.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään yhdeksää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

30. *Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 333 460 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettavan lain mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää rahoituslain 37 ja 38 §:n mukaisiin avustuksiin enintään 4 000 000 mk. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia tunteja on 2 000 000.

32. *Valtionavustus ja -korvaus ammatillisille aikuiskoulutuskeskuksille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 177 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ammatillisista ai-

kuiskoulutuskeskuksista annetun lain (760/90) mukaisen toiminta-avustuksen maksamiseen, ammatillisten kurssikeskusten muuttumisesta ammatillisiksi aikuiskoulutuskeskuksiksi annetun lain (761/90) mukaiseen toimitiloista aiheutuvien vuokrien ja vuokra-arvojen korvaamiseen sekä vuokratiloja korvaavien omien tilojen hankkimiseen. Määrärahaa saa käyttää myös työllisyyskoulutuksesta annetun lain (31/76) mukaisten edellisiin vuosiin kohdistuvien loppusuoritusten maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 4 000 000 mk ammatillisista aikuiskoulutuskeskuksista annetun lain (760/90) 11 §:n mukaisten erityisavustusten maksamiseen.

33. *Ammatillinen aikuiskoulutus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 525 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ammatillisista oppilaitoksista annetun lain (487/87, muut. 1686/92) 31 d §:n väliaikaisen muutoksen mukaisesti vuonna 1993 ostetun koulutuksen maksamiseen, ammatillisilta oppilaitoksilta ja ammattikorkeakouluilta ostettavan täydennyskoulutuksen maksamiseen, ammatillisista aikuiskoulutuskeskuksista annetun lain (760/90) 15 ja 16 §:n mukaan ammatillisilta aikuiskoulutuskeskuksilta ostettavan ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen sekä täydennyskoulutuksen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös väliaikaisen koulutuksen aikaisempiin vuosiin kohdistuvien loppusuoritusten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää ammattitutkintojen ja kielitutkintojen toteuttamiseen. Määrärahasta saa käyttää 8 500 000 mk ulkomaalaisten opiskelijoiden koulutukseen, mistä 6 500 000 mk lähialueyhteistyöhön ja siihen liittyvään valmistelutyöhön ja 2 000 000 mk Suomessa asuvien ulkomaalaisten opetukseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää yksityisopiskelijoiden tukiopetuksesta aiheutuvien kustannusten maksamiseen sekä romanien aikuiskoulutukseen.

Valtion rahoitus ammatilliseen täydennyskoulutukseen tulee kohdistaa siten, että ns. omaehtoiseen opiskeluun osallistuvan oppilaan maksettavaksi jää vain kohtuulliseksi katsottava osuus koulutuskustannuksista, pienyritysten henkilöstökoulutuksen koulutusmaksuja voidaan alentaa ja sellaista yhteiskunnallisesti tärkeää koulutusta voidaan järjestää, johon ei muutoin olisi riittävästi maksuhaluista kysyntää. Valtionrahoitus ammatillisessa täydennyskoulutuksessa saa olla enintään 85 % kurssien

kustannuksista, kuitenkin niin, että romanien aikuiskoulutuksen samoin kuin ammatillisten erityisoppilaitosten ja muussa vastaavassa erityisopetuksessa sekä varusmiesten vapaa-aikana tapahtuvassa opetuksessa valtion rahoitus voi olla 100 %.

35. *Aikuiskoulutuksen valtionosuuksien ja -avustusten loppuerät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 49 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) 49 §:n, valtionosuutta saavista kansanopistoista annetun lain (1218/93) 28 §:n ja opintokeskuslain (1215/93) 23 §:n mukaisten maksamatta olevien valtionosuuksien ja -avustusten loppuerien maksamiseen.

50. *Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 332 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansanopistolain (1218/93) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 5 000 000 mk kansanopistolain 14 §:n mukaisiin avustuksiin. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opiskelijaviikkoja on 332 000.

51. *Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 114 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 500 000 mk rahoituslain 38 §:n mukaisten avustusten maksamiseen. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia tunteja on 365 000 ja laskennallisia opintoviikkoja 151 000.

52. *Valtionosuus ja -avustus aikuiskoulutuksen perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 43 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) ja sen muuttamisesta annettavan lain mukaisten perustamishankkeiden valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen, ammatillisista aikuiskoulutuskeskuksista annetun lain (760/90) 10 §:n mukaisten perustamiskustannusten valtionavustusten maksamiseen, valtionosuutta saavista kansanopistoista annetun lain (1218/93) 15 §:n mukaisiin perustamishankkeiden valtionavustuksiin ja 28 § 3 momentin mukaisten aikaisem-

masta rakentamisesta aiheutuneiden velkojen hoitamiseen tarkoitettuihin rakennusavustuksiin, ammatillisten kurssikeskusten muuttumisesta ammatilliseksi aikuiskoulutuskeskuksiksi annetun lain (761/90) 13 §:n nojalla luottolaitoksille suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen sekä luottolaitosten varoista myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) mukaisten kansanopistojen sekä kansalais- ja työväenopistojen rakentamiseen vuonna 1991 ja sitä ennen myönnettyjen rakennuslainten korkohyvitysten maksamiseen.

Korkohyvityksen määrä on ensimmäisen neljän lainavuoden aikana 4 prosenttiyksikköä sekä 5—8 lainavuosien aikana 2 prosenttiyksikköä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkotukea ei makseta.

Vuonna 1996 saa myöntää kansalaisopistojen perustamishankkeisiin valtionosuutta siten, että niistä aiheutuvat valtionosuudet ovat tammi-kuun 1996 hintatasossa enintään 8 000 000 mk sekä valtionavustusta ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten, ammatillisten erikoisoppilaitosten ja kansanopistojen perustamishankkeisiin yhteensä enintään 53 000 000 mk. Vuonna 1996 saadaan edellisen lisäksi vahvistaa laajuuksia sellaisille kansalaisopistojen perustamishankkeille ja valtionavustuksien enimmäismääriä muiden oppilaitosten perustamishankkeisiin, joille valtionosuus tai -avustus tullaan myöntämään vuonna 1997 tai sen jälkeen siten, että

arvio hankkeista aiheutuvista valtionosuuksista ja -avustuksista on vuoden 1996 tammikuun hintatasossa yhteensä enintään 40 000 000 mk.

53. Valtionavustus järjestöille

Momentille myönnetään 40 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry:lle, Marttaliitto ry:lle ja Käsi- ja taideteollisuusliitto ry:lle ja niiden edelleen jaettavaksi piiri- tai jäsenjärjestöilleen ja Finlands svenska Marthaförbund rf:lle, Sappelas Duodjarat r.y:lle, Karjalan Liitto ry:lle sekä järjestöille vapaaseen sivistystyöhön.

55. Valtionosuus opintokeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 58 610 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opintokeskuslain (1215/93) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 4 000 000 mk opintokeskuslain 14 ja 23 §:n mukaisiin avustuksiin. Valtionosuuteen oikeutettavia laskennallisia opetustunteja on 135 500.

56. Kesäyliopistojen valtionavustukset

Momentille myönnetään 7 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kesäyliopistoille niiden toiminnasta sekä yhteisestä tiedotus- ja tutkimustoiminnasta aiheutuviin menoihin.

80. Varastokirjasto

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 773 000 mk.

82. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

21. (29.8.21 ja 28) Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 11 632 000 mk.

Momentilta palkattava maksullisen toiminnan henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

83. Arkistolaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
54 384 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää liiketaloudellisen
maksullisen toiminnan tukemiseen enintään
587 000 mk.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 8 300 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
Mikkelin maakunta-arkisto		23 000		4 000 000	8 300 000
— lisärakennus	1 461	16 000	10 951		
— muutostyöt	1 498	7 000	4 673		
				Yhteensä	8 300 000

88. Suomen Akatemia ja tieteen tukeminen

Suomen Akatemian momenteilta 29.88.50 ja
53 rahoitettaviin tutkimushankkeisiin saa vuon-
na 1996 hyväksyä sitoumuksia 525 800 000
markan arvosta.

Tieteellisten seurain valtuuskunnalle ja Suo-
malaisen Tiedeakatemian Sodankylän observa-
toriolle voidaan edelleen luovuttaa tilat vastik-
keetta.

21. *Suomen Akatemian toimintamenot* (siirto-
määräraha 2 v)

Momentille myönnetään 127 910 000 mk.

25. (29.89.25) *Eräiden teosten laatiminen ja
hankkiminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 498 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää historiateossarjojen
ja elämäkertojen laadinta- ja hankintamenojen
sekä laadintamenoihin myönnettävien avustus-
ten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää
enintään 10 henkilötyövuotta vastaavan mää-
räikäisen henkilöstön palkkaamiseen.

50. *Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat*
(arviomääräraha)

Momentille myönnetään 56 037 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tutkimusohjelmien,
tutkijankoulutusmenojen, varttuneen tietehenhar-

joittajan apurahojen, muiden tutkimushankkei-
den ja tutkimuksen erityisrahoitusmenojen sekä
kansainväliseen yhteistyöhön osallistumisesta
aiheutuvien menojen, tieteen tukemiseen liitty-
vän julkaisemisen ja selvitysten tukemiseen sekä
muun tutkimuksen ja tutkimusedellytysten edis-
tämistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväk-
symien tutkimus- ja koulutushankkeiden rahoit-
tusta varten.

Määrärahaa saa käyttää palkkaus-, eläke-
maksu- ja muihin kulutusmenoihin sekä akate-
mian rahoittamiin tutkimushankkeisiin liittyvi-
en laitehankintojen menoihin.

53. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittova-
rat tieteen tukemiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 379 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen Akatemian
tutkimusohjelmien, tutkijankoulutusmenojen,
varttuneen tietehenharjoittajan apurahojen, mui-
den tutkimushankkeiden ja tutkimuksen erityis-
rahoitusmenojen sekä kansainväliseen yhteis-
työhön osallistumisesta aiheutuvien menojen,
Suomessa järjestettävien kansainvälisten tieteel-
listen konferenssien tukemiseen, tieteen tukemi-
seen liittyvän julkaisemisen ja selvitysten tuke-

miseen sekä muun tutkimuksen ja tutkimusedellytysten edistämistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös tieteen tukemiseksi myönnettävien valtionavustusten, -palkintojen ja apurahojen, tieteellisen kirjallisuuden kääntämismenojen ja painattamismenojen, yksityisluontoisten arkistojen valtionavusta annetun lain (998/74) mukaisten menojen, kansainväliseen yhteistyöhön osallistumisesta aiheutuvien menojen sekä tieteen tukemiseen liittyvistä tutkimuksista, selvityksistä ja julkaisuista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden rahoitusta varten.

Määrärahaa saa käyttää palkkaus-, eläke- maksu- ja muihin kulutusmenoihin sekä akatemian rahoittamiin tutkimushankkeisiin liittyvien laitehankintojen menoihin.

Määrärahaa saa käyttää 48 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen Kotimaisten kielten tutkimuskeskukseen.

54. (29.89.50) *Eräät avustukset*

Momentille myönnetään 4 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Tiedekeskus Heurakan, Snellman- korkeakoulun, Karjala-tietokantatoimikunnan ja eräiden instituuttien ja säätiöiden toiminnan tukemiseen myönnettävien avustusten maksamiseen.

66. *Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 51 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen mak-suosuuksien maksamiseen Euroopan hiukkas-fysiikan tutkimuskeskukselle (CERN), Euroopan molekyylibiologian laboratoriolle (EMBL) ja Euroopan molekyylibiologian konferenssille (EMBC), Euroopan Yliopisto-Instituutille sekä NORDUnetille.

70. *Kaluston hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Tieteiden Taloksi korjattavan kiinteistön Kirkkokatu 6 (Helsinki) kalustehankintojen suunnitteluun. Hankintojen kustannusarvio on 2 820 000 mk. Vuoden 1996 aikana saa tehdä sellaisia tilauksia, joista aiheutuu valtiolle menoja vuonna 1997 yhteensä enintään 2 620 000 mk.

90. (29.90, 92 ja 95) *Taiteen tukeminen*

21. *Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 396 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös taiteilijaprofessoreiden viroista aiheutuviin palkkausmenoihin, taiteen edistämistä tarkoittavien toimenpiteiden rahoittamiseen ja avustamiseen sekä taiteenalan tutkimus- ja tiedotustoiminnan menojen maksamiseen.

22. (29.92.21) *Valtion taidemuseon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 24 798 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös siviilipalvelusmiehistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää näyttelytoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen enintään 12 700 000 mk.

23. (29.95.21) *Suomen elokuva-arkiston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 12 504 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää esitystoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan hintatukseen enintään 500 000 mk.

31. *Valtionosuus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 31 796 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettavan lain mukaisten teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksien maksamiseen. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä vuonna 1996 on teattereilla enintään 2 293 sekä orkestereilla enintään 1 007.

51. *Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää taitelijaprofessorin

viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain (734/69) mukaisten 112 yksivuotisen sekä vuosittain jaettavien 41 kolmivuotisen ja 32 viisivuotisen taiteilija-apurahan sekä kohdeapurahojen maksamiseen. Vuonna 1996 saadaan myöntää kohdeavustuksia 50 taiteilija-apurahaa vastaava määrä.

Määrärahaa saa käyttää myös eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain (1080/83) mukaisiin apurahoihin ja avustuksiin.

52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat taiteen tukemiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 812 655 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (705/92) muuttamisesta annettavan lain mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen kuntien kulttuuritoimintaan, museoilta, teattereille ja orkestereille sekä kirjastoille. Määrärahaa saa käyttää taiteen edistämistä tarkoittavien toimenpiteiden rahoittamiseen, taiteenalan tutkimus- ja tiedotustoiminnan menojen maksamiseen sekä taideteosten hankkimiseen valtion julkisiin rakennuksiin. Määrärahalla saadaan palkata neljä määräaikaista työsopimussuhteista projektitutkijaa. Läänin taidetoimikunnat saavat palkata 41 määräaikaista työsopimussuhteista ohjaavaa taiteilijaa.

Määrärahasta saa käyttää 37 300 000 mk valtionavustuksen maksamiseen Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiölle.

Kuntien kulttuuritoimintaan myönnettävästä rahoituslain mukaisesta määrärahasta saa käyttää enintään 2 845 000 mk perustamishankkeiden avustuksiin ja 630 000 mk rahoituslain 38 §:n mukaisen valtionavustuksen maksami-

seen. Museoilta myönnettävästä rahoituslain mukaisesta määrärahasta saa käyttää enintään 8 900 000 mk erikoismuseoiden erityistehtäviin ja enintään 465 000 mk museoiden perustamishankkeiden valtionavustuksiin. Teattereille ja orkestereille myönnettävästä rahoituslain mukaisesta määrärahasta saa käyttää enintään 5 500 000 mk teatteri- ja orkesterilain muuttamisesta annetun lain (1277/94) 6 a §:n mukaisen valtionavustuksen maksamiseen. Lisäksi määrärahasta saa käyttää 1 150 000 mk kulttuurihistoriallisten museoiden valtionavustuksiin sekä 2 550 000 mk museo- ja perinnealan järjestöille myönnettävään avustukseen. Määrärahaa saa käyttää myös muuhun museo- ja perinnealan tukemiseen.

70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Nykytaiteen museon kaluste- ja varustehankintojen sekä niiden suunnittelumenojen maksamiseen. Vuonna 1996 saa tehdä kaluste-, laite- ja palveluhankintoja koskevia sopimuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuonna 1997 enintään 23 000 000 mk. Hankintojen kustannusarvio on 37 700 000 mk.

72. (29.92.72) Valtion taidemuseon kokoelmien kartuttaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Valtion taidemuseon taidehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 17 700 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty: alä m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
1. Taideteollisuusmuseo, Korkeavuorenkatu 23, peruskorjaus.....	2 600	27 900	10 731	7 480 000	16 700 000
2. Hvitträskin museon korjaustyöt.....	556	3 900	7 014	1 000 000	1 000 000
				Yhteensä	17 700 000

93. Museovirasto ja kulttuuriperinne

21. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 13 125 000 mk.

22. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 63 722 000 mk.

28. Museoviraston maksullinen palvelutoiminta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 244 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

30. Valtionosuudet ja -avustukset museoille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 598 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettavan lain mukaisten museoiden valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä on enintään 1 020.

40. Avustus Suomenlinnan Liikenne Oy:lle (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Suomenlinnan Liikenne Oy:lle.

50. Entistämis- ja korjausavustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rakennussuojelulain (60/85) 19 §:n nojalla sekä suojeltujen että muiden kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten kunnossapitoa tai parantamista varten myönnettävien avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alusten entistämisen ja korjausavustuksiin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen työväentalojen, nuorisoseurantalojen sekä muiden vastaavanlaisten yhdistysten ja järjestöjen seurantalo-

jen korjaustöihin, korjaustoimintaan liittyvään selvitys- ja tarkastustyöhön sekä valistus- ja neuvontatoimintaan.

52. Eräät avustukset

Momentille myönnetään 750 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kulttuuriperinteen tallentamiseen ja tutkimiseen liittyvien avustusten maksamiseen.

75. Perusparannukset ja talonrakennukset (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 16 021 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 3 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

Määrärahaa saa käyttää myös viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Käyttösuunnitelma:

mk

1. Museoviraston perusparannukset ja pienet rakennushankkeet	3 821 000
2. Kansallismuseon peruskorjauksen suunnittelu	2 000 000
3. Suomenlinnan perusparannukset	7 200 000
4. EU:n aluekehitysrahaston mukaisten hankkeiden kansallisiin rahoitusosuuksiin	3 000 000

Yhteensä 16 021 000

Käyttösuunnitelman kohtaan 4. sisältyvän Saamelaismuseon ja Ylä-Lapin opastuskeskuksen kustannusarvio on 21 200 000 mk ja hyötyala 2 141 m² eli 9 902 mk/m². Tilat saadaan luovuttaa korvauksetta Saamelaismuseon käyttöön.

95. Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää muinaismuistolain (295/63) toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja lain nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen.

94. Kirjastotoimi

21. *Näkövammaisten kirjaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 21 905 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös näkövammaisten kirjastosta annetun lain (11/78) edellyttämän oppimateriaalituotannon ja piste- ja äänikirjahankintojen maksamiseen.

30. *Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 342 721 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettavan lain mukaisten kirjastojen valtionosuuksien maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää valtionosuusjärjestelmän muutokseen liittyvän kuntien valtionosuuslain muuttamisesta annettavan lain mukaisten verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen ja siirtymätasauksen maksamiseen kunnille. Määrärahasta saa käyttää 8 000 000 mk opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) 38 §:n mukaisen avustuksen maksamiseen, 500 000 mk avustuksen maksamiseen yhteispuhjoismaiseen kirjastotoimintaan ja 700 000 mk avustuksen mak-

samiseen kirjastoalan järjestöille sekä enintään 10 000 000 mk avustuksena kirjastojen tietoverkkojen kehittämiseen.

31. *Valtionosuus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 35 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) ja sen muuttamisesta annettavan lain mukaisten perustamishankkeiden sekä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (1112/78) mukaisten perustamiskustannusten valtionosuuksien maksamiseen.

Vuonna 1996 saa myöntää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisista valtionosuutta kirjastojen perustamishankkeille tammikuun 1996 hintatasossa yhteensä enintään 55 000 000 mk. Vuonna 1996 saa edellisen lisäksi vahvistaa laajuuksia sellaisille perustamishankkeille, joille valtionosuus tullaan myöntämään vuonna 1997 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionosuuksista vuoden 1996 tammikuun hintatasossa on yhteensä enintään 50 000 000 mk.

96. Kulttuurin muut menot

21. *Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 652 000 mk.

30. *Valtionosuus ja -avustus kuntien kulttuuritoimintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 171 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettavan lain mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (728/92) mukaista toimintaa varten. Valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on 23 mk asukasta kohden.

35. *Kulttuuritoimen valtionosuuksien loppuerät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuu-

ritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) 49 §:n mukaisten kirjastojen ja kuntien kulttuuritoiminnan maksamatta olevien valtionosuuksien loppuerien maksamiseen.

50. *Eräät avustukset*

Momentille myönnetään 9 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kulttuurin tukemiseen liittyvien avustusten, apurahojen ja palkintojen maksamiseen.

51. *Kulttuurin erityisprojektit (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 9 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kulttuurin ja luovuuden erityisprojektien suunnittelu- ja toimintamenojen sekä avustusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n kulttuuriohjelmien ja EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien kansallisten

hankkeiden rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta on varattu 1 500 000 mk näiden

hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

98. Liikunnan ja nuorisokasvatustyön tukeminen

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat liikunnan ja nuorisokasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 497 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) muuttamisesta annettuun lakiesitykseen, liikuntalakiin (984/79), nuorisotyölakiin (235/95) sekä valtionosuutta saavista liikunnan koulutuskeskuksista annettuun lakiin (801/92) perustuvien valtionosuuksien ja -avustusten sekä muiden urheilun ja liikuntakasvatustyön sekä nuorisotyön ja -toiminnan tukemiseen tarkoitettujen avustusten ja apurahojen maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää valtionosuusjärjestelmän muutokseen liittyvän kuntien valtionosuuslain muuttamisesta annettavan lain mukaisten verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen ja siirtymätasauksen maksamiseen kunnille. Kuntien liikuntatoiminnan ja nuorisotyön valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä yksikköhinta on 85 mk asukasta kohti. Määrärahaa saa käyttää myös liikuntapaikkarakentamisen tukemiseen, liikunta- ja vapaa-aikarakentamisen tutkimukseen, valtakunnallisten nuorisokeskusten tukemiseen, urheilijoiden ja valmentajien apurahoihin, valtion liikuntaneuvoston ja nuorisosiain neuvottelukunnan sekä niiden jaostojen, valtakunnallisten nuorisojärjestöjen valtionapuesityksen tekvän toimikunnan, läänien liikunta- ja nuorisolautakuntien, kansainvälisen liikunta- ja nuorisotalan yhteistyön, kokeilu- ja kehittämistoi-

minnan, tietohuollon, nuorisotutkimuksen sekä liikuntatieteellisen suunnittelun ja tutkimustyön menoihin sekä nuorisokulttuuritapahtumien järjestämiseen.

Määrärahasta saa käyttää liikunnan koulutuskeskuksista annetun lain (801/92) 15 §:n mukaisiin valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten harkinnanvaraisiin lisäavustuksiin enintään 1 270 000 mk ja 16 §:n mukaisiin kokeilu- ja kehittämisavustuksiin enintään 360 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

51. *Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien hankkeiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen valtion osalta sekä muuhun nuorten työpajatoiminnan tukemiseen. Määrärahasta on varattu 10 200 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

52. *Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille*
Momentille myönnetään 9 673 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtionosuutta saavista liikunnan koulutuskeskuksista annetun lain (801/92) mukaisten valtionosuuksien maksamiseen.

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSHALLINNONALAN

Hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa olla vuonna 1996 enintään 5 398 henkilötyövuotta. Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvien

tehtävien johdosta hallinnonalalla saa olla lisäksi 64 henkilötyövuotta.

01. Maa- ja metsätalousministeriö, maaseutuelinkeinopiirit ja EU:n rakennetuki

21. *Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 101 284 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös eräiden Suomen tekemien kalastusta koskevien sopimusten edellyttämästä valvonnasta ja tutkimuksista aiheutuvien menojen sekä kalastuslain 14 §:n mukaisten korvausten maksamiseen.

Apulaisosastopäällikön virka (A 29) lakkautetaan.

22. *Tieto- ja tilastojärjestelmien kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä asiantuntijapalveluista, hallinnonalan laite- ja ohjelmistohankinnoista sekä tieto- ja tilastojärjestelmien muista erillis-kustannuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Momentin määrärahaa saa käyttää myös sellaisten laitteiden tai ohjelmistojen hankintaan, joiden arvo on yli 50 000 mk tai joiden taloudellinen pitoaika on yli kolme vuotta.

23. *Maaseutuelinkeinopiirien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 87 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös porotilalain,

luontaiselinkeinolain, kolttalain ja maatilalakia edeltävän lainsäädännön nojalla valtion hallinnassa olevien kiinteistöjen hoitomenojen maksamiseen.

25. *Eläinlääkintähuolto* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eläintautien vastustamisesta ja ennaltaehkäisemisestä, eläinsuojelusta ja muusta eläinlääkintähuollosta, koulutuksesta ja toimituspalkkioista sekä tutkimusapurahojen myöntämisestä ja tilapäisen työvoiman palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 8 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

61. *EU:n osallistuminen elintarviketalouden ja maaseudun rakennetoimenpiteisiin (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 637 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosaston rahoitusosuutena luonnonhaittakorvauksiin, elintarviketeollisuuden rakennetukeen, maaseutuelinkeinotoiminnan korkotukeen sekä maaseudun kehittämisohjelmien ja yhteisöaloitteiden tukeen.

02. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
30 103 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta annetun lain (1200/92) ja asetuksen (1280/92,

muut. 76/93) perusteella maa- ja metsätalousministeriön sekä asetuksessa mainittujen ministeriön alaisten virastojen ja laitosten puolesta hoidetuista tehtävistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

03. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 2 684 000 mk.

31. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki (osa EU)

41. *Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 400 000 000 mk.

Vuonna 1996 ja sitä aikaisemmin tehdyistä tukipäätöksistä saa aiheutua vuoteen 1996 kohdistuvia menoja vuonna 1997 enintään 700 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1059/94) mukaiseen tukeen. Määrärahasta saa lisäksi maksaa maataloustuotteiden markkinajärjestelmästä annetun lain (1518/93) mukaisia sekä siemenhuollon tukemisen edellyttämiä tukia. Lisäksi määrärahaa saa käyttää Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksen (ETY n:o 805/68, muut. 2066/92) mukaisen kansallisen lisäpalkkion maksamiseen emolehmistä sekä uuhista, maataloustuotteiden tunnetuksi tekemisestä, viljelijöiden opintorahasta, hunajan tuotannon tukemisesta sekä tilakohtaisten maa- ja puutarhatalouden tukien hakemusjärjestelmistä valtiolle aiheutuviin erillismenoihin ja tilakohtaisten tukien valvonnasta aiheutuvien ulkopuolisten palvelujen hankkimisesta ja EU-jäsenyyden vaikutuksia maa- ja puutarhatalouteen koskevasta tutkimuksesta aiheutuviin menoihin maa- ja metsätalousministeriön määräämällä tavalla.

43. *EU-tulotuki (EU)* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 1 750 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin

rahoittamien maa- ja puutarhatalousyrittäjien tulotukien ja niihin verrattavien muiden unionin kokonaan rahoittamien menojen maksamiseen.

44. *Satovahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 50 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää satovahinkojen korvaamisesta annetun lain (530/75, muut. 3/82 ja 1309/90) mukaisten korvausten maksamiseen. Määrärahasta saa maksaa myös edellisiin vuosiin kohdistuvia korvauksia.

45. *Maatalouden ympäristötuki (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 390 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission hyväksymän toimenpideohjelman mukaisen maatalouden ympäristötuen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös useiden tilojen yhteisten vesitaloudellisten toimenpiteiden hankkeita suunittelun enintään 1 000 000 mk ja ympäristötuen toimeenpanosta valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen enintään 5 000 000 mk.

Maatalouden ympäristöohjelman perusteella vuonna 1996 tehtävistä sitoumuksista ja sopimuksista saa aiheutua menoja vuosina 1997—2016 yhteensä enintään 1 700 000 000 mk.

46. *Luonnonhaittakorvaus (EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 175 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission hyväksymän toimenpideohjelman mukaisen luonnonhaittakorvauksen kansallisen osuuden maksamiseen.

47. *Maatalousyrittäjien luopumistuki ja pellonmetsitystuki (EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 274 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/94) ja kasvihuonetuotannon ja omenanviljelyn lopettamistuesta annetun lain (1297/94) perusteella myönnettävien lopettamistukien ja hoitokustannusten sekä pellonmetsitystuen maksamiseen.

32. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen (osa EU)

41. *Maataloustuotannon tasapainottamismenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 206 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maataloustuotannon tasapainottamisesta annetun lain (1261/89, muut. 975/90 ja 22/92) mukaisista sopimuksista, pellon metsityspalkkioista ja muista toimenpiteistä, maataloustuotannon ohjaamisesta annetun lain (446/77) mukaisista sopimuksista, maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta annetun lain (81/83) mukaisista sopimuksista ja metsityspalkkioista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää maksuteknisistä syistä myös edellisiin vuosiin kohdistuviin menoihin.

42. *Luopumiskorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 470 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luopumiseläkelain (16/74, muut. 1087/85, 1316/87, 998/88, 1304/90 ja 1337/92) ja luopumiskorvauslain (1330/92) mukaisten korvausten maksamiseen.

60. *Siirto interventiorahastoon (EU)*

Momentille myönnetään 110 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää interventiorahaston ottamien lainojen korkojen sekä niiden muiden maatalouden interventiorahastosta annetussa laissa (1206/94) ja asetuksessa (1587/94) tarkoitettujen menojen maksamiseen, joita ei rahoiteta EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta.

33. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen (osa EU)

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista saa käyttää enintään 3 000 000 mk rahaston maksuliikenteen, kirjanpidon ja perimistehtävien hoitamisesta aiheutuviin menoihin.

perittävässä korossa, kuitenkin siten, että lainan saajalta peritään aina vähintään viiden prosentin suuruisen korko.

41. *Maataloustuotteiden varastotilojen rakentamisen korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 280 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maataloustuotetarastojen korkotukilainoista annetun lain (19/77, muut. 807/78 ja 997/79) mukaisista korkotukilainoista sekä aikaisemman lainsäädännön mukaisista vastaavista lainoista luottolaitoksille suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen. Uusia lainoja ei enää myönnetä.

Mikäli korkokannassa tapahtuu sellaisia yleisiä muutoksia, joiden johdosta luottolaitoksen korkotukilainasta perimä korko alenee tai nousee, toteutetaan vastaava muutos lainansaajalta

43. (30.33.43 ja 34.46) *Maaseudun kehittäminen (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 170 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maaseudun kehittämishankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta ja EU:n sosiaalirahastosta osarahoitettavien ohjelmien ja EU:n yhteisöaloitteiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen valtion osalta. EU:n sosiaalirahaston osarahoittamien ohjelmien kansallista rahoitusosuutta varten on varattu 2 400 000 mk.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

47. *Maatalouden kohdennettujen vakauttamislainojen korkoavustus* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vuosina 1992—1993 myönnettyjen vakauttamislainojen korkoavustusten maksamiseen.

48. *Puutarhayritysten korkoavustus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää puutarhayrityksille myönnettävien korkoavustusten maksamiseen olemassa oleville lainoille sekä uusille suhdanlainoille luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lainojalla. Lisäksi määrärahaa saa käyttää korkoavustuksiin Kera Oy:n ja Arsenal Oy:n vastaaviin tarkoituksiin myöntämille lainoille. Lainoja saa hyväksyä korkotukilainoiksi niiden hakemusten perusteella, jotka on jätetty vuoden 1995 aikana, kuitenkin enintään 750 000 000 mk. Korkohyvityksen määrä on viiden ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttiyksikköä.

49. *Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 219 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain (1303/94), maaseutuelinkeinolain (1295/90, muut. 805/93, 1092/93, 1093/93, 25/94 ja 1304/94) ja maatilalain (188/77) mukaisista korkotukilainoista, aikaisemman lainsäädännön mukaisista perusluotoista sekä eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annettujen lakien (398/81 ja 511/85) mukaisista lainoista sekä maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain (1031/86, muut. 1041/89) mukaisista korkotukilainoista luottolaitoksille suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen.

Vuonna 1996 korkotukilainoja saa hyväksyä enintään 850 000 000 mk.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

34. Muut maatalouden menot (osa EU)

40. *Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 69 250 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maaseudun neuvontajärjestöjen valtionavusta annetun valtioneuvoston päätöksen (VNp 1472/92) mukaisesti lähinnä neuvontaan ja tutkimukseen myönnettävien valtionapujen maksamiseen käyttösuunnitelmassa eriteltyihin toimintoihin.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 3 500 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Käyttösuunnitelma:	mk
Maatilatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen kehittäminen	54 300 000
Kotieläinjalostuksen ja -neuvonnan kehittäminen	6 000 000

Maaseutuelinkeinojen rationalisoinnin kehittäminen	800 000
Puutarhatalouden kehittäminen	4 250 000
Luonnonmukaisen tuotannon kehittäminen	3 900 000
Yhteensä	69 250 000

41. *Eräät korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kasvinsuojelulain (1203/94) 9 §:ssä, maataloustuotannon tasapainottamisesta annetun lain (1261/89) 27 §:ssä, luonnonmukaisen maataloustuotannon valvonnan järjestämisestä annetun asetuksen (557/94), taimiaineistolain (1205/94) 15 §:ssä, rehulain (234/93) 22 §:ssä, lannoitelain (232/93) 18 §:ssä, siemenkauppalain (233/93) 20 §:ssä, kotieläinjalostuslain (794/93) 16 §:ssä, hevostalouslain (796/93) 16 §:ssä sekä maa- ja metsätalousministeriön kasvisten laatuluokituksen valvonnan järjestämisestä antamassa päätöksessä (4/95) tarkoitettujen palkkioiden ja korvausten mak-

samiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kasvinsuojeluaineiden ja rehun lisäaineiden ennakko hyväksymiseen ja rekisteröimiseen liittyvistä EU:n edellyttämistä tarkastuksista aiheutuvien asiantuntijapalkkioiden maksamiseen ja Siemenperunakeskuksen tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista annetun lain (356/95) 2 ja 3 §:stä johtuvien perunanviljelyn lisäkustannusten korvaamiseen sekä maidon ja maitotuotteiden viitemäärien vahvistamisesta annetun lain (355/94) 3 §:ssä tarkoitetun rekisterin pitämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä teurasruhojen luokitusta koskevaista valvonnasta aiheutuvien menojen maksamiseen.

42. *Hukkakauran torjunnasta aiheutuvat menot*

Momentille myönnetään 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää hukkakauran torjunnasta annetun lain (178/76, muut. 1660/91 ja 1170/93) ja asetuksen (541/76) mukaisiin tarkoituksiin. Määrärahaa saa käyttää myös edellisiin vuosiin kohdistuvien hukkakauran torjuntakorvausten maksamiseen.

44. *Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kertyvillä varoilla (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 19 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää totopeliasetuksen (236/95) 6 §:ssä tarkoitetusta valtion osuudesta suoritettavien avustusten maksamiseen, valtion-

avusta hevoskasvatuksen edistämiseen ja hevosurheilun tukemiseen annetun asetuksen (244/92) mukaisesti sekä luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) mukaisten lainojen korkohyvitysten ja hevostalousneuvottelukunnan sekä hevostalouslain (796/93) mukaisten menojen maksamiseen. Vuonna 1996 ei hyväksytty luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain mukaisia uusia korkotukilainoja. Aiemmin myönnettyjen korkotukilainojen korkohyvitysten määrä on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttia ja lainavuosien 5—8 aikana 2 prosenttia. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkohyvitystä ei makseta.

45. *Valtionapu 4H-toimintaan*

Momentille myönnetään 25 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää 4H-toiminnan tukemiseen.

47. *Kasvinjalostustoiminnan edistäminen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 4 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kasvinjalostustoiminnan edistämisestä annetun lain (896/77, muut. 1305/88) mukaisesti kasvinjalostajille jalostukseen, kotimaisen kasvinjalostustoiminnan edistämiseen sekä siihen ja kasvigeeniresurssien säilyttämiseen ja käyttöön liittyvään tutkimukseen.

36. Kala-, riista- ja porotalous

25. *Kalakannan hoitovelvoitteet (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vesioikeudellisten velvoitepäätösten lupaehtojen edellyttämistä kalakannan hoitotoimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

40. *Metsästyksen ja riistanhoidon edistäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 35 407 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/93) 3 §:ssä tarkoitettujen menojen maksamiseen.

41. *Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 21 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/93) 6 §:ssä tarkoitettujen menojen maksamiseen.

42. *Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen*

Momentille myönnetään 8 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää petoeläinten tappamien porojen ja petoeläinten aiheuttamien muiden vahinkojen korvaamisesta, vahinkojen estämisestä ja petoeläinkantojen suojelemiseksi

tarvittavista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 7 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää porotalouden koe-toimintaan, jalostushirvaiden palkitsemiseen, porotaloudesta saatavien tuotteiden tuotekehittelyyn ja markkinointiin, Paliskuntain yhdistyksen palkkaus- ja muihin kulutusmenoihin sekä valtionapujen maksamiseen poroaitojen rakentamiseen ja kunnossapitoon valtakunnan rajalla.

44. Tenojoen kalastuslupamaksut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Tenojoen kalastuslupatuloista kalastuskunnille ja muille vesialueen omistajille palautettavan osuuden maksamiseen.

45. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 45 890 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää kalastuslain (286/82, muut. 1355/93) 91 §:n perusteella enintään 45 042 000 mk vesialueiden omistajille kalavesien käytöstä maksettaviin korvauksiin, kalastusaluetoiminnasta, kalastusalan järjestöjen toiminnasta, kalatalouden edistämisestä sekä valtiolle maksun kannosta aiheutuvien menojen maksamiseen ja enintään 848 000 mk kalastuslain (503/51, muut. 759/72) 101 §:n pe-

rusteella kalavesien hoitoon, kalakantojen parantamiseen, kalastusalan järjestöjen toiminnan tukemiseen, kalavesien hoitoon liittyvään tutkimus- ja koetoimintaan sekä kalastuksenhoitomaksun perimisestä aiheutuvien kustannusten suorittamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

46. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 66 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää elinkeinokalatalouden edistämistoimenpiteistä aiheutuviin menoihin, EU:n sektorisuunnitelmien ja yhteisöaloitteiden sekä maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta rahoitettavien toimenpiteiden EU:n osuuden ja kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 20 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

77. Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luonnonravintolamikoiden suunnittelu- ja rakentamishankkeiden sekä lähinnä vaelluskalakantojen turvaamiseen ja elvyttämiseen tähtäävien kalataloudellisten kunnostushankkeiden sekä muiden kalataloutta edistävien rakennushankkeiden suunnittelu- ja toteuttamismenojen maksamiseen.

38. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 74 419 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

Määrärahasta saa käyttää uhanalaisten kalojen mädin ja poikasten myynnin hintojen alentamiseen enintään 500 000 mk.

24. Arvokalojen sopimuskasvatustoiminta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 018 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää istutuspoikasten luvastamisesta aiheutuvien menojen ja arvokalakantoja koskevista uusista sopimuksista aiheutuvien palkkaus- ja muiden kulutusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

74. *Kalanviljelylaitosten rakennustyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 000 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
1. Inarin kalanviljelylaitos, Inari	4 812			7 835 000	6 000 000
— talonrakennustyöt		17 400	3 616		
— maa- ja vesirakennustyöt		4 900			
2. Kalanviljelylaitosten suunnittelu ja peruskorjaus					1 000 000
				Yhteensä	7 000 000

65. Geodeettinen laitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
15 073 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

70. Maatalouden tutkimuskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
142 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

22. *Torjunta-ainetarkastukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 050 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää torjunta-aineasetuksen (792/95) 18 §:ssä tarkoitetusta toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää keskimäärin enintään 11 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

28. *Maksullinen palvelutoiminta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 210 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös sijoitusmenoiksi luettavien koneiden ja laitteiden hankinnasta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä maksujen palauttamiseen. Määrärahaa saa käyttää keskimäärin enintään 80 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen hevossairaalan osalta 60 000 mk, maatalouden sääpalvelun osalta 740 000 mk ja valiotaimituotannon osalta 115 000 mk, yhteensä enintään 915 000 mk.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 6 850 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
Jokioisten kartano, Jokioinen — hoitotekniikan tutkimusnavetta: Minkion maatalousoppilaitoksen navetan peruskorjaus, laajennus ja aluetyöt	3 986	14 000	3 512	150 000	6 850 000
				Yhteensä	6 850 000

77. *Maa- ja vesirakennustyöt* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Maatalouden tutkimuskeskuksen maa- ja vesirakennustöistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

72. Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 12 061 000 mk.

Laitokseen voidaan perustaa ylijohdajan virka (A 30).

76. Metsätutkimuslaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 167 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n tutkimushankkeiden rahoitukseen.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 11 500 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

	Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
			1000 mk	mk/m ²		
1.	Vantaan Jokiniemen keskusyksikön toimitilat, II vaihe		27 000		3 336 000	10 000 000
	— keskuslaboratorion laajennus, lisärakennus ja muutostyöt	1 248	18 300	14 663		
	— rak. 8 peruskorjaus	1 277	8 700	6 813		
2.	Pienet korjaustyöt					1 500 000
					Yhteensä	11 500 000

77. *Metsien perusparannukset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 1 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää metsäteiden raken-

tamisesta ja kunnossapidosta, soiden kuivatuksesta, perusmetsityksestä ja -lannoituksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

83. Kasvintuotannon tarkastuskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 35 600 000 mk.

84. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 64 337 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen enintään 1 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

22. *Eläimistä saatavien elintarvikkeiden tarkastuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 22 504 000 mk.

28. *Rokotteet ja seerumit* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 14 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaisten rokotteiden ja seerumeiden hankinnasta ja testauksesta sekä rokotteiden ja seerumeiden valmistuksesta aiheutuviin menoihin.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 2 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää laitoksen toimintojen yhdistämisen edellyttämän lisärakennuksen suunnittelun jatkamiseen ja rakentamisen aloittamiseen. Hankkeen hyötypinta-ala on 1 762 m² ja kustannusarvio 20 600 000 mk eli 11 691 mk/m².

85. Vesivarojen käyttö ja hoito (osa EU)

22. *Vesivarojen käytön ja hoidon menot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 25 080 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vesivarojen käyttöön ja hoitoon liittyviin erillismenoihin sekä enintään 19 henkilötyövuotta vastaavan projektihenkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

30. *Vesihuoltolaitteiden rakentamisen korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 19 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) mukaisista lainoista luottolaitoksille sekä Postipankin varoista myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain (761/68) mukaisista lainoista Postipankille suoritettavien, vesihuoltolaitteiden rakentamiseen myönnettyjen lainojen korkohyvitysten maksamiseen.

Uusia korkotukilainoja saa vuonna 1996 hyväksyä enintään 120 000 000 mk.

Korkohyvityksen määrä on kahdeksan ensimmäisen lainavuoden aikana neljä prosenttiyksikköä ja 9—16 lainavuosien aikana kaksi prosenttiyksikköä. Korkohyvytys määräytyy mainitulla tavalla myös ennen vuotta 1978 myönnettyjen vastaavien korkotukilainojen osalta, mikäli se lain säännöksen estämättä ja velkakirjaehtoien mukaan on mahdollista. Suhdannepoliittisista syistä vuonna 1982 myönnettyjen korkotukilainojen korkohyvityksen määrä

on kahdeksan ensimmäisen lainavuoden aikana kuusi prosenttiyksikköä ja 9—16 lainavuosien aikana kolme prosenttiyksikköä, ja kiinnitysluottolaitosten obligatiovaroista vuonna 1987 tai sitä ennen myönnettyjen korkotukilainojen korkohyvityksen määrä on sama kuin vuonna 1987. Kuudennentoista lainavuoden jälkeen korkohyvitystä ei makseta.

31. *Avustukset yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetun lain (56/80, muut. 1376/89 ja 96/95) mukaisten avustusten maksamiseen yhdyskuntien vedenhankintaa ja viemärintiä edistäviin investointeihin.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahaa on varattu 6 500 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

43. *Eräät valtion maksettavaksi määrätyt korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tuomioistuinten ve-

siasioista antamien päätösten ja lain tai valtiotopimusten perusteella valtion maksettavaksi määrättyjen korvausten maksamiseen.

48. *Avustukset peruskuivatukseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää peruskuivatustöiden tukemiseen myönnettävien avustusten maksamiseen.

77. *Vesistö- ja vesihuoltotyöt (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 73 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vesistötöiden suunnittelusta ja rakentamisesta, peruskorjauksista ja rakentamisvelvoitteista sekä valtion vesihuoltöiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös vesistön käyttöä haittaavien uppopuiden ja muiden uittojätteiden poistamiseen sellaisissa

vesistöissä, joissa uitto on lakannut eikä toimivaa uittoyhdistystä ole. Poistamisesta aiheutuvat kustannukset jäävät valtion lopullisiksi menoiksi.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrarahasta on varattu 5 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

83. *Lainat peruskuivatukseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää peruskuivatustöiden tukemiseen tarkoitettujen lainojen maksamiseen.

86. (30.86 ja 96) Metsätalous (osa EU)

24. (30.96.24) *Eräät metsätalouden yhteiskunnalliset palvelut ja yleinen uittoväylätuki* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 35 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää virkistyskäyttöön liittyvien maksuttomien palveluiden tuottamisesta ja viranomaistehtävien sekä yleisiin uittoväylätöihin ja yleisiin vesialueisiin liittyvien tehtävien suorittamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainittuun toimintaan liittyvien investointien ja yhteiskunnallisia palveluja koskevien selvitysten rahoitukseen.

Määrarahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysraha.

25. *Metsäpuiden jalostus ja siemenhuolto*

Momentille myönnetään 20 070 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää metsäpuiden jalostuksesta, siemenviljelyn perustamisesta ja nuoruvaiheen hoidosta sekä metsäpuiden siementen varmuusvarastoinnista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös palkkausmenoihin sekä valtionapujen maksamiseen edellä mainittuihin tarkoituksiin. Määrärahaa saa käyttää enintään 15 henkilö-

työvuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

26. *Metsäluonnon hoidon edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää metsien ympäristönhoitoa ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä tukevien hankkeiden ja toimenpiteiden rahoittamiseen sekä eräisiin ympäristönhoidosta aiheutuviin kustannuksiin maa- ja metsätalousministeriön määräämien perusteiden mukaisesti.

42. *Valtionapu metsätalouden edistämiseksi ja valvontaorganisaatioille* (osa EU)

Momentille myönnetään 212 250 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää metsätalouden edistämiseksi ja valvontaorganisaatioille säädösten perusteella aiheutuviin menoihin ja toimitilahankeiden rahoittamiseen myönnettävien valtionapujen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta rahoitettavien toimenpideohjelmien kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahaa saa käyttää myös

liiketaloudellisin perustein hinnoitelluista suoritteista perittävien maksujen alentamiseen.

Määrärahasta on enintään 207 250 000 mk valtionapua edellä mainituille organisaatioille, josta saa käyttää enintään 100 000 mk puutavarannittauslain (364/91) 44 §:ssä mainittuihin menoihin myönnettävien valtionapujen ja enintään 12 100 000 mk EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta rahoitettavien hankkeiden kansallisen osuuden maksamiseen.

Määrärahasta on enintään 5 000 000 mk EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosaston tuloja vastaavaa EU:n rahoitusosuutta edellä mainituille organisaatioille metsä- ja kunnostusojitushankkeiden suunnitteluun ja työnjohtoon.

43. (30.96.43) *Eräät korvaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 1 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain perusteella aiheutuvien sekä Iijoen ja Hossanjoen vesistön uittoväylätöistä aiheutuneiden vahinkojen korvausten sekä vahinkojen arvioimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

44. *Metsänparannustuki (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 195 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää metsänparannuslain (140/87) ja Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain (1057/82) mukaisten avustusten ja toimenpiteistä aiheutuvien menojen sekä vahingonkorvauslain (412/74) mukaisten työnantajan maksettavien vahingonkorvausten maksamiseen.

Määrärahasta on enintään 167 500 000 mk valtiontukea metsänparannustöihin. Valtiontuesta saa käyttää enintään 27 000 000 mk Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain mukaisiin menoihin myönnettävän

valtion tuen maksamiseen ja enintään 42 900 000 mk EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston rahoittamiin ohjelmiin sisältyvien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Vuonna 1996 saa hyväksyä lakien mukaisten tukien piiriin hankkeet, joiden valtiontuki on enintään 167 500 000 mk.

Määrärahasta on enintään 27 500 000 mk EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosaston tuloja vastaavaa EU:n rahoitusosuutta metsänparannustöihin.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

50. *Eräät metsätalouden valtionavut*

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhdistyksille ja säätiöille.

Käyttösuunnitelma:

	mk
Föreningen för Skogskultur rf	310 000
Työtehoseura ry	3 000 000
Rovalan Kannatusyhdistys ry	1 700 000
Metsämuseosäätiö	2 000 000
Pohjois-Karjalan Metsätyömiestöryhmän Kannatusyhdistys ry	740 000
Mustilan Kotikunnas-säätiö	150 000
Kainuun metsätyömiestöryhmän yhdistys ry ..	100 000
Suomen Metsäyhdistys ry	1 000 000
Euroopan Metsäinstituutti ry	6 000 000

Yhteensä 15 000 000

83. *Metsänparannuslainat (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 20 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää metsänparannuslain (140/87) mukaisten lainojen maksamiseen.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

87. Maanmittauslaitos

21. *Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 219 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n tutkimushankkeiden rahoitukseen.

80. *Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää uusjakotoiminnan tukemisesta annetun lain (24/81, muut. 450/90 ja 1239/94) sekä vuokra-alueiden järjestelystä kau-

pungeissa ja kauppaloissa annetun lain (218/62) mukaisten menojen sekä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/77) 102 §:n mukaisten lainojen ja korkotuen rahoituksesta ja eräistä vesitilusjärjestelyis-

tä annetun lain (31/80) 19 §:n mukaisista lunastuksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä jakolain (604/51) 275 §:n 2 momentissa (muut. 977/92) tarkoitettujen toimitusmenojen maksamiseen uusjakojen ja vesitilusjärjestelyjen osalta.

95. Metsähallitus

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Metsähallituksen keskeiset palvelu- ja muut toimintatavoitteet ovat seuraavat:

Luonnonsuojelu- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottavat metsänkäsittelymenetelmät on omaksuttu olennaiseksi osaksi käytännön toimintaa.

Metsähallituksen keskeisten toimintojen tuloksellisuus parantuu vuoden 1995 tasosta.

Vuonna 1996 maaomaisuuden luovuttamisesta saatavista myyntituloista noin puolet käytetään luonnonsuojelualueiden hankintaan ja Metsähallituksen hallinnassa olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta käytetään vaihtomaina suojelualueiden hankintaan noin 60 milj. markan arvosta.

Metsähallitus säilyttää hallinnassaan olevien valtion maa- ja vesialueiden virkistyskäyttöön liittyvät maksuttomat yhteiskunnalliset palvelut vuonna 1996 vuoden 1995 tasolla. Metsähallitus huolehtii eri säädöksissä mainituista viranomais-tehtävistä.

Metsähallituksen tulee tukea Itä- ja Pohjois-Suomen työllisyyttä nostamalla puun korjuun koneellistamisaste vuonna 1996 korkeintaan 50 prosenttiin, jolloin koneellistamisaste nousee vuoden 1995 tasosta 5 prosenttiyksikköä ja on edelleen noin 30 prosenttiyksikköä alemmalla tasolla kuin se puhtaasti liiketaloudellisista syistä olisi tarkoituksenmukaista.

Metsähallitukselle voidaan antaa valtion lii-

kelaitoksista annetun lain (627/87) 23 §:ssä tarkoitettu lupa osallistua perustettavan Suomen Metsäsäätiön peruspääoman muodostamiseen enintään 50 000 markalla sekä avustaa säätiötä vuonna 1996 enintään 1 200 000 markalla.

Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonsuojelualueiden palvelu- ja muut toimintatavoitteet ilmenevät luvusta 35.30.

2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Metsähallituksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 1996 enintään 130 milj. mk. Tämän lisäksi Metsähallitus saa suorittaa investointeja, jotka työministeriö, ympäristöministeriö tai maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa. Lisäksi Metsähallitus saa tehdä vuonna 1996 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 200 milj. mk.

Tärkeimmät investointikohteet ovat kiinteistörakenteen parantamiseen ja luonnonsuojelualueiden hankintaan liittyvät maa- ja vesialueiden hankinnat, maa- ja vesirakenteet, koneet ja kalusto sekä rakennukset.

3. Lainanotto

Metsähallitus oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/87) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 200 milj. mk.

97. Kasvinjalostuslaitos

21. Kasvinjalostuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 9 186 000 mk.

98. Siemenperunakeskus

Siemenperunakeskuksesta muodostetaan valtion liiketoimintaa harjoittava valtion laitos, jonka talousarvio laaditaan nettobudjetointiin perustuen.

23. *Siemenperunakeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 122 000 mk.

Laitokseen voidaan perustaa johtajan virka (A 28).

Siemenperunakeskuksen henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot

25. (30.99.25, osa) *Kansainvälinen yhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 14 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten organisaatioiden jäsenyydestä, solmituista muista kansainvälisistä ja valtioiden välisistä sopimuksista aiheutuvien muiden kuin jäsenmaksuista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä muusta alan kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös YK:n kestävän kehityksen toimikunnan metsäpaneelist ja siihen liittyvästä kriteeri- ja indikaattorikokouksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

27. *Yhteistutkimukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 25 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lähinnä eri virastojen, laitosten tai muiden yksiköiden yhteistyönä suoritettavan hallinnonalan tehtäväalueen strategista valmistelua ja maatalouselinkeinon kehittämistä tukevasta tutkimustoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää palkkaus- ja muista kulutusmenoista, tutkimushankkeiden asiantuntija-arvioinneista ja valtion virastoihin tai laitoksiin tapahtuvista sijoitusmenoiksi luettavista laitehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen maa- ja metsätalousministeriön tarkemmin määräämällä tavalla. Määrärahaa saa käyttää myös eurooppalaisten tutkimushankkeiden rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 120 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

40. *Säännöstelyhaittojen vähentäminen*

Momentille myönnetään 12 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Paatsjoen vesistön, erityisesti Inarijärven ja sen sivuvesistöjen kalatalouden ja vesistön muun käytön kehittämiseen maa- ja metsätalousministeriön kanssa erikseen sovittavalla tavalla.

44. *Eräät yhteistyöhankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 20 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja metsätalousministeriön tarkemmin määräämällä tavalla Venäjällä, Valkovenäjällä, Ukrainassa ja Baltian maissa toteutettavista yhteistyöhankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen.

48. *Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain (284/83, muut. 1310/90) 2 §:n mukaisten vahinkojen ja kustannusten korvaamiseen sekä korvausten suorittamiseen metsälautakunnille niiden kyseisen lain 4 §:n nojalla antamasta asiantuntija-avusta. Määrärahaa saa käyttää myös edellisiin vuosiin kohdistuvien menojen maksamiseen.

66. (30.99.25, osa) *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen jäsenmaksujen maksamiseen kansainvälisille organisaatioille.

Pääluokka 31

LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa olla vuonna 1996 enintään 11 616 henkilötyövuotta. Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvien

tehtävien johdosta hallinnonalalla saa lisäksi olla kahdeksan henkilötyövuotta.

01. Liikenneministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 54 560 000 mk.

24. Tielaitos

21. *Yleisten teiden perustienpito (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 117 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yleisten teiden perustienpidosta ja yleisiksi teiksi otettavien yksityisteiden kuntoonpanosta sekä maa-ainesaluiden hankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää tileistä poistoihin ja alan museotoiminnan tukemiseen. Momentin määrärahalla saa myös rahoittaa ns. lähialueyhteistyöhankkeita.

Tielaitos saa tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle myöhempinä vuosina menoja vuoden 1995 kustannustasossa 1 000 milj. mk. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien valtion hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrarahasta on varattu 24 765 000 mk EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien tiehankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Määrarahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

77. (31.24.74 ja 77) *Tieverkon kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 944 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kustannusarvioltaan merkittävien tieverkon kehittämishankkeiden toteuttamisesta sekä niitä vastaavien, myöhemmin toteutettavien tie- ja siltahankkeiden suunnittelusta ja muista valmistelevista töistä aiheutuviin menoihin sekä Tielaitoksen hallintaan kuuluvien talojen uudisrakennus- ja perusrakennusmenoihin.

Tieverkon kehittämisen hankkeista sekä tie- ja siltasuunnitelmista saa tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle myöhempinä vuosina menoja vuoden 1995 kustannustasossa enintään 1 000 milj. mk.

78. *Ulkopuolisille tehtävät tietyt (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 67 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Tielaitoksen ja ulkopuolisten välisiin sitoumusosuuksiin perustuviin töihin.

87. *Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 150 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yleisistä teistä annetun lain (243/54) ja asetuksen (487/57) mukaisten maa-alueiden ja korvausten sekä maanmittausmaksusta annetun lain (475/85) mukaisen maanmittausmaksujen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös tietä varten

tarvittavien alueiden hankkimiseen ja korvaamiseen ennen tiesuunnitelman vahvistamista. Määrärahaa saa käyttää myös tielain (243/54) mukaisten korkohyvitysten maksamiseen luotolaitoksille. Korkohyvityksen piiriin ei hyväksytä uusia lainoja.

30. Merenkululaitos

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 514 687 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös prototyyppien ja ns. nollasarjan tuote-erien hankintaa koskevien sopimusten mukaisiin tuotekehitysmenoihin valtioneuvoston vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti.

22. Saimaan kanavan hoitokunta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 074 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Saimaan kanavan hoitokunnan puheenjohtajan ja jäsenten palkkioiden, viiden viran palkkauksen, matkakorvausten, toimistokaluston hankinta- ja korjausmenojen sekä muiden kulutus- ja edustusmenojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:	mk
Palkkaukset.....	849 000
Muut menot.....	225 000
Yhteensä	1 074 000

70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 135 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös prototyyppien ja ns. nollasarjan tuote-erien hankintaa koske-

vien sopimusten mukaisiin tuotekehitysmenoihin valtioneuvoston vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti.

77. (31.30.74 ja 77) Väylätyöt (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 83 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää turvalaitteiden, väylätöiden, kanavien ja muiden maa- ja vesirakennustöiden suunnittelusta, tutkimuksesta, rakentamisesta ja peruskorjauksista ja turvalaitteiden vauriokorjauksista ja laitehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä merenkululaitoksen hallintaan kuuluvien talojen uudisrakennus- ja perusparannusmenoihin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien valtion hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta on varattu 3 425 000 mk kansallista rahoitusta varten.

87. Maa- ja vesialueiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää väylien ja muiden maa- ja vesirakennuskohteiden rakentamista varten tarpeellisten maa- ja vesialueiden hankintamenojen sekä vesilain (264/61) mukaisten korvausten maksamiseen.

31. Merentutkimuslaitos

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 29 740 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitukseen.

28. Maksullinen palvelutoiminta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 024 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää enintään seitsemää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

30. *Piensatamien rakentamisen valtionapu* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää liikenneministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti avustuksen loppuerän maksamiseen kunnille ja kalanjalostusalan yrityksille sellaisiin kalasatamien parantamis- ja rakentamishankkeisiin, joita on avustettu ennen vuotta 1996.

31. *Kauppa- ja teollisuussatamien rakentamisen korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 596 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää merenkulkuhallituksen päätöksen mukaisesti luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) 2 §:n nojalla kauppa- ja teollisuussatamien rakentamiseen myönnettävistä korkotukilainoista luottolaitoksille suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen. Uusia korkotukilainoja ei myönnetä. Aikaisemmin hyväksytyjen korkotukilainojen korkohyvytys on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttiyksikköä ja lainavuosien 5—8 aikana 2 prosenttiyksikköä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkotukea ei makseta.

40. *Lastialusten hankintojen tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 53 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää seuraavasti:

a) Määrärahasta saa käyttää enintään 25 000 000 mk valtioneuvoston vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti avustusten maksamiseen ulkomaankaupan merikuljetuksia varten vuosina 1988—89 tilattujen tai hankittujen pienalusten hankintaa varten otettujen lainojen korkomenojen alentamiseen. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että laina on hyväksytty mainittuina vuosina tämän tuen piiriin ja ettei samaan tarkoitukseen ole myönnetty muuta valtion korkotukea tai avustusta. Avustusta saa myöntää enintään 90 prosenttia hyväksyttävän koron määrästä enintään kymmenen ensimmäisen lainavuoden aikana. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että aluksen miehistys- ja muut käyttökustannukset eivät estä aluksen kannattavaa toimintaa pitkällä aikavälillä. Avustuksen saajan tulee sitoutua toiminnan jatkamiseen Suomen lipun alla määräajaksi.

Määrärahaa saa käyttää myös vastaavanlaisiin korkotukimenoihin Ahvenanmaan maakun-

talain (39/78) nojalla hyväksytyistä lainoista ahvenanmaalaisten pientonnistoalusten hankintaan.

b) Määrärahaa saa käyttää korkohyvitysten maksamiseen luottolaitoksille liikenneministeriön vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) 2 §:n 6 kohdan (muut. 1557/92) perusteella suomalaisille varustamatoimintaa harjoittaville yrityksille annetuille lainoille, jotka on tarkoitettu kotimaisilta telakoilta tilattujen lastialusten ja pääasiassa lastin kuljetukseen tarkoitettun muun vesikuljetuskaluston hankintoihin ja peruskorjauksiin sekä ulkomailta käytettyinä ostettavien alle 1 600 bruttorekisteritonin pienalusten hankintoihin. Vain erittäin painavista syistä korkotukea voidaan myöntää myös ulkomailta tapahtuvien uudishankintojen lainoihin. Määrärahaa saa käyttää myös vastaavanlaisiin korkotukimenoihin Ahvenanmaan maakuntalain (39/78) nojalla hyväksytyistä lainoista ahvenanmaalaisten alusten hankintaan.

Korkotukea voidaan myöntää kotimaisiin hankintoihin myös silloin, kun hankinta rahoitetaan käyttäen hyväksi alustoimitusten rahoitukseen myönnettävästä korkotuesta annettua lakia (1173/90).

Uusia korkotukilainoja ei myönnetä. Aikaisemmin myönnettujen korkotukilainojen korkohyvityksen määrä saa olla enintään kunakin vuonna tehdyn päätöksen mukainen.

Korkotuen myöntämisen edellytyksenä on, että aluksen miehistys- ja muut käyttökustannukset eivät estä aluksen kannattavaa toimintaa pitkällä aikavälillä.

41. *Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen alusten kilpailuedellytysten turvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 106 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaanliikenteen kauppa-alusluettelosta annetun lain (1707/91) mukaisen tuen maksamiseen alusluetteloon merkityille lastialuksille.

44. *Saaristoliikenteen avustaminen*

Momentille myönnetään 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksa-

miseen saariston kulkuyhteyksiä hoitaville liikennöitsijöille valtioneuvoston päätöksen (250/86) mukaisin perustein.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

45. Saaristoliikenteen korkotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 25 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korkohyvityksen maksamiseen luottolaitoksille eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) 2 §:n 4 momentin mukaisesti saaristoliikenteen alusten peruskorjauksiin ja uudishankintoihin annettaville lainoille.

Uusia korkotukilainoja ei myönnetä. Aikaisemmin myönnettyjen korkotukilainojen kor-

kohyvityksen määrä on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttia ja 5—8 lainavuosien aikana 2 prosenttia.

46. Saimaan jäänmuron avustaminen
Momentille myönnetään 300 000 mk.

50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lästimaksuista annetun lain (189/36) mukaisten avustusten maksamiseen ammatissaan toimivien merimiesten hyväksi tapahtuvaan huoltotoimintaan ja meripelastustoiminnan edistämiseen. Avustukset myönnetään merenkulkuhallituksen määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin menoihin.

41. Ajoneuvohallintokeskus

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ajoneuvohallintokes-

kuksesta annetun lain mukaisiin menoihin.

Momentilta palkattava maksullisen toiminnan henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

50. Ilmatieteen laitos

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 131 216 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitusta varten.

Määrärahaa saa käyttää myös säätutkaverkon täydentämistä koskevien hankintasopimus-

ten tekemiseen siten, että niistä aiheutuu Ilmatieteen laitokselle menoa vuosina 1996—1998 yhteensä enintään 6 milj. mk.

Momentilta palkattava maksullisen toiminnan henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

55. Viestinnän korvaukset ja avustukset

41. Sanomalehdistön tuki

Momentille myönnetään 80 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston erikseen määräämin ehdoin avustusten maksamiseen sanomalehtien kuljetus-, jakelu- ja muiden kustannusten alentamiseksi. Tukea voidaan käyttää myös sanomalehdistön kehittämishankkeisiin.

Määrärahasta saa käyttää 35 000 000 mk puolueille niiden lehdistön tukemiseen ja Ahvenanmaan maakunnalle tiedotustoiminnan tukemiseen samojen jakoperusteiden mukaan kuin puoluelain 9 §:ssä tarkoitettu avustus.

61. (31.55.58) Poikkeusolojen viestintäjärjestelyistä aiheutuvat menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion ylimmän hallinnon varaverkon, varayhteysjärjestelmien ja erityisyhteysien suunnitteluun, rakentami-

seen ja ylläpitoon sekä korvausten maksamiseen telelaitoksille verkkojen ja keskusten suojaamisesta.

57. Henkilöliikennepalvelujen osto ja julkisen liikenteen kehittäminen

34. *Valtionapu pääkaupunkiseudun metrojärjestelmän suunnitteluun ja rakentamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 29 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Helsingin kaupungille itämetron suunnitteluun ja rataosuuden rakentamiseen siten, että valtion osuus on enintään 150 milj. mk, kuitenkin enintään 30 prosenttia kustannuksista.

61. *Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 488 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kannattamattomien junaliikennepalvelujen ja muiden joukkoliikennepalvelujen ostoon. Määrärahaa saa käyttää myös julkisen liikenteen kehittämiseen, kuten suunnitteluun, tutkimukseen, informaatio- ja maksuvälinetekniikan edistämiseen, linja-autoasemien palvelukyvyyn parantamiseen ja joukkoliikennevälineiden vammaisvarustukseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitusta varten.

58. Radanpito

21. (31.58.21 ja 62, osa) *Ratahallintokeskus ja perusradanpito* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 410 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion rataverkosta, radanpidosta ja rataverkon käyttämisestä annetun lain (21/95) mukaisesti Ratahallintokeskuksen menoihin sekä sen tilaamiin perusradanpidon kunnostus- ja muutostöihin sekä joukkoliikenteen tarkastustoiminnan kuluihin. Määrärahaa saa käyttää myös lähialueyhteistyöhön.

Radanpidon hankkeiden toteutuksesta saa Ratahallintokeskus tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja myöhemmin vuosina enintään 600 000 000 mk.

Momentilta palkattava maksullisen toiminnan henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön ensimmäismäärään.

77. (31.58.77 ja 62, osa) *Rataverkon kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 251 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion rataverkosta, radanpidosta ja rataverkon käyttämisestä annetun lain mukaisesti Ratahallintokeskuksen tilaamiin radanpidon kehittämishankkeisiin sekä Ratahallintokeskuksen hallintaan kuuluvien talojen uudisrakennus- ja perusparannusmenoihin.

Ratahallintokeskus saa tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja myöhemmin vuosina enintään 500 000 000 mk.

87. *Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rataverkosta, radanpidosta ja rataverkon käyttämisestä annetun lain mukaista toimintaa varten hankittavien maa-alueiden ja korvausten sekä maanmittausmaksusta annetun lain (475/85) mukaisten maanmittausmaksujen maksamiseen.

92. Ilmailulaitos

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Ilmailulaitoksen tavoitteena on toimialansa ja tehtäviensä mukaisesti huolehtia siitä, että ilmailutoiminta tapahtuu mahdollisimman turvallisesti, tehokkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.

Ilmailulaitoksen tulee huolehtia palvelujensa tarjonnasta ja kehittämisestä liiketoiminnan edellytysten mukaisesti ottaen huomioon asiakkaitten, mukaan lukien sotilasilmailu, sekä yhteiskunnan tarpeet siten, että ensisijaisesti pyritään turvaamaan säännöllisen reittiliikenteen edellyttämät palvelut lentoasemilla ja että lentoasemia ja lennonvarmistusjärjestelmää kehitetään niiden palvelujen kysyntää vastaavasti.

2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Ilmailulaitoksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 1996 enintään 450 milj. mk. Lisäksi Ilmailulaitos saa tehdä vuonna 1996 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 600 milj. mk. Tärkeimmät investointikohteet ovat lennonvarmistusjärjestelmän uu-

siminen sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman kehittämiseen liittyvät hankkeet.

Lisäksi valtioneuvosto saa oikeuttaa Ilmailulaitoksen antamaan vastavakuutta vaatimatta omavelkaisia takauksia lentokenttä- ja lennonvarmistuspalveluja tuottamaan perustettavien tytäryhtiöidensä tai sen toimintaansa varten tarvitsemia toimitiloja omistavien kiinteistöyhtiöiden ottamien yhteensä enintään 30 milj. markan lainojen vakuudeksi.

3. Lainanotto

Ilmailulaitos oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/87) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 300 milj. mk.

71. Integroitu lennonvarmistusjärjestelmä

Momentille myönnetään 7 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Etelä-Suomen lennonvarmistuskeskuksen uusimiseen aikaisempina vuosina myönnettyjen tilausvaltuuksien käytöstä aiheutuvien menojen maksamiseen.

88. Ilmailulaitoksen peruspääoman korotus

Momentille myönnetään 25 000 000 mk.

Ilmailulaitos saa käyttää peruspääoman korotusta kehittämishankkeidensa rahoitukseen.

93. Ilmaliikenteen valtionavut

41. Valtionapu eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon

Momentille myönnetään 11 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen muiden kuin Ilmailulaitoksen ylläpitämien, lähinnä reitti- ja kevytreittiliikenteen piirissä olevien lentopaikkojen rakenteiden ja laitteiden parantamiseen sekä kenttien ylläpidon avustamiseen ja näiden lentopaikkojen rakentamiseen otettujen lainojen kustannuksiin. Yl-

läpidon avustamisen edellytyksenä on säännöllisen reitti- tai kevytreittiliikenteen harjoittaminen. Momentilta maksetaan lisäksi avustuksia pienempien lentopaikkojen rakennusinvestointeihin. Määrärahaa saa käyttää myös lentopaikkojen suunnittelu- ja valvontakustannusten avustamiseen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

96. Raskone

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Raskoneen pääliiketoiminta on raskaan ajoneuvo- ja työkonelaluoston sekä niiden lisälaitteiden kunnossapito. Palveluja tarjotaan kaikille yhteisöille ja urakoitsijoille, jotka tarvitsevat omien päätoimintojensa tueksi ajoneuvo- ja

työkonelaluoston kunnossapidon palveluja. Asiantuntijuutta pääliiketoiminnassa kehitetään määrätietoisesti päämääränä mahdollisimman suuren lisäarvon tuottaminen asiakkaalle liikeloudellisesti kannattavasti.

Toimintojen kannattavuutta parannetaan toi-

mintoja rationalisoimalla, keskittymällä pääliiketoimintaan ja resurssien käyttöastetta parantamalla.

2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Raskoneen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 1996 enintään 10 milj. mk. Lisäksi Raskone saa tehdä vuonna 1996 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 10 milj. mk.

Tärkeimmät investointikohteet ovat toimintakyvyn ylläpitoon ja toimintojen kehittämiseen liittyvät investoinnit.

3. Lainanotto

Raskone oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/87) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 15 milj. mk.

99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot

22. *Tutkimus ja kehittäminen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 30 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tutkimus- ja kehittämismenoihin sekä enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitukseen ja niihin liittyvien tarjousten tekemiseen.

40. *Eräät valtionavut*

Momentille myönnetään 4 650 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen liikennealan yhteisöjen toiminnan tukemiseen ja liikennealan museotoiminnan rakennushankkeisiin.

42. *Korvaus koulutuksesta*

Momentille myönnetään 26 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen rautatie- ja ilmaliikenteen ammattikoulutuksesta.

45. *Itä- ja Keski-Euroopan liikennealan avustaminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää IVY-maiden ja Itä- ja Keski-Euroopan maiden liikennealan avustamiseen tarkoitettuihin liikenne- ja tietoliikennetutkimuksiin, liikenne- ja tietoliikennehankkeiden suunnitteluun ja niiden toteuttamiseen, näiden maiden sääpalvelun kehittämiseen sekä virkamiesten ja yritysjohton kouluttamiseen sekä enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

50. *Valtionapu yksityisillä teillä olevien lossien ja siltojen kunnossapitoon*

Momentille myönnetään 4 000 000 mk.

Määrärahaa saa Tielaitoksen päätöksellä käyttää yksityisillä teillä olevien lossien ja talvikaudeksi purettavien siltojen kunnossapitoon.

Päälukka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa olla vuonna 1996 enintään 2 976 henkilötyövuotta. Hallinnonalalla saa lisäksi olla enintään 250 henkilötyövuotta vastaava henkilöstömäärä ammattiin vastavalmistuneiden työttömien osaikaisiksi tutkimusapulaisiksi palkkaamiseen liittyen sekä Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvien tehtävien johdosta 23 henkilötyövuotta.

Luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) 4 §:n mukainen turvavarastointilainojen korkohyvityksen enimmäismäärä on 5 prosenttia. Uusia turvavarastointilainoja saa hyväksyä vuonna 1996 enintään 100 000 000 mk.

Turvavarastolain (970/82) 7 §:n mukaisia varastointiavustuksia saa vuonna 1996 myöntää enintään 500 000 mk.

01. Kauppa- ja teollisuusministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 111 202 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös valtion Kemi-joki Oy:ltä ostaman osakassähkön välittämisen aiheutuvien kustannusten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää enintään 100 000 mk kuluttajatiedon julkistamispalkinnon jakamiseen.

22. *Elinkeinopolitiikkaan liittyvä tutkimus- ja selvitystoiminta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 17 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ulkopuolisilta tilattavien ministeriön strategista valmistelua tukevien tutkimusten ja selvitysten tekemisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Kohteena voivat olla valtioiden väliseen taloudelliseen yhtentymiseen ja sen vaikutuksiin, ulko- ja kotimaankauppaan, yritysten ja niiden tuotteiden kilpailukykyyn, kansainvälistymisen esteisiin ja seurauksiin, markkinointiin ja liikkeenjohdon ongelmiin liittyvät tutkimukset ja kehittämis-toimenpiteet. Määrärahaa saa käyttää myös tulos-, seuranta- ja vaikuttavuusarvointien tekemiseen, matkailua sekä pienen ja keskisuuren yritystoiminnan kehittämistä koskeviin tutkimuksiin ja kilpailu- sekä kuluttajatutkimustoimintaan, julkaisumenojen maksamiseen ja tut-

kimusten ohjaamisesta sekä johtamisesta aiheutuvien matka- ym. menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös teollisuuspoliittisista tutkimuksista, kehittämishankkeista ja selvityksistä aiheutuviin palkkaus- ja palkkiomenoihin, koti- ja ulkomaan matkoihin, julkaisu- ja tiedotusmenoihin sekä muihin vastaaviin toimen-tamenoihin. Määrärahaa saa käyttää enintään 24 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaiseen työsuhteeseen.

23. (32.01.27) *Sähkömarkkinakeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 50 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sellaisista sähkömarkkinakeskukselle määrätyistä tehtävistä aiheutuviin menoihin, joita ei voida kattaa valvonta- ja lupamaksuilla. Momentilta palkattava maksullisen toiminnan henkilöstö ei sisälly päälukokan henkilöstön enimmäismäärään.

60. *Siirto valtion ydinjätehuoltorahastoon* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään 23 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ydinergerialain

(990/87) 52 §:n mukaiseen varojen siirtämiseen takaisin valtion ydinjätehuoltorahastoon.

66. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 87 970 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien

sekä kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien kulutus- ja palkkausmenojen maksamiseen.

92. *Korvaus valtion ydinjätehuoltorahastolle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 70 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ydinenergialain (990/87) 52 §:n mukaisen korvauksen maksamiseen valtion ydinjätehuoltorahastolle.

02. KTM yrityspalvelun piiritoimistot

21. *Toimintamenot (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 49 111 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös piiritoimistojen järjestämästä alueellisten yrityspalveluyksiköiden pk-yrityksille tarkoitettua yhteispalvelutoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n aluekehitysrahastosta ja sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien kansallisten hank-

keiden sekä EU:n teknisen tuen kansallisen tuen rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta on varattu 1 537 500 mk EU:n aluekehitysrahaston ja 1 537 500 mk sosiaalirahaston hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n yhteisöaloitteiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa myös käyttää yrityspalvelun piiritoimistojen euroneuvontakeskusten kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen.

27. Kuluttajavirasto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 25 308 000 mk.

50. *Valtionavustus kuluttajajärjestöille*

Momentille myönnetään 4 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustuksena kulut-

tajajärjestöjen ja Työtehoseura ry:n kotitalousosaston tukemiseen kuluttajaviraston määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin menoihin.

Myönnettävät avustukset perustuvat tulospöytäkirjoihin.

28. Kuluttajavalituslautakunta

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 285 000 mk.

29. Kilpailuvirasto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 16 458 000 mk.

30. Elintarvikevirasto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 10 140 000 mk.

31. Kuluttaja-asiamiehen toimisto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 7 371 000 mk.

32. Patentti- ja rekisterihallitus

22. *Yhdistysrekisterin toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 7 238 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yhdistysrekisterin palkkaus- ja palkkiomenoihin, koti- ja ulko-

maanmatkoihin, julkaisu-, koulutus- ja tiedotusmenoihin, atk-menoihin, laitehankintoihin sekä muihin yhdistysrekisterin toiminnoista aiheutuviin vastaaviin toimintamenoihin.

33. Kuluttajatutkimuskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 9 381 000 mk.

38. Mittatekniikan keskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 9 392 000 mk.

23. *Kansallisen mittanormaalijärjestelmän kehittäminen ja EU:n standardit, mittaukset ja testausohjelma* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää mittayksiköistä ja mittanormaalijärjestelmästä annetun lain (1156/93) mukaisesti kansallisen mittanormaalijärjestelmän yleisestä toteuttamisesta, kansallisten mittanormaalilaboratorioiden toiminnan ohjauksesta, kehittämisestä ja hallinnoinnista, mittatekniikan edistämisestä sekä EU:n mitta-

uksiin ja testausohjelmaan liittyvistä tutkimuksista, selvityksistä ja kehittämishankkeista aiheutuviin palkkaus- ja palkkiomenoihin, koti- ja ulkomaanmatkoihin, julkaisu-, koulutus- ja tiedotusmenoihin, asiantuntijapalveluihin, laitehankintamenoihin sekä muihin mainituista toiminnoista aiheutuviin toimintamenoihin. Määrärahaa saa käyttää enintään 12 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen. Henkilötyövuosia saa käyttää myös akkreditointipalvelujen tuottamiseen, akkreditoinnin, teknisen infrastruktuurin ja niihin liittyvän toiminnan tiedotus-, opastus-, koulutus- ja kehittämistoimintaan.

39. Teknillinen tarkastuskeskus

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Teknillisen tarkastuskeskuksen tehtävänä on tuottaa henkilö-, omaisuus- ja ympäristövahinkojen estämiseksi sekä kuluttajien etujen varmentamiseksi tarkastus-, testaus-, sertifiointi-, arviointi- ja kalibroitopalveluja.

Teknillisen tarkastuskeskuksen tulee huolehtia tehtäviinsä kuuluvien palvelujen tarkoituksenmukaisesta tarjonnasta ja niiden turvallisuutta ja luotettavuutta edistävistä kehittämisestä liiketoiminnan edellytysten mukaisesti ottaen huomioon asiakkaiden ja koko yhteiskunnan tarpeet.

2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Teknillisen tarkastuskeskuksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 1996 enintään 3 milj. mk. Lisäksi Teknillinen tarkastuskeskus saa tehdä vuonna 1996 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 5 milj. mk.

Tärkeimmät investointikohteet ovat toimin-

nan edellyttämä atk-laitteisto sekä tarkastus- ja testaustoimintaan liittyvä kalusto.

3. Lainanotto

Teknillinen tarkastuskeskus oikeutetaan otamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/87) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 5 milj. mk.

82. Valtion laina Teknilliselle tarkastuskeskusselle

Momentille myönnetään 3 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Teknilliselle tarkastuskeskusselle myönnettävän lainan maksamiseen Teknillisen tarkastuskeskuksen liikelaitoksen henkilöstön 31.10.1995 mennessä aiheutuneiden, 1.1.1996 jälkeen maksuun tulevien lomaoikeuskustannusten suorittamiseen. Laina-aika on 12 vuotta, joista kolme vuotta korosta ja lyhennyksistä vapaita. Lainan korko on 6 prosenttia.

40. Geologian tutkimuskeskus

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 208 612 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitusta varten.

28. Maksullinen palvelutoiminta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 18 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös koneiden, laitteiden ja muiden kalustoesineiden hankinnasta aiheutuvien, asiakkailta täysimääräisinä veloittavien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää 50 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen.

41. Turvatekniikan keskus

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 63 077 000 mk.

42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 321 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitusta varten.

Momentilta palkattava maksullisen toiminnan ja ulkopuolisella rahoituksella palkatun sopimustutkimuksen henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

44. Teknologian kehittämiskeskus

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 110 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitukseen.

23. Soveltava tekninen tutkimus (osa EU) (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 459 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sellaisista soveltavan teknisen tutkimuksen hankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen, jotka kohottavat tai ylläpitävät teknologian tasoa ja joilla on merkitystä teollisuuden tutkimus- ja kehitystoiminnalle. Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten ja kansallisten teknologiaohjelmien rahoituksesta, alueellisten teknologiaohjelmien ja yritysryhmähankkeiden käynnistämiseen liittyvästä selvitystoiminnasta, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten sekä teollisuuden tavoitetutkimustoiminnasta, kansainvälisestä tutkimusyhteistyöstä, kansainvälisistä tutkimushankkeista, hankkeiden edellyttämien tutkimuslaitteiden hankkimisesta, tutkimusten julkaisemisesta, teollisuuden turvallisuutta ja käyttövarmuutta koskevista riskianalyseistä, asiantuntijaseminaarien järjestämisestä, uuden tekniikan teolliseen soveltamiseen liittyvästä selvitys-, julkaisu- ja tiedotustoiminnasta sekä tutkimushankkeiden edellyttämistä asiantuntijapalveluista ja ulkomaanmatkoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa myös käyttää korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja yritysten kansallisista ja kansainvälisistä avaruusalan teknisen tutkimuksen hankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen edellyttäen, että hankkeet kohottavat tai ylläpitävät teknologian tasoa ja että niillä vaikutetaan kansainvälisesti kilpailukykyisten tuotteiden, tuotantomenetelmien tai palvelujen kehittymiseen. Määrärahaa saa käyttää myös hankkeiden edellyttämistä laitehankinnoista ja ulkomaanmatkoista, teollisuudelta tilattavasta kehitystyöstä ja avaruusalan uutuustuotteiden hankinnoista, asiantuntijaseminaarien ja -vierailujen järjestämisestä, uuden tekniikan soveltamiseen liittyvästä selvitystyöstä ja hankkeiden evaluointitoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten avaruusyhteistyöohjelmien ja -hankkeiden osallistumismaksuista sekä yhteistyöhön liittyvistä ulkomaanmatkoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös uutuustuotteiden hankinnan tukemiseen kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti sekä vastavalmistuneiden työllistämiseksi tutkimushankkeisiin.

Määrärahaa saa käyttää energiateknologisista tutkimuksista ja selvityksistä aiheutuvien menojen, laitteistojen hankintamenojen sekä kansainvälisiin tutkimuksiin ja selvityksiin osallistumisesta, asiantuntijaseminaareista ja -vierailuista, tutkimusten julkaisemisesta ja tietohuollosta sekä informaatiotoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Vuonna 1993 käynnistyneiden energiatutkimusohjelmien toteutusta jatketaan.

Vuonna 1996 em. kohteisiin saa hyväksyä sitoumuksia 410 000 000 markan arvosta. Valtuudesta on tarkoitus käyttää 30 000 000 mk korkeakouluille ja tutkimuslaitoksille myönnettävään rahoitukseen edellyttäen, että määrärahaa palkataan ammattiin valmistuneita työttömiä 250 henkilötyövuotta vastaavan määrän verran.

Määrärahaa saa käyttää myös viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaiseen työsopimussuhteeseen tutkimushankkeiden arviointi-, suunnittelu-, valmistelu- ja seurantatehtäviä varten.

Myöntämisvaltuutta ja määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitusta varten sekä EU:n aluekehitysrahastosta ja sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien kansallisten hankkeiden rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta on varattu 20 000 000 mk rakennerahastoista osarahoitettavien hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten, josta aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus on 7 000 000 mk ja sosiaalirahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus 13 000 000 mk. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n yhteisöaloitteiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen.

40. Tuotekehitysavustukset (osa EU) (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 677 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston päätöksen mukaisesti avustusten maksamiseen yrityksille ja muille yhteisöille uusia kansainvälisesti kilpailukykyisiä tuotteita ja tuotantomenetelmiä koskeviin tutkimus- ja kehityshankkeisiin. Avustuksia myönnettäessä otetaan huo-

mioon erityisesti vaativat hankkeet, uuden teknologian hyväksikäyttö hankkeiden alkuvaiheissa sekä pienen että keskisuuren teollisuuden tarpeet. Määrärahaa saa käyttää myös avustusten maksamiseen pienille ja keskisuurille yrityksille ulkomaisten tuotevalmistusoikeuksien ja tuotantomenetelmien käyttöoikeuksien hankkimiseen silloin, kun vastaavaa teknologiaa ei ole kotimaassa saatavissa. Avustuksilla edistetään teollisuuden tuotantorakenteen ja yritysten tuotevalikoiman kehittämistä kansainvälisen kilpailun ja markkinoiden edellyttämällä tavalla sekä tuetaan yritysten uuden teknologian hyödyntämiseen, raaka-aineiden tehokkaaseen hyväksikäyttöön, energiatalouden ja ympäristötekniikan kehittämiseen liittyvää tuote- ja menetelmäkehitystä sekä koetoimintaa. Avustuksia saa myöntää myös tuotteiden ja tuotantomenetelmien kaupallistamiseen sekä alueellisen teknologiatoiminnan edistämiseen yrityksille ja oikeustoimikelpoisille yhteisöille yritysten yhdessä toteuttamiin tutkimus- ja kehityshankkeisiin, joilla edistetään teknologian käyttöönottoa ja hyödyntämistä. Määrärahaa saa käyttää myös pk-yritysten tuote- ja tuotantomenetelmien kehittämishankkeisiin sekä niiden toteuttamisen kannalta välttämättömiin teknologiahankintoihin silloin, kun hankkeen ja hankinnan muodostama kokonaisuus nostaa oleellisesti yrityksen teknologista tasoa. Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaisesti myös avustusten maksamiseen energiateknologisista tutkimuksista ja kansainvälisistä hankkeista aiheutuviin menoihin.

Myöntämisvaltuutta ja määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitusta sekä EU:n aluekehitysrahastosta ja sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien kansallisten hankkeiden rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Myöntämisvaltuutta ja määrärahaa saa käyttää myös

EU:n yhteisöaloitteiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen. Määrärahaa on varattu 33 000 000 mk rakennerahastoista osarahoitettavien hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten, josta aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus on 21 000 000 mk ja sosiaalirahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus 12 000 000 mk.

Vuonna 1996 avustuksia saa myöntää enintään 520 000 000 mk. Määrärahaa on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

83. Tuotekehityslainat (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 198 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston päätöksen mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille myönnettävien lainojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös tuotteiden ja tuotantomenetelmien kaupallistamiseen tutkimus- ja tuotekehityshankkeissa, jotka edistävät teknologian käyttöönottoa ja hyödyntämistä. Määrärahaa saa käyttää myös pk-yritysten tuote- ja tuotantomenetelmien kehittämishankkeisiin sekä niiden toteuttamisen kannalta välttämättömiin teknologiahankintoihin silloin, kun hankkeen ja hankinnan muodostama kokonaisuus nostaa oleellisesti yrityksen teknologista tasoa. Lainoja myönnetään kansainvälisesti kilpailukykyisten tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämiseen ja parantamiseen. Lainat voidaan myöntää vakuutta vaatimatta. Lainat voidaan myöntää ehdollisina siten, että mikäli kehitystyö ei johda taloudellisesti hyödynnettävään tulokseen, Teknologian tutkimuskeskuksen johtokunnalla on lainan saajan hakemuksesta oikeus jättää laina kokonaan tai osittain takaisin perimättä.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitusta varten.

Vuonna 1996 uusia lainoja saa myöntää enintään 200 000 000 mk.

49. Kera Oy

42. Korkotuki Kera Oy:lle (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 235 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yhtiön toiminnan rahoittamiseen myönnettävään korkotukeen Kera Oy:stä annetun lain nojalla annettujen sitoumusten mukaisesti.

Määrärahaa saa myös käyttää Kera Oy:n

vuosina 1972—1981 kunnille ja teollisuuskylille myöntämiin lainoihin sisältyvän korkotuen korvaamiseen yhtiölle Kera Oy:stä annetun lain (65/71, muut. 566/72, 492/73, 577/75, 842/81, 232/92, 1278/93 ja 1234/94) mukaisesti.

Kera Oy:stä annetun lain puitteissa Kera Oy voi suunnata määrärahaa Euroopan aluekehi-

tysrahastosta, Euroopan sosiaalirahastosta sekä Euroopan maatalouden ohjaus- ja takuurahaston ohjausosastosta rahoitettaviin ohjelmiin sisältyvien hankkeiden ja toimenpiteiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrachaa.

Uusia korkotukilainoja Kera Oy saa myöntää vuonna 1996 pienten ja keskisuurten yritysten investointien ja käyttöpääoman rahoittamiseen yhteensä enintään 1 300 000 000 mk. Suurille yrityksille myönnettäviin lainoihin korkotukea ei myönnetä. Lisäksi Kera Oy saa myöntää

yhteensä enintään 300 000 000 mk uusia kehittämis-, perustamis- ja ympäristölainoja.

43. *Luotto- ja kurssitappioiden korvaaminen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 164 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yhtiön luotonanto- ja takaustoiminnasta syntyneiden tappioiden ja ulkomaisten luottojen kurssitappioiden korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrachaa.

50. Teollisuuden ja sitä palvelevan tutkimuksen edistäminen

24. *Teollisuutta palvelevan tutkimus- ja kehitystyön edistäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 30 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainväliseen teknistaloudelliseen yhteistyöhön ja polaaritoimintaan, standardisoinnin, tarkastus-, testaus- ja turvallisuustekniikan kehittämiseen, malminetsintään ja esiintymien hyödyntämiseen sekä muuhun teollisuuden edistämiseen ja teollisuuspolitiikkaan liittyvistä tutkimuksista, kehittämissankkeista ja selvityksistä aiheutuviin palkkaus- ja palkkiomenoihin, koti- ja ulkomaanmatkoihin, julkaisu-, koulutus- ja tiedotustointamenoihin, laitehankintamenoihin, kansainvälisten järjestöjen osallistumismaksuihin sekä muihin mainituista toiminnoista aiheutuviin vastaaviin toimintamenoihin. Momentin määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen ja rahoituslaitosten, kansainvälisten ohjelmien ja muiden yhteistyöorganisaatioiden kanssa kahden- ja monenkeskisesti valmisteltaviin ja toteutettaviin hankkeisiin kauppa- ja teollisuusministeriön tavoitteiden mukaisesti edellä mainitun laisiin toimintamenoihin ja kululajeihin. Määrärahaa saa käyttää enintään 17 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen.

40. *Valvilla Oy:n tukeminen (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään 4 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Valvilla Oy:n rahoitusasemaa tukevista valtion toimenpiteistä annetun lain (520/85) mukaisesti vuonna 1996

suoritettavien lyhennysten ja korkojen maksamiseen.

41. *Avustukset teollisuuden edistämiseen ja alan yhteisöille (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 33 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti avustusten maksamiseen kansainvälisten teknistaloudellisten yhteistyöhankkeiden suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi, kansainvälisen teknisen ja kaupallisen koulutuksen järjestämiseksi suomalaiselle ja ulkomaiselle liikkeenjohdolle sekä kansainvälisiin kokouksiin ja asiantuntijavierailuihin. Määrärahaa saa myös käyttää avustusten maksamiseen taitotiedon ja testaustoiminnan edistämishankkeisiin, eräiden teknillisen tarkastuksen peruspalvelujen tuottamisen sekä keksintö- ja standardisointitoiminnan tukemiseen ja niiden edistämisen hallintomenoihin, avustusten maksamiseen malminetsintään ja kaivostoiminnan tekniseen tutkimukseen. Määrärahasta saa käyttää NDT-testauspalvelujen ja asetarkastuksen maksullisen toiminnan alentamiseen enintään 800 000 mk.

42. *Tuki elintarviketeollisuuden investointeihin ja tuotantorakenteen sopeuttamiseen (EU) (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 129 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n maatalouden ohjaus- ja takuurahaston ohjausosastosta ra-

hoitettaviin ohjelmiin sisältyvien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta.

Määrärahaa on lisäksi tarkoitus käyttää pelkästään kansallisista varoista tuettaviin elintarviketeollisuuden rakennesopeutusinvestointeihin sekä tuotannon sopeuttamisesta aiheutuvien yleiskustannusten korvaamiseen valtioneuvoston tarkemmin päättämien ehtojen mukaisesti.

60. Siirrot valtiontakuurahastoon ja vientitakuukorvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 500 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Valtiontakuukeskuksesta annetun lain (111/89) ja vientitakulain (479/62) perusteella myönnettyjen takuiden

aiheuttamiin korvausmenoihin. Määrärahaa saa käyttää myös valtiontakaustoimintaa koskevien lakien (375/63, 573/72 ja 609/73) nojalla valtiontakaustoiminnassa annettujen takaustoumusten ja perusraaka-ainehuollon turvaamiseksi annetun lain (651/85), riskipääomatakulain (594/92) sekä valtion vakauttamistakauksista annetun lain (529/93) perusteella myönnettyjen takuiden aiheuttamien korvausmenojen maksamiseen.

95. Maanomistajien osuus puolustusmaksuista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 80 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kaivoslain (503/65) perusteella maan omistajille suoritettavien puolustusmaksujen osuuksien maksamiseen.

51. Yritystoiminnan investointi- ja kehittämistuet

48. Alueellinen kuljetustuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 48 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain (954/81, muut. 901/84, 1111/89, 634/93, 1137/94, 1211/94 ja 895/95) sekä saaristokuljetusten tukemisesta annetun valtioneuvoston päätöksen (311/82, muut. 621/83, 1233/89, 1688/93 ja 955/95) mukaisen kuljetustuen maksamiseen yrityksille. Määrärahasta saa käyttää enintään 600 000 mk saariston kuljetustuen myöntämiseen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

49. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (osa EU) (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 456 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yritystuesta annetun lain (1136/93) ja sitä edeltäneen yritystoiminnan aluetuesta annetun lain (1297/88) ja vastaavien aikaisempien lakien mukaisten investointi-, käynnistys- ja kehittämisavustuksien sekä valtioneuvoston pienyritystuesta antaman päätöksen (177/88) ja yrityspalveluyrityksien siirtymistuesta antaman päätöksen (126/89) mukaisten tukien sekä kauppa- ja teollisuusministeriön pienyritysten perustamisen edistämiseksi myönnettävästä tuesta antaman päätöksen (145/89)

mukaisten tukien maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 165 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Uusia avustuksia saa myöntää vuonna 1996 enintään 350 000 000 mk, mistä enintään 250 000 000 mk EU:n aluekehitysrahaston rahoittamiin yritystukihankkeisiin. Valtioneuvosto päättää kunkin tukimuodon osuuksista.

Myöntämisvaltuutta ja määrärahaa saa käyttää myös EU:n yhteisöaloitteiden ja pilottihankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien myöntämiseen ja maksamiseen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

50. Korkotuki pk-yritysten investointeihin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 48 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää pienten ja keski suurten yritysten investointien korkotukilainoista annetun lain (538/92, muut. 1220/92 ja 1103/93) nojalla hyväksyttävistä korkotukilainoista aiheutuvan korkotuen maksamiseen.

52. Pienen ja keski-suuren yritystoiminnan kehittäminen

24. *Kehittämispalvelut pienille ja keski-suurille yrityksille (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 52 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön yrityspalvelun piiritoimistojen järjestämistä yrittäjäkoulutustilaisuuksista aiheutuvien palkkojen, palkkioiden sekä oppimateriaali-, matka- ja muiden menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös alueelliseen elinkeinojen kehittämiseen ja yrittäjyyden edistämiseen liittyvistä hankkeista, yritysysteistyshankkeista, toimialakohtaisen neuvonnan ja tiedonvälityspalvelun järjestämisestä sekä yritysneuvonnan asiantuntijapalvelujen ostamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös piiritoimistojen järjestämän yrittäjäkoulutuksen sekä yrityksille tarkoitettujen yleisten ja toimialakohtaisten neuvonta-, koulutus- ja konsultointipalvelujen kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä yritysten henkilöstölle tarkoitettujen koulutuspalvelujen ja yritysneuvontaa suorittaville henkilöille tarkoitettujen koulutuspalvelujen ostamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien valtion hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta 32 000 000 mk on varattu hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n yhteisöaloitteiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaiseen työsopimussuhteeseen.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrachaa.

40. *Valtionavustus pk-yritysten kehittämispalvelutoimintaan ja alan yhteisöille (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 19 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen pienen ja keski-suuren yritystoiminnan edistämisyhteisöille. Yhteisöille myönnettävien avustusten edellytyksenä on, että tulokset ovat käytettyyn rahamäärään nähden merkittävät. Avustukset myönnetään kauppa- ja teollisuusministeriön määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin valtionavustuksen piiriin hyväksyttäviin menoihin. Määrärahaa saa myös käyttää valtioneuvoston päätöksen (143/86) mukaisesti valtionavustuksen maksamiseen pk-yrityksille tarkoitettujen palvelujen kehittämiseen sekä alueellisiin elinkeinojen kehittämishankkeisiin. Määrärahaa saa käyttää myös sellaisen kehittämiskoulutuksen hankintaan pk-yrityksille, johon osallistuu teknisen tai taloudellisen koulutuksen saaneita työttömiä.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 11 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n yhteisöaloitteiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrachaa.

55. Energiatalous

21. *Eräät energiatalouden tutkimus-, suunnittelu- ja valvontatoiminnan menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 24 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti energiapoliitikan valmisteluun liittyvistä

tutkimuksista ja selvityksistä aiheutuvien menojen, ydinenergiaa koskevan tutkimus-, suunnittelu- ja valvontatyön menojen sekä kansainvälisiin tutkimuksiin ja selvityksiin osallistumisesta aiheutuvien menojen sekä niihin liittyvien laitteistojen hankintamenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksyttävien tutkimusten osarahoitukseen.

22. Energiayhteistyö Itä- ja Keski-Euroopan maiden kanssa (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Itä-Euroopan maille annettavasta ydinturvallisuuden parantamiseen ja energiatalouden tehostamiseen liittyvästä teknisestä ja asiantuntija-avusta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää suomalaisten asiantuntijoiden tekemistä tai kansainvälisenä yhteistyönä tehtävistä selvitys-, tarkastus- ja suunnittelutöistä, laite- ja kalustotöistä, asiantuntijoiden ja valtuuskuntien vierailuista sekä ulkomaisten asiantuntijoiden kouluttamisesta ja Suomessa oleskelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen valtion virastoihin ja laitoksiin asiantuntija- ja hallintotehtäviin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n hyväksymien hankkeiden osarahoitukseen.

27. Energiansäästön ja energian tehokkaan käytön edistäminen ja energiatiedotus (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 9 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti energiansäästöön, energian tehokkaaseen käyttöön, uusiutuvan energian käyttöön ja tuotantoon liittyvästä informaatiotoiminnasta, uuden säästötekniikan markkinoiden edistämistä sekä muusta energia-alan tiedottamisesta ja tietohuollosta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymiin ohjelmiin sisältyvien hankkeiden osarahoitukseen.

40. Energiatuki (osa EU) (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 198 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston hyväksymien perusteiden mukaisesti energiansäästöä ja energian käytön tehostamista sekä uusiutuvan energian käyttöä edistävien, energia-tuotannon ja käytön ympäristöhaittoja vähentävien ja energiahuollon varmuutta ja monipuolisuutta muutoin edistävien investointi- ja kehittämishankkeiden tukemiseen. Energiatukea annetaan yrityksille ja yhteisöille.

Määrärahaa saa käyttää myös energia-avustuksia koskevan lain (1607/91, muut. 1051/92, 1083/93 ja 296/95) ja kotimaisten energialähteiden

käytön, energiansäästön ja uuden energiantuotantotekniikan käyttöönoton edistämiseksi annetun lain (1137/88) nojalla myönnettujen avustusten maksamiseen sekä eräille kotimaista polttoainetta käyttäville kaukolämpökeskuksille myönnettujen avustusten maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien kansallisten hankkeiden rahoitusosuusien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 7 500 000 mk kansallista rahoitusosuutta varten.

Määrärahaa saa käyttää myös Suomen lähi-alueilla toteutettavien hankkeiden tukemiseen. Vuonna 1996 annettavien avustussitoumusten enimmäismäärä on yhteensä 60 000 000 mk, mistä 12 000 000 mk EU:n aluekehitysrahaston rahoittamiin hankkeisiin.

Myöntämisvaltuutta ja määrärahaa saa käyttää myös EU:n yhteisöaloitteiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen.

45. Energiainvestointien korkotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) 2 §:n mukaisten korkotukilainojen korkotuen maksamiseen. Vuonna 1996 ei uusia korkotukilainoja hyväksytä.

Korkohyvityksen määrä on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttia korkotukilainan määrästä ja lainavuosien 5—8 aikana 2 prosenttia korkotukilainan määrästä. Erityisistä syistä voi korkotukilainan korkohyvityksen määrä olla neljän ensimmäisen lainavuoden aikana enintään 6 prosenttia korkotukilainan määrästä ja lainavuosien 5—8 aikana enintään 4 prosenttia korkotukilainan määrästä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkotukea ei makseta.

50. Erät energiataloudelliset avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti avustusten maksamiseen järjestöille ja yhteisöille energiapolitiikan tavoitteita tukevaan toimintaan.

61. Kotimaankaupan edistäminen

40. *Korkotuki haja-asutusalueiden vähittäiskaupan investointeihin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää haja-asutusalueiden vähittäiskaupan rahoitustuesta annetun lain (1086/74, muut. 184/79, 935/81, 883/82 ja

1356/88) mukaisesti hyväksytyistä korkotukilainoista aiheutuvan korkotuen maksamiseen. Uusia korkotukiluottoja ei enää hyväksytä.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

80. Matkailun edistämiskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 78 530 000 mk.

85. Ulkomaankaupan edistäminen

40. *Yritysten kansainvälistyminen (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 267 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää pk-yritysten vientivalmiuksien ja kansainvälistymisen edistämiseen, yritysten yhteistoiminnan kehittämiseen ja toimiala-, kohderyhmä- ja aluekohtaisiin ohjelmakokonaisuuksiin. Määrärahaa voidaan lisäksi käyttää kustannuksiin, jotka aiheutuvat Suomen teollisen kuvan kirkastamiseksi toteutettavista viestintäohjelmista ja vientijulkaisujen jatkamisesta toimialoittain toteutettavassa viennin edistämisessä. Määrärahaa saa käyttää EU:n pk-yhteistyön kehittämiseen ja Lissabonin 1998 maailmannäyttelyn valmisteluun liittyviin kuluihin.

Määrärahaa voidaan käyttää hankeviennin tarjoustoiminnan kuluihin myönnettävien avustusten maksamiseen ja hankevientiin liittyvien esitutkimusten kustannuksiin. Määrärahaa voidaan myös käyttää matkailun ulkomaanmarkkinoinnin kuluihin.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitys- ja sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 16 000 000 mk aluekehitysrahaston ja 3 000 000 mk sosiaalirahaston kansallista rahoitusosuutta varten.

Määrärahaa voidaan käyttää siirtymäkauden

tukena elintarviketeollisuuden sopeuttamiseksi EU-jäsenyyteen sekä alan viennin käynnistämiseksi uusille markkina-alueille.

Uusia avustuksia saa myöntää vuonna 1996 180 000 000 mk, josta 30 000 000 mk EU:n aluekehitysrahaston hankkeisiin, 6 000 000 mk sosiaalirahaston hankkeisiin ja 50 000 000 mk elintarviketeollisuuden sopeuttamiseksi EU-jäsenyyteen.

Myöntämisvaltuutta ja määrärahaa saa käyttää myös EU:n yhteisöaloitteiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen.

41. *Avustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille*

Momentille myönnetään 20 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen tuloksellista toimintaa harjoittaville ulkomaankauppaa edistäville järjestöille. Määrärahaa voidaan lisäksi käyttää Suomeen suuntautuvien investointien edistämiseksi perustetun Ulkomaisten Investointien Edistämistoimiston kuluihin sekä Helsinki-Finland Congress Bureau ry:n toimintaan kansainvälisten kongressien ja kokousten hankkimiseksi Suomeen. Kauppa- ja teollisuusministeriö ja ulkomaankauppaa edistävät järjestöt sopivat yhteisesti toiminnalle asetettavista tulostavoitteista ja niiden toteutuksen seurannasta.

45. *Avustus Suomen Ulkomaankauppaliitto ry:lle*

Momentille myönnetään 152 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen Ulkomaankauppaliiton valtionavun perusteista annetun valtioneuvoston päätöksen (VNp 1288/94) mukaisista markkinointiviestintä- ja markkinatietopalveluista, neuvonta- ja kansainvälistymistoiminnoista sekä johto- ja tukitoiminnoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

47. *Korkotuki Suomen Vientiluotto Oy:lle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 164 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen Vientiluotto Oy:n vuosien 1982—1983 ulkomaisen luotonoton korkotuesta annetun lain (936/82, muut. 672/83), Suomen Vientiluotto Oy:n vuo-

sien 1986—1989 ulkomaisen luotonoton korkotuesta ja valuuttakurssitappioiden korvaamisesta annetun lain (1053/85, muut. 858/88) mukaisen korkotuen ja valuuttakurssitappioiden, alustoimitusten rahoitukseen myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain (1093/85, muut. 1258/87, 1069/88 ja 1363/89) ja alustoimitusten rahoitukseen myönnettävästä korkotuesta annetun lain (1173/90, muut. 1102/93) sekä Suomen Vientiluotto Oy:n korkotuesta, valuuttakurssitappioiden korvaamisesta ja antolainauksen valtion takauksista annetun lain (1364/89) mukaisen korkotuen, valuuttakurssitappioiden ja takauksista syntyneiden tappioiden korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa vuonna 1996 olla enintään 2 454, 1.5.1996 lukien 2 526 ja 1.10.1996 lukien 2 285 henkilö-

työvuotta. Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvien tehtävien johdosta hallinnonalalla saa lisäksi olla kuusi henkilötyövuotta.

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

21. *Toimintamenot (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 142 187 000 mk.

Kahden hallitusneuvos toimistopäällikkönä (A 29) virat muutetaan 1.1.1996 lukien apulaisosastopäällikön (A 29) viroiksi.

Määrärahaa saa käyttää myös kansallisen veteraanipäivän pääjuhlan järjestämiseen sekä veteraanipäivän historiikin ja ansiolevyyksien rahoittamiseen sekä lääkinnällisen pelastustoimen ja poikkeusolojen valmiudesta sekä näihin liittyvien laitteiden ja kalusteiden hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n sosiaalirahastosta ja aluekehitysrahastosta rahoitettavia tavoitteita 6, 2, 3, 4 ja 5 b koskevia

ohjelmia sekä yhteisöaloitteita toteuttavien hankkeiden kansallisten osarahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta on varattu 10 400 000 mk sosiaalirahastosta ja 2 900 000 mk aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 1 200 000 mk työterveydenhuollon koulutuksesta ja työterveyshenkilöstön kehittämiseen liittyvien hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön henkilöstö ei maksullisen toiminnan osalta sisälly pääluokan kokonaishenkilöstömäärään.

02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 106 392 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös sosiaali- ja terveydenhuollon tilastotietokannan käytöstä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää maksullisen palvelutoiminnan hintatukeen enintään 2 000 000 mk.

Ulkopuolisella rahoituksella määräaikaisiin projekteihin palkattava henkilöstö ei sisälly pääluokan kokonaishenkilöstömäärään.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

03. Työttömyysturvalautakunta

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 8 635 000 mk.

04. Tarkastuslautakunta

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 8 311 000 mk.

05. Tapaturmavirasto

Sotilasvamma-asioiden käsittelyn tehostamiseksi, hallinnon keventämiseksi ja kustannusten vähentämiseksi tapaturmaviraston tehtävät liitetään valtiokonttoriin 1.10.1996 lukien. Samassa yhteydessä tapaturmaviraston sotilaslääkintäarkisto liitetään puolustusministeriön hallinnonalalle. Pääosa tapaturmaviraston henkilökunnasta siirretään valtiokonttoriin ja puolustusministeriön hallinnonalalle. Vastaavasti toimintamenot budjetoidaan 1.10.1996 lukien valtiokonttorin lukuun 28.05 ja puolustusvoimien lukuun 27.10.

Mikäli momentin 33.05.21 määrärahaa jää käyttämättä, säästynyt osa saadaan käyttää valtiokonttorin (28.05) ja puolustusvoimien (27.10) toiminnasta 1.10.1996 lukien aiheutuviin vastaaviin menoihin.

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 27 010 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös korvausten toimitusmaksuihin ja lausunto- ja jäsenmaksuihin. Luvun perusteluihin viitaten lakkautetaan ylijohtajan virka (A 30) 1.10.1996 lukien.

06. Terveystieteiden tutkimuskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 10 101 000 mk.

07. Työterveyslaitos

50. *Valtionapu työterveyslaitoksen menoihin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 165 795 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain

(159/78) 3 §:n nojalla Työterveyslaitoksen toiminnasta aiheutuviin menoihin suoritettavan valtionavun maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

08. Kansanterveyslaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 150 432 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

Kansanterveyslaitoksen henkilöstö ei maksullisten tilaustutkimusten ja ulkopuolisen rahoituksen osalta sisälly pääluokan kokonaishenkilöstömäärään.

26. *Rokotteiden hankinta* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 27 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tartuntatautilain (583/86) 25 §:n perusteella maksutta toimitettavien rokotustilaisuuksissa tarvittavien rokotteiden hankkimisesta ja edelleen toimittamisesta sekä muiden yleisen rokotusohjelman toteutta-

misesta aiheutuvien menojen ja korvausten maksamiseen sekä Suomen lääkevahinkokorvausosuuskunnan jäsenmaksun suorittamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös rokotteiden välitystoimintaan.

Kansanterveyslaitos voi tehdä rokotteiden hankintasopimuksia, joista aiheutuu valtiolle menoja enintään 2 000 000 mk.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 17 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää koe-eläinyksikön ja turvalaboratorion suunnitteluun ja rakentamiseen. Hankkeen kustannusarvio on 42 800 000 mk ja hyötyala 1 804 m², jolloin vastaava yksikkökustannus on 23 725 mk/m².

09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 22 330 000 mk.

10. Säteilyturvakeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 81 904 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n hyväksymistä tutkimus- ja kehittämishankkeista aiheutuviin menoihin.

Momentilta palkattava maksullisen toiminnan henkilöstö ei sisälly pääluokan henkilöstön enimmäismäärään.

Säteilyturvakeskus voi tehdä ydinenergia-alan yhteistyösopimuksia, joista aiheutuu valtiolle menoja enintään 1 000 000 mk.

11. Lääkelaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 198 000 mk.

Lääkelaitoksen henkilöstö ei maksullisen toiminnan osalta sisälly pääluokan kokonaishenkilöstömäärään.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lääkelaitoksen lisätoimitilojen rakentamisen aloittamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

12. Valtion koulukodit

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
9 667 000 mk.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 4 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää eräiden pienehköjen
hankkeiden rakentamiseen.

14. Valtion mielisairaalat

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
9 080 000 mk.

15. Perhekustannusten tasaus

51. *Äitiysavustus* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 59 100 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää äitiysavustuslain
(477/93) mukaisten äitiysavustusten maksami-
seen. Määrärahasta maksetaan myös äitiyspak-
kauksista menevä arvonlisävero ja yleiskulut.

52. *Lapsilisät* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 8 315 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää lapsilisälain (796/92)
mukaisten lapsilisien maksamiseen.

16. Yleinen perhe-eläke

50. *Yleinen perhe-eläke* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 250 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää perhe-eläkelain
(38/69) mukaisten eläkkeiden maksamiseen.

17. Työttömyysturva

50. *Valtionosuus työttömyyskassoille* (ar-
viomääräraha)
Momentille myönnetään 5 350 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää työttömyyskassalain
(603/84) sekä vuorotteluvapaakokeilusta an-
netun lain mukaisen valtionosuuden maksamiseen
työttömyyskassoille.

51. *Työttömyysturvalain mukainen perusturva*
(arviomääräraha)
Momentille myönnetään 1 400 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää työttömyysturvalain
(602/84) mukaisen perusturvan sekä vuorotte-
luvapaakokeilusta annetun lain mukaisen Kan-
saneläkelaitoksen maksaman vuorottelukorva-
uksen maksamiseen.

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtu-
vista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 50 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää sairausvakuutuslain

(364/63), Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain (610/91) ja kuntoutusrahalain (611/91) mukaisten valtion osuuksien maksamiseen. Kansaneläkelaitoksen

järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain mukaisen harkinnanvaraisen kuntoutuksen kustannuksiin saa käyttää sairausvakuutusrahaston varoista enintään 378 000 000 mk.

19. Eläkevakuutus

50. *Valtion osuus merimieseläkekassan menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 134 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää merimieseläkelain (72/56) 4 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

51. *Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 948 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 13 §:n ja sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/90) 41 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 400 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yrittäjien eläkelain (468/69) 10 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

60. *Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 370 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansaneläkelain (347/56) 59 ja 62 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen ja lapsen hoitotuesta annetun lain (444/69), vammaistuesta annetun lain (124/88) sekä eläkkeensaajien asumistuesta annetun lain (591/78) mukaisten etuuksien maksamiseen.

20. Tapaturmavakuutus

53. *Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 103 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien

tapaturmavakuutuslain (1026/81) 15 §:n sekä sairausvakuutuslain mukaisen omavastuunajan korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain (118/91) 10 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

21. Rintamaveteraaniseläkkeet

52. *Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 965 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rintamasotilaseläkelain (119/77) nojalla suoritettavien eläkkeiden, eläkkeensaajien asumistukilain (591/78) nojalla rintamasotilaseläkkeisiin suoritettavien asumistukien sekä ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain (988/88) mukaisen rintamalisän maksamiseen.

53. *Rintamaveteraanien varhaiseläke* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rintamaveteraanien varhaiseläkelain (13/82) nojalla suoritettavien varhaiseläkkeiden maksamiseen.

22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot

50. *Sotilasvammakorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 880 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotilasvammalain (404/48) ja muiden siihen liittyvien lakien nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös sotilasvammakorvausten maksatukseen liittyvien menojen maksamiseen.

51. *Valtion korvaus sotilastapaturmista ja palvelussairauksista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotilastapaturmalain (1211/90) ja muiden siihen liittyvien lakien nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös sotilastapaturmien ja palvelussairauksien maksatuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

55. *Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 170 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotilasvammalain (404/48) nojalla sotainvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten käyttökustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

56. *Valtionapu sotainvalidien puolisoitten kuntoutustoimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 12 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotainvalidien puolisoitten ja vaikeavammaista sotainvalidia hoitaneiden leskien sekä sotalleskien kuntoutustoimintamenojen maksamiseen sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan.

Käyttösuunnitelma:

mk

Sotainvalidien puolisoitten ja vaikeavammaista sotainvalidia hoitaneiden leskien kuntoutustoiminta.....	10 700 000
Sotalleskien kuntoutustoiminta.....	1 400 000
Yhteensä	12 100 000

57. *Valtion korvaus ulkomaalaisten vapaaehtoisten rintamasotilaiden kuntoutukseen ja rintamarahaan* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaalaisten vapaaehtoisten rintamasotilaiden kuntoutuksesta ja rintamarahasta annetun lain (1027/92) mukaisten menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määräämin perustein rintama-avustuksen maksamiseen eräille vaikeissa olosuhteissa Virossa ja muualla entisen Neuvostoliiton alueella eläville, Suomen puolustusvoimissa vuosien 1939—1945 sotiin osallistuneille ulkomalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille.

Määrärahaa saa käyttää myös mainittujen etuuskien maksamisesta aiheutuviin menoihin.

59. *Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/88) nojalla rintamaveteraanien kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös rintamaveteraanikuntoutuksen tutkimusmenojen maksamiseen.

23. Muu sodista kärsineiden turva

30. *Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 29 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotasiirtolaisten yhteiskunnallisesta huollosta annetun lain (423/40) 6 §:n nojalla kunnille suoritettavan valtion kor-

vauksen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää Maikkulan vanhainkodista eri laitoksiin hoidettavaksi siirrettyjen huollettavien huolto- ja hoitokustannusten korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

28. Muu toimeentuloturva

30. *Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 48 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannusten korvaamiseen kunnille valtioneuvoston määräämin perustein.

50. *Sotilasavustus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 48 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotilasavustuslain (781/93) mukaisten sotilasavustusten maksamiseen.

66. *Eräät avustukset vanhusten huoltoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Venäjällä ja Virossa ensisijaisesti inkeriläisille vanhuksille tarkoitettujen palvelu- ja asumisyksiköiden suunnittelusta, perustamisesta ja tähän liittyvästä henkilöstön koulutuksesta sekä toiminnan käynnistämisestä ja seurannasta aiheutuvien menojen maksamiseen.

29. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto

61. *Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 300 244 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta aiheutuvien menojen maksamiseen valtioneuvoston määräämin perustein. Lisäksi määrärahaa saa käyttää pakolaisten maahantulomatkojen järjestämisestä, lähtömaassa suoritettavista terveystarkastuksista sekä koulutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen, pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminnassa työskentelevien henkilöiden palkkaus- ja muiden toimintame-

nojen maksamiseen sekä vastaanottotoimintaa edistävän koulutuksen ja tiedotustoiminnan järjestämiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää pakolaisten oman kulttuurin tukemisesta sekä vastaanoton toteuttamiseksi erityistilanteissa tarpeellisten palvelujen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrarahasta saa käyttää enintään 1 000 000 mk turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten oikeusapupalvelujen hankkimiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 129 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen. Vuoden 1996 pakolaiskiintiö on 1 000 henkilöä.

32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. *Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 938 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/92) ja sen nojalla annetussa valtakunnallisessa suunnitelmassa hyväksyttyjen käyttökustannusten valtionosuuksien maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kuntien valtionosuuslain muuttamisesta annettavan lain mukaisten tasausten maksamiseen.

31. *Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 400 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/92) ja sen nojalla annetun valtakunnallisen suunnitelman mukaisiin sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamishankkeisiin suoritettavan valtionosuuden maksamiseen.

Vuonna 1996 saadaan vahvistaa kokonaiskustannuksiltaan vähintään 2 000 000 markan

määräisiä perustamishankkeita sekä STVOL:n 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuja hankkeita siten, että niiden valtionosuuteen oikeuttavat enimmäiskustannukset ovat yhteensä enintään 410 000 000 mk.

32. *Valtion korvaus yliopistollisten sairaaloiden opetus- ja tutkimustoiminnan kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 665 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää erikoissairaanhoidon lain (1062/89) 47 §:n mukaisen valtion korvauksen maksamiseen.

33. *Valtion korvaus kunnille lääkäreiden perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 50 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansanterveyslain (66/72) 40 §:n ja erikoissairaanhoidon lain (1062/89) 50 §:n mukaisen valtion korvauksen maksamiseen.

34. *Valtion korvaus kunnille mielentilatutkimuspotilaista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 15 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää mielenterveyslain (1116/90) 32 §:n mukaisten valtion korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös Suomen ja Ruotsin välillä solmitun sopimuksen mukaisista potilassiirroista kunnille ja kuntayhtymille sekä Ruotsin valtiolle aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

36. *Valtionavustus eräiden sosiaali- ja terveyspalveluhankkeiden kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 30 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (1113/85) nojalla pääkaupunkiseudun kunnille hankkeiden kustannuksiin suoritettavan valtionavustuksen ja koron maksamiseen sekä eräiden sairaanhoitolaistosten hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (533/86) nojalla Tampereen yliopistollisen sairaalan laajennushankkeen kustannuksiin suoritettavan valtionavustuksen ja koron maksamiseen.

37. *Valtionavustus terveystieteiden keskuskirjaston rakentamiseen*

Momentille myönnetään 6 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveysministeriön osuuden maksamiseen Helsingin yliopiston terveystieteiden keskuskirjaston toimitilojen rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

38. *Valtionosuuden loppuerät kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen eräisiin käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 75 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/86) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (677/82, SVOL) ja sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/92) nojalla kunnille ennen vuotta 1993 aiheutuneisiin toimeentuloturvan kustannuksiin, lasten kotona tapahtuvan hoidon tukemiseen sekä osittaisen lasten kotihoitojen tuen maksamiseen ja sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä ympäristönsuojelun hallinnon käyttökustannuksiin suoritettavan valtionosuuden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös ympäristönsuojelun hallinnon käyttökustannuksiin vuotta 1990 aikaisemmilta vuosilta suoritettavien valtionosuuksien loppuerien maksamiseen.

39. *Valtionosuuden loppuerät kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen eräisiin perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 49 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/86) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (677/82, SVOL) nojalla kunnille ennen vuotta 1993 aloitetuista sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä ympäristönsuojelun hallinnon perustamiskustannushankkeista aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtionosuuden maksamiseen.

Vuonna 1996 saadaan hyväksyä ennen vuotta 1990 hyväksyttyjen perustamiskustannushankkeiden toteuttamisohjelmien muutoksia siten, että niiden kokonaiskustannusarviot ovat yhteensä enintään 68 000 000 mk.

53. Terveyskasvatus ja -valvonta

21. *Terveyskasvatus sekä päihteiden käytön ja tupakoinnin vähentäminen* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 27 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää terveyskasvatukseen ja toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain (693/76) 27 §:ssä tarkoitetusta toiminnasta sekä raittiustyölain (828/82) 10 §:n 1 kohdan ja 11 §:n 2 momentin nojalla päihteiden käytöstä aiheutuvien haittojen ehkäisemistä tarkoittavasta toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää lyhytaikaisiin tehtäviin tarvittavan henkilökunnan palkkaamiseen. Määrärahalla saa tarvittaessa tehdä ulkomaanmatkoja.

23. *Terveysvalvonta* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 3 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää terveydensuojelulain (763/94), elintarvikelain (361/95) ja geeniteknikalain (377/95) edellyttämästä terveysvalvonnnasta ja näiden aiheuttamasta henkilöstön jatko- ja täydennyskoulutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

24. *Tartuntatautien valvonta* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tartuntatautien ehkäisyn ja valistustoiminnan, yllättävien epidemioiden selvittämisen ja seurannan sekä näiden edellyttämän kansainvälisen yhteistyön aiheuttamien menojen maksamiseen.

43. *Valtion korvaus eräisiin alkoholiyhtiön menoihin*

Momentille myönnetään 16 150 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää alkoholilain 36 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta tutkimus-, tiedotus- ja valistustoiminnasta sekä terveyskasvatuksesta aiheutuvien menojen korvaamiseen Alko-Yhtiöt Oy:lle.

Määrärahasta on varattu 1 050 000 mk Alkoholitutkimussäätiölle ajalta 1.1.—30.4.1996 suoritettavan valtionavustuksen maksamiseen.

57. Lomatoiminta

40. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 738 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjän lomituspalveluista annetun lain (2/85) 23 §:n nojalla kunnille maatalousyrittäjien vuosiloma-, sijaispu- ja viikkovapaatoiminnan käyttökustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

42. *Valtion korvaus pienyrittäjien vuosilomajärjestelmän kustannuksiin* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää pienyrittäjän vuosilomarahasta annetun lain (408/77) 12 §:n nojalla

pienyrittäjien vuosilomatoiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

50. *Valtion korvaus Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle maatalousyrittäjien lomituspalvelujen hallintomenoihin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjän lomituspalveluista annetun lain (2/85) nojalla Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle lomituspalvelujen hallinnon järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

92. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö

50. *Avustukset yksityisten sosiaali- ja terveysalan yhteisöjen kustannuksiin* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 1 335 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää raha-automaattiasetuksen (676/67) 29 §:n 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin.

59. *Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot*
 Momentille myönnetään 165 000 000 mk.
 Määrärahaa saa käyttää rintamaveteraanien

kuntoutuksesta annetun lain (1184/88) nojalla rintamaveteraanien kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut menot

26. *Osuus koulutus- ja tutkimuskeskuksen hankkeiden kustannuksiin*
 Momentille myönnetään 720 000 mk.
 Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveysministeriön osuuden maksamiseen Oulun yliopistossa toimivan WHO:n Collaborating Centeryksikön eri hankkeista aiheutuviin menoihin.

67. *Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet (arviomääräraha)*
 Momentille myönnetään 20 700 000 mk.
 Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja erityisohjelmien tukemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Päälukka 34

TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa olla vuonna 1996 enintään 3 690 henkilötyövuotta. Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvien tehtävien johdosta hallinnonalalla saa olla lisäksi 3 henkilötyövuotta. Lisäksi hallinnonalalla saa olla pitkäaikaistyöttömien tehostettuun palveluun sekä työhallinnon ja opetushallinnon

yhteistyönä järjestettävien ura- ja rekrytointipalvelujen tuottamiseksi korkeakouluista valmistuville momentilla 34.06.21 enintään 80 henkilötyövuotta. Hallinnonalalla saa olla myös Euroopan sosiaalirahaston ohjelmien toteuttamiseksi palkattavien koordinaattorien ja projektinvetäjien johdosta 80 henkilötyövuotta.

01. Työministeriö

20. *Kansallisen työelämän kehittämisohjelma ja tuottavuuden kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansallisen työelämän kehittämisohjelman laadinnasta ja kansallisen tuottavuusohjelman ja näiden ohjelmien eri kokeilu-, kehittämis- ja tutkimushankkeiden käynnistämisestä ja toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää molempien kehittämisohjelmien julkaisuista, erillisselvityksistä, asiantuntijapalkkioista ja seminaarien järjestämisestä, koti- ja ulkomaisesta yhteistyöverkostojen luomisesta sekä enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkauksesta ja ohjelmien hallinnointiin osallistuvan väliaikaisen henkilöstön palkkauksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 140 679 000 mk.

61. *EU:n osallistuminen työvoima- ja sosiaalipolitiikkaan (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 691 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission kanssa vuosille 1995—1999 hyväksyttyjen tavoitteiden 6, 2, 3, 4 ja 5 b koskevia ohjelmia sekä yhteisöaloitteita toteuttavien valtion omien ja muiden hankkeiden rahoitukseen Euroopan sosiaalirahastosta maksettavana vuoden 1996 rahoitusosuutena. Määrärahaa saa käyttää myös Euroopan sosiaalirahaston ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan, enintään 80 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaus-, matkustus- yms. menojen maksamiseen.

03. Työsuojelun piirihallinto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 103 981 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös ulkomailla

olevien suomalaisten alusten tarkastustoiminnan ja työsuojelun valvonnasta annetun lain (131/73) 15 §:n mukaisista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

Työllisyysmäärärahojen käytön tehostamiseksi ja joustavoittamiseksi valtiolle, kuntiin ja yksityiseen sektoriin kohdistuvilla palkkaperusteisilla työllisyysmäärärahamomenteilla 34.06.02, 30 ja 62 sekä työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen momenteilla 34.06.29 ja 50 ja työvoimapalvelujen erityismenojen momentilla 34.06.25 olevia arviomäärärahoja saadaan ylittää edellyttäen, ettei momenttien kokonaismarkkamäärä kasva.

Sijoitusmenot työllisyyden hoitoon on mitoitettu siten, että valtion omiin ja tukemiin investointihankkeisiin sijoitetaan pitkäaikais-työttömiä 10 prosenttia hankkeen työvoimasta. Valtion sijoitusmenoilla työllisyyden turvaamiseksi rahoitettavilla hankkeilla ja valtion tukemilla kuntien, kuntayhtymien ja muiden yhteisöjen sekä yksityisten työllisyysperusteisilla investoinneilla voidaan toteuttaa alueellisia kehittämisohjelmia ja olla mukana kansallisena osarahoittajana EU:n alueellisten kehittämisohjelmien mukaisesti toteutettavissa hankkeissa.

Työllisyyslain (275/87) 19 §:n mukaisesti alueellisia työttömyyseroja tasataan siten, ettei minkään työssäkäyntialueen työttömyys ylitä vuositason 80 prosentilla maan keskimääräistä tasoa. Määrärahojen käyttö voidaan aloittaa tämän työttömyyden tason ylittymisen estämiseksi työssäkäyntialueen työttömyyden ylittäessä vuositason vähintään 60 prosentilla maan keskimääräisen tason.

02. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 125 652 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työllisyyslain (275/87) mukaisten palkkausmenojen ja työllistämisestä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen valtion virastoissa ja laitoksissa. Määrärahaa saa käyttää myös ennen työllisyyslain voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksujen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 32 000 000 mk työllisyyslain aluevelvoitteiden ja valtion työllistämispalvelun sekä muun työllistämisen toteuttamisesta aiheutuvien työllistämisen kannalta välttämättömien muiden kuin palkkausmenojen maksamiseen. Määrärahasta maksettavat palkat saavat olla enintään A 17 palkkausluokan mukaisia.

21. Työvoima-asia- ja paikallishallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 576 696 000 mk.

25. Työvoimapalvelujen erityismenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 45 872 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ammatinvalinnanohjaukseen liittyvien tukitoimenpiteiden korvaamiseen sekä vajaakuntoisten työhönsijoituksen tukemiseen ja muiden vaikeasti työllistettävien palveluun työvoimapalvelulain (1005/93) ja -asetuksen (1251/93), työmarkkinatuesta annetun lain (1542/93) sekä työvoimapalveluihin liittyvistä etuuksista annetun asetuksen (1253/93) mukaisesti. Määrärahaa saa käyttää myös työvoimapalveluihin liittyvistä etuuksista annettussa asetuksessa tarkoitettujen ryhmätapaturma- ja vastuuvakuutusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää työvoimapalvelujen kokeilu- ja kehittämishankkeiden koulutus-, materiaali- ja laitemenojen maksamiseen sekä ulkopuolelta ostettujen palvelujen kustannuksiin. Määrärahaa saa käyttää myös työvoimatoimistojen asiakasryhmille järjestettäviin ryhmäpalveluihin liittyvien asiantuntijapalvelujen, tutustumiskäyntien ja muiden kustannusten maksamiseen.

29. Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen osatopalvelut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 077 782 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/90) mukaisen koulutuksen hankkimiseen. Määrärahaa saa käyttää myös koulutuksen ja majoituksen hankkimiseen Pohjoiskalotin koulutussäätiöltä. Määrärahaa saa käyttää koulutuksesta tiedottamiseen, tarjouspyyntö- ja hankintailmoitteluun sekä työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suunnittelua ja hankintatoimintaa tukevasta kehittämis-, kokeilu- ja selvitystyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen, koulutus- ja konsulttipalvelujen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen. Vuonna 1996 saa tehdä työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/90) 14 §:n mukaisia koulutuksen hankin-

tasopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 1996 jälkeen enintään 260 000 000 mk.

Momentin määrärahaa saa käyttää enintään 2 600 000 mk työministeriön tarkemmin määrittämällä tavalla Venäjän lähialueiden ja Baltian maiden työvoiman kouluttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Vuonna 1996 saa tehdä koulutuksen hankintasopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 1996 jälkeen enintään 700 000 mk.

30. *Valtionapu kunnille ja kuntayhtymille työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 1 290 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työllisyyslain (275/87) mukaisten valtionapujen, mukaan lukien työllisyyslain edellyttämät lisäetuet, maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös ennen työllisyyslain voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin.

50. *Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 1 469 050 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/90) ja työmarkkinatuesta annetun lain (1542/93) mukaisten opintososiaalisten etuuksien maksamiseen sekä työttömyyskassojen hallintokulujen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää opiskelijavalinnasta aiheutuvien menojen maksamiseen, ei kuitenkaan ilmoitus- ja tiedotustoiminnan menoihin.

52. *Työmarkkinatuki (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 4 009 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työmarkkinatuesta annetun lain (1542/93) mukaisen työmarkkinatuen maksamiseen. Tukea käytetään tuen saajan toimeentulon turvaamisen ohella työmarkkinatuesta annetun lain mukaisiin aktiivisiin työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin, joiden avulla edistetään tuen saajan työmarkkinoille sijoittumista. Määrärahaa saa käyttää myös työharjoittelusta aiheutuneiden tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksujen maksamiseen.

61. *Euroopan sosiaalirahaston tavoitteiden kansallinen osarahoitus valtion osalta (EU) (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 704 923 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin sosiaalirahastosta rahoitettaviin ohjelmiin sisältyvien hankkeiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen valtion osalta.

Määrärahaa saa käyttää myös Euroopan sosiaalirahaston ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan, enintään 80 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaus-, matkustus-, yms. menojen maksamiseen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

62. *Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (osa EU) (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 820 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työllistämistukien maksamiseen työllisyysasetuksen (130/93) nojalla työllisyyslaissa (275/87) tarkoitettujen työllistämiseen. Määrärahasta saa käyttää 5 000 000 mk alkavien starttiyritysten toiminta- ja kannattavuusedellytysten selvittämiseen. Lisäksi määrärahasta saa käyttää 10 000 000 mk työttömien aloitteellisuuden tukemiseen ja tässä toiminnassa tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen lyhytaikaisiin tehtäviin. Määrärahaa saa käyttää myös ennen työllisyyslain voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa myös käyttää työllisyysasetuksessa tarkoitettujen vakuutusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös rakennemuutoshäiriöiden lieventämiseen ja alueellisiin kehittämisohjelmiin sisältyvien hankkeiden osarahoitukseen siten, että muina rahoittajina voivat yhteisrahoitusperiaatteen mukaisesti olla yritykset, kunnat ja valtionhallinnon muut hallinnonalat.

Määrärahaa saa käyttää myös työllisyyspoliittisen rakennetuen osalta EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettaviin ohjelmiin sisältyvien toimenpiteiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta on varattu 5 000 000 mk kansallista rahoitusosuutta varten.

63. *Työllisyyspoliittinen valtionapu investointeihin (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 250 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kuntien, kuntayhtymien ja muiden yhteisöjen sekä yksityisten työllisyysperusteisiin investointeihin pääsääntöisesti niillä alueilla,

joilla työttömyysaste ylittää maan keskimääräisen tason. Määrärahaa saa käyttää aikaisempina vuosina tehtyjen päätösten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettaviin ohjelmiin sisältyvien toimenpiteiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 35 745 000 mk näiden toimenpiteiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

64. *Muuttoturva* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 472 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työttömien työnhakijoiden matkakustannusten korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen työvoimapalvelulain (1005/93) ja työvoimapalveluihin liittyvistä etuuksista annetun asetuksen (1253/93) mukaisesti. Määrärahaa saa käyttää enintään 1 500 000 mk paluumuuttoa koskevasta tiedotuksesta, Tukholman Finnjobb-tietopalvelusta sekä Pietarissa, Tallinnassa ja Petroskoissa järjestettävästä vastaavanlaisesta toiminnasta aiheutuviin kuluihin.

77. *Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 320 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työttömyyden torjumisesta aiheutuvien menojen maksamiseen pääsääntöisesti niillä alueilla, joilla työttömyysaste ylittää maan keskimääräisen tason.

Määrärahaa saa käyttää myös työllisyyslain 13 §:n mukaisiin valtion keskeneräisiin ja uusiin investointikohteisiin ja niiden suunnitteluun sekä valtion hankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen. Vuonna 1996 saa tehdä käynnissä oleviin töihin liittyviä valtion tulo- ja menoarviosta annetun lain (423/88) 10 §:ssä tarkoitettuja sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu menoja myöhemminä vuosina enintään 150 000 000 mk. Lisäksi määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettaviin ohjelmiin sisältyvien valtion hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta on varattu 24 365 000 mk näiden toimenpiteiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

99. Työministeriön hallinnonalan muut menot

21. *Työvoimaopiston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 000 000 mk.

22. *Työneuvoston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 305 000 mk.

23. *Siviilipalvelus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 520 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää siviilipalveluksen ja täydennyspalveluksen toimeenpanosta siviilipalveluslain (1723/91) nojalla aiheutuviin kustannuksiin, myös työhallinnossa palvelevien siviilipalvelusmiesten ylläpito- ja päivärahakustannuksiin.

50. *Palkkaturva* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 249 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää palkkaturvalain (649/73) ja merimiesten palkkaturvalain (927/79) mukaisten menojen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 4 000 000 mk viranomaismaksujen ja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen.

51. *Eräät merimiespalvelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 553 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää merimiesten palvelu- ja opintotoiminnasta annetun lain (452/72) nojalla merimiesten huoltotoimintaan suoritettavan valtion osuuden maksamiseen, merimieslain (423/78) ja merimiesten vuosilomalain (433/84) nojalla merimiesten vuosi- ja vanhempainlomamatkakustannuksiin sekä työsuhteen alkamiseen ja päättymiseen liittyviin matkakus-

tannuksiin suoritettavan valtionosuuden maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:	mk
Valtion osuus merimiespalvelutoimiston menoista	2 565 000
Valtion osuus työnantajille eräisiin merimiesten matkakustannuksiin	1 988 000
Yhteensä	4 553 000

67. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 9 038 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja -velvoitteiden suorittamisesta sekä erityisohjelmien tukemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa vuonna 1996 olla enintään 2 370 henkilötyövuotta. Hallinnonalalla saa olla lisäksi Euroo-

pan unionin jäsenyyteen liittyvien tehtävien johdosta kolme henkilötyövuotta.

01. Ympäristöministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 90 030 000 mk.

22. *Kehittäminen ja suunnittelu* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 43 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kehittämis-, kokeilu-, suunnittelu-, tutkimus-, valvonta- ja seuranta- toiminnasta sekä kansainvälisestä asiantuntijayhteistyöstä ja eri hallinnonalojen yhteishankkeista aiheutuvien muita kulutusmenoja vastaavien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan työsopimussuhteessa olevan henkilöstön palkkaamiseen ympäristöministeriöön ja enintään 110 henkilötyövuotta vastaavan työsopimussuhteisen projektihenkilöstön palkkaamiseen valtion virastoihin ja laitoksiin.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitusta varten.

24. *Kansainvälinen yhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 19 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuista ja maksuosuuksista, kansainvälisten järjestöjen kokouksiin osallistumisesta, asiantuntijavaihdosta ja tutkimusyhteistyöstä, ulkomaan matkoista, Suomessa järjestettävistä kansainvälisistä kokouksista, vieraskielisen aineiston julkaisemisesta sekä muusta, myös kolmansiin maihin suuntautuvasta

kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää eri hankkeiden toteuttamiseksi tarvittavan enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan määrälläisen henkilökunnan palkkauksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahasta saa lisäksi käyttää enintään 3 000 000 mk asunto- ja rakentamistoimen lähialueyhteishankkeiden edistämiseen.

26. *Koulutus, tiedotus ja valistus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää henkilöstökoulutuksesta, hallinnon kehittämisestä, hallinnonalan koulutuksen luento- ja asiantuntijapalkkioista, matkoista, ulkomailta hankittavaan jatko- ja täydennyskoulutukseen suoritettavista opintoapurahoista, koulutusaineistojen tuottamisesta sekä koulutustoiminnasta ja sen kehittämisestä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös tiedotustoimintaan ja siinä tarvittavien asiantuntijoiden palkkioiden maksamiseen sekä ympäristökasvatukseen ja -koulutuksen edistämiseen.

61. *Eräät avustukset (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 7 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustuksien maksamiseen valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille niiden toimintaedellytysten turvaamiseksi, valtakunnallisille asuntoalan järjestöille valistus- ja neuvontatoimintaan, saaris-

ton kehityksen edistämisestä annetun lain (494/81, muut. 973/88) 12 §:n mukaisten avustusten maksamiseen saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin sekä avustusten maksamiseen Pidä Saaristo Siistinä ry:lle ja tunturi-alueiden jätehuoltoa edistävään toimintaan. Määrärahaa saa käyttää myös kestävästä kehityksestä edistävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n alue-

kehitysrahastosta rahoitettavia ohjelmia toteuttavien tukipäätösten mukaisten hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 1 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrachaa.

11. Ympäristön suojele

62. *Ympäristönsuojelun edistäminen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston määräämin (VNp 230/95) perustein avustusten maksamiseen ympäristönsuojelua edistäviin kehittämis- ja kokeiluhankkeisiin.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia ohjelmia toteuttavien tukipäätösten mukaisten hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 2 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

63. *Ilmansuojelun ja jätehuollon investointien korkotuki (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 21 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) 2 §:n (muut. 173/79, 944/82 ja 827/84) mukaisiin teollisuuden ja

energiahuollon ilmansuojeluinvestointeihin, jätteiden yleisten käsittelypaikkojen perustamis- ja kunnostamisinvestointeihin sekä jätteiden hyödyntämistä edistäviin investointeihin ennen vuotta 1992 myönnettyjen lainojen korkotuen maksamiseen.

Korkohyvityksen määrä on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana neljä prosenttiyksikköä ja 5—8 lainavuosien aikana kaksi prosenttiyksikköä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkotukea ei makseta.

64. *Öljyjätetmaksulla rahoitettava öljyjätehuolto (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 20 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää öljyjätetmaksusta annetun lain (894/86, muut 1364/91) 7 §:n nojalla öljyjätteiden keräilystä, kuljetuksesta, varastoinnista ja käsittelystä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä avustuksien maksamiseen ongelmajätteiden alueellisten vastaanottoaikojen perustamiskustannuksiin.

13. Ympäristöyhteistyö Suomen lähialueen maiden kanssa

40. *Suomen lähialueen maiden ympäristönsuojeluinvestointien korkotuki (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 500 000 mk.

Määrärahaa saa ympäristöministeriön määräämin perustein käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) mukaisten, Suomen lähialueen maissa tehtäviin ympäristönsuojeluinvestointeihin myönnettyjen lainojen korkohyvityksen maksamiseen.

Korkotukilainoja saa vuonna 1996 hyväksyä enintään 100 000 000 mk.

Korkohyvityksen määrä on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana neljä prosenttiyksikköä ja lainavuosien 5—8 aikana kaksi prosenttiyksikköä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen ei korkohyvitystä makseta.

66. *Avustukset ympäristöinvestointeihin Suomen lähialueen maissa* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 40 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen yrityksille ja yhteisöille suunnittelu- ja toimeenpanokustannuksiin Suomen lähialueiden ympäristöhankkeissa, jotka perustuvat kahdenvälisiin sopimuksiin ja ovat tärkeitä myös Suomen oman ympäristönsuojelun kannalta ja joissa sovelletaan pääasiassa suomalaista ympäristöteknologiaa. Määrärahaa saa käyttää lisäksi Suomen avustusosuuden maksamiseen sellaisissa yhteistyöhankkeissa, joita rahoittavat myös muut valtiot sekä kansainväliset järjestöt ja rahoituslaitokset. Avustukset myönnetään

valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaisesti.

67. *Ympäristöyhteistyön yleinen edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 16 550 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen lähialueen maiden kanssa sopiman ympäristöalan yhteistyön edistämiseen ja lainsäädännön ja hallinnon kehittämisestä, hankkeiden valmistelusta ja arvioinnista, koulutuksesta, ympäristön tilan seurannasta, ympäristövaikutusten arviointimenetelmien kehittämisestä sekä ympäristöteknologian kehittämisestä ja kokeilusta aiheutuvien menojen maksamiseen.

26. Alueelliset ympäristökeskukset

21. (35.25.21, osa ja 26.21) *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 276 323 000 mk.

31. (35.25.31) *Avustukset yhdyskuntien vesien-suojelutoimenpiteisiin (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetun lain (56/80, muut. 1376/89 ja 96/95) mukaisten avustusten maksamiseen yhdyskuntien vesien-suojelua edistäviin investointeihin.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia ohjelmia toteuttavien tukipäätösten mukaisten hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 2 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

77. (35.25.77) *Ympäristötyöt (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 20 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ympäristötöiden suunnittelusta ja rakentamisesta, peruskorjauksista ja rakentamisvelvoitteista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia ohjelmia toteuttavien tukipäätösten mukaisten hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 3 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

27. Suomen ympäristökeskus

21. (35.25.21, osa ja 27.21) *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 118 357 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitusta varten.

27. (35.25.27) *Ympäristövahinkojen torjunta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää öljy- ja muiden ympäristövahinkojen torjunnan järjestämisestä, torjuntakaluston hankinnoista ja torjuntatoi-

menpiteistä aiheutuvien menojen sekä ympäristövahingon torjuntaan välittömästi liittyvistä tutkimuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisestä yhteistyöstä ja koulutus- ja kehittämistoiminnasta aiheutuvien menojen sekä sivutoimisten varastonhoitajien ja torjuntatöihin osallistuvien palkkioiden maksamiseen.

30. (35.25.30) *Yhdyskuntien vesiensuojeluinvestointien korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) mukaisten yhdyskuntien vesiensuojeluinvestointeihin ennen vuotta 1995 myönnettyjen lainojen korkohyvitysten maksamiseen.

Korkohyvityksen määrä on kahdeksan ensimmäisen lainavuoden aikana neljä prosenttiyksikköä ja 9—16 lainavuosien aikana kaksi prosenttiyksikköä. Kuudennessa lainavuoden jälkeen korkohyvitystä ei makseta.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

40. (35.25.40) *Teollisuuden vesiensuojeluinvestointien korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77) nojalla teollisuuden vesiensuojeluinvestointeihin ennen vuotta 1992 myönnettyjen lainojen korkohyvitysten maksamiseen luottolaitoksille.

Korkohyvityksen määrä on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttiyksikköä ja lainavuosien 5—8 aikana 2 prosenttiyksikköä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkohyvitystä ei makseta.

44. (35.25.44) *Koskiensuojelulain mukaiset korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 45 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää koskiensuojelulain (35/87) sekä Ounasjoen ja Kyrönjoen erityis-suojelusta annettujen lakien (703/83 ja 1139/91) mukaisten korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös korvaustoimitusten kustannuksiin ja valtion edun valvonnan kannalta välttämättömistä selvityksistä aiheutuviin menoihin.

30. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu

Metsähallituksen luonnonsuojelutehtävien palvelu- ja muut toimintatavoitteet vuonna 1996 ovat:

Metsähallituksen tulee luonnonsuojelutoiminnassaan ottaa erityisesti huomioon Suomea valtiona sitovat kansainväliset luonnonsuojelusopimukset sekä maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön säilyttämistä koskeva sopimus. Metsähallituksen tulee omalta osaltaan ja yhteistyössä eri tahojen kanssa edistää Suomen suojelualuejärjestelmän saattamista Euroopan yhteisön vaatimusten mukaiseksi sekä edesauttaa Natura 2000-suojelualueverkoston luomista maahamme. Luonnonsuojelualueista, erityisesti kansallispuistoista, on edustavuutensa ja palveluidensa puolesta luotava sellaisia luonnonalueita, joihin myös kestävä ja ympäristöä säästävä matkailutoiminta voi pitkäjänteisesti tukeutua. Opastustoiminnan järjestämisessä lisätään yhteistyötä maakunnallisten ja kunnallisten tahojen kanssa. Opastusrakentamisessa suositetaan sellaisia ratkaisuja, jotka edistävät joko valta-

kunnallisten, maakunnallisten tai paikallisten maisemanhoito- ja rakennussuojelutavoitteiden sekä ekologisesti kestävästä yhdyskuntarakenteesta saavuttamista.

21. *Luonnonsuojelun yleismenot (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yksityismaiden luonnonsuojelualueiden merkintään ja hoitomenoihin, uhanalaisten eliölajien ja maisema-alueiden hoitoon sekä luonnonsuojelusuunnittelun ja maa-aineslain soveltamiseen liittyvän suunnittelun menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös ennen maa-aineslain voimaantuloa syntyneiden aineiden ottoaikojen kunnostamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien kansallisten hankkeiden rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta on varattu 500 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

22. *Luonnonsuojelualueiden hoito ja kunnossapito (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 62 643 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansallispuistojen, muiden luonnonsuojelualueiden sekä erämaa-alueiden hoitomenojen, opastustoiminnan menojen sekä rakennusten ja rakennelmien, teiden ja tieosuuksien korjaus- ja kunnossapitomenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston hankkimiseen, joiden hankintahinta on yli 50 000 mk ja taloudellinen käyttöaika yli kolme vuotta. Määrärahaa saa käyttää myös saimaanhyлкеen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen, niiden ennaltaehkäisyyn ja saimaanhyлкеkannan suojelemiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia ohjelmia toteuttavien tukipäätösten mukaisten hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 1 500 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

37. *Avustukset kuntien kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rantaosayleiskaavoituksen tukemiseen sekä avustusten maksamiseen luonnonsuojelun, maiseman- ja rakennetun kulttuuriympäristön hoidon ja virkistyskäytön kannalta valtakunnallisesti merkittävien alueiden yleiskaavojen laatimista varten. Lisäksi määrärahaa saa käyttää ympäristöministeriön määräämien perusteiden mukaisesti avustusten maksamiseen kunnille ja kuntien virkistysalueiden hankintaa varten perustamille yhteisöille usean kunnan yhteisten virkistysalueiden hankintaan sekä aluearkkitehtitoiminnan palkka- ja matkamenoihin.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia ohjelmia toteuttavien tukipäätösten mukaisten hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 1 500 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

61. *Eräät luonnonsuojeluun liittyvät korvaukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 19 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luonnonsuojelulain (71/23, muut. 594/81) mukaisesti korvausten

maksamiseen yksityismaiden luonnonsuojelualueiden perustamisesta maanomistajille aiheutuvista taloudellisista menetyksistä. Määrärahaa saa käyttää myös maa-aineslain (555/81) siirtymäsäännösten mukaisesti harjijensuojelusta aiheutuvien korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös lääninhallitusten suorittamien korvausten maksamiseen rauhoitettujen harvinaisten eläinten aiheuttamista vahingoista.

Valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuojeluohjelmien toteuttamiseksi myönnetään valtuudet tehdä vuonna 1996 sopimuksia ja antaa sitoumuksia enintään 23 000 000 mk.

62. *Avustukset rakennussuojeluun (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rakennussuojelulain (60/85) 11 ja 13 §:n nojalla suoritettavien korvausten ja suojelun toteuttamisesta valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen sekä rakennuslain (370/58) 135 §:n 3 momentin mukaisten avustusten maksamiseen kunnille.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää avustusten maksamiseen yksityiselle omistajalle, rakennusperinnön hoitoa edistävälle yhteisöille, kunnille ja kuntayhtymille kulttuurihistoriallisesti arvokaiden kohteiden ja niiden välittömän ympäristön kunnossapitoon, suojeluun ja parantamiseen sekä säilyttämisen edellyttämiin selvityksiin. Määrärahaa saa käyttää myös avustuksen maksamiseen merkittäviin maisema-alueisiin kuuluvan rakennetun ympäristön hoitoon ja kunnostukseen.

Kunnille ja kuntayhtymille voidaan myöntää avustusta myös kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kohteen hankkimiseksi, jolloin avustus myönnetään ensi sijassa niissä tapauksissa, jolloin siitä aiheutuvat kustannukset muodostuvat kunnan tai kuntayhtymän taloudelliseen asemaan nähden kohtuuttomiksi.

Avustusta saa myöntää enintään 50 prosenttia toimenpiteiden kustannuksista. Erittäin arvokkaaseen, rakennustalvaltaan tyypilliseen tai ainutlaatuiseseen kohteeseen, johon uusi käyttötapa on vaikeasti sovitettavissa tai jolla on valtakunnallista merkitystä, voidaan avustusta myöntää tätä enemmän kuitenkin enintään 80 prosenttia kustannuksista. Lisäksi määrärahaa saa käyttää enintään 200 000 mk avustusten maksamiseen rakennusperinnön hoitoon liittyviin valtakunnallisiin tiedotus- tai muihin projekteihin.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n alueke-

hitysrahastosta rahoitettavia ohjelmia toteuttavien tukipäätösten mukaisten hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 1 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

74. Luonnonsuojelualueiden talonrakennustyöt (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös luonnonsuojelualueilla sijaitsevien tai niitä varten tarvittavien rakennusten ostamiseen sekä luonnonsuojelualueiden teiden ja tieosuuksien rakentamis- ja perusparannusmenojen maksamiseen.

87. Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 87 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja vesialueiden sekä rakennusten ostamiseen ja lunastamiseen

luonnonsuojelutarkoituksia varten sekä erämaa-alueisiin liitettävien alueiden ostamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittavien alueiden arvioinnista ja maanmittaustoimituksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Valtion omistukseen hankitaan luonnonsuojelualueita vaihtamalla niitä mahdollisimman laajasti eri virastojen ja laitosten hallinnassa oleviin valtion maa-alueisiin.

Valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuojeluohjelmien toimeenpanoa varten myönnetään valtuudet tehdä vuonna 1996 sopimuksia ja antaa sitoumuksia enintään 70 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia ohjelmia toteuttavien tukipäätösten mukaisten hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 4 400 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

41. Valtion asuntorahasto

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 23 691 000 mk.

45. Asunto- ja rakennustoimi

53. ASP-järjestelmään liittyvät palkkiot ja korkotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 260 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetun lain (639/82) nojalla maksettavien korkohyvitysten ja luottovarauskorvausten maksamiseen sekä vuoden 1980 asuntosäästöpalkkio-lain (862/80) mukaisten asuntosäästöpalkkioiden maksamiseen.

54. Asumistuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 100 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää asumistukilain (408/75) mukaisten tukien maksamiseen.

55. Ylivelkaantuneiden asunnonhankkijoiden korkotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 65 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korkotuen maksamiseen taloudellisissa vaikeuksissa oleville asuntovelallisille myönnettävästä korkotuesta annetun lain (408/92) sekä maksuvaikeuksissa oleville asuntovelallisille myönnettävästä korkotuesta annetun lain (621/93) nojalla korkotukilainoiksi hyväksytyille lainoille.

Korkohyvityksen määrä on 5 prosenttia vuodessa korkotukilainan jäljellä olevasta pääomasta.

56. Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 180 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää asunto-osakeyhtiötalojen korjausten avustamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös vanhusväestön ja vammaisten asuntojen korjaustoimintaan sosiaalisin perustein. Määrärahan jaossa etusijalle asetetaan

palvelurakenteen muutokseen liittyvien avohoidon tukevien toimenpiteiden rahoittaminen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen vanhojen kerrostalojen hissien, kulkulaiskien yms. rakentamiseen, kuntoarvioiden laatimiseen ja asunnoissa ilmenevien terveyshaittojen edellyttämiin korjaustoimenpiteisiin sekä kokeilunluonteisesti laitosrakennusten muuttamiseen asuinkäyttöön soveltuviksi. Valtioneuvosto määrää tarkemmin avustusten myöntämisperusteista siten, että perusteita voidaan soveltaa myös aiemmilta vuosilta käyttämättä jääneisiin määrärahoihin.

60. Siirto valtion asuntorahastoon

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

Vuonna 1996 saadaan valtion asuntorahaston varoista myöntää lainoja yhteensä enintään 4 715 000 000 mk sekä sen lisäksi vuodelta 1995 peruuntuneita hankkeita tai muuten käyttämättä jäänyttä myöntämisvaltuutta vastaava määrä.

Vuonna 1996 ei myönnetä uusia rakennuslainsäädännön mukaisia lainoja.

Lähiöiden projektiluonteisen suunnitelmallisen perusrakennuksen rahoituksen turvaamiseksi voidaan tehdä ehdollisia ennakkopäätöksiä vuosina 1997—1999 myönnettävistä perusrakennuslainoista. Ehdollisten ennakkopäätösten mukaan myönnettävien lainojen määrä saa kutakin vuotta kohden olla enintään 100 000 000 mk.

Vuonna 1996 valtion asuntorahasto saa arvopaperistaa asunto- ja aravalainoja tai ottaa lainaa yhteensä enintään 2 030 000 000 markan nettomäärään asti. Asuntorahastolla on arvopaperistettujen lainojen maksamisen vakuudeksi enintään 175 000 000 markan suuruinen valtuutus vuonna 1996 ostaa arvopapereita tai sitoutua lisävakausjärjestelyyn.

Henkilökohtaisen lainan saajasta itsestään riippumattomista syistä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi voidaan vuonna 1996 aravalain 46 §:n nojalla myöntää enintään 35 000 000 mk lykkäystä lainan korkojen, lyhennysten tai muiden maksamisesta.

61. Avustukset vuokrataloille (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 21 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen valtioneuvoston määräämin perusteiden mukaisesti enintään 6 000 000 mk opiskelija-asuntojen omapääomaosuuteen ja 15 000 000 mk huomattavissa taloudellisissa vaikeuksissa olevien vuokratalojen talouden tervehdyttämiseen.

Valtiokonttori saa käyttää viimeksi mainitusta määrästä enintään 1 000 000 mk taloudellisissa vaikeuksissa olevien asuntoyhteisöjen talouden tervehdyttämistä ja asuntoyhteisöjen kunnossapidon suunnittelua edistävistä selvityksistä ja toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Valtioneuvoston määräämiä perusteita voidaan soveltaa myös aiemmilta vuosilta käyttämättä jääneisiin määrärahoihin. Ympäristöministeriö voi tarvittaessa muuttaa määrärahan sisäistä jakoa momentin kokonaismäärärahan rajoissa.

62. Lämmityslaitoshankkeiden korkotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korkotuen maksamiseen eräisiin lämmityslaitoshankkeisiin myönnettävistä lainoista ja korkotuesta annetun lain (83/82) ja asetuksen (194/82) 14 §:n mukaisesti vuosina 1984—1994 myönnettyille korkotukilainoille.

Korkohyvitystä maksetaan enintään kahdeksalta vuodelta.

63. Asuntolainojen korkotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 575 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korkotuen maksamiseen vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain (867/80), omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain (1204/93) sekä asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (1205/93) nojalla korkotukilainoiksi hyväksytyille lainoille. Määrärahaa saa käyttää myös vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain 9 ja 9 a §:ssä ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain 10 §:ssä tarkoitetun valtionvastuun kattamiseen.

Vuonna 1996 saa hyväksyä lainoja korkotukilainoiksi enintään 3 170 000 000 mk sekä sen lisäksi vuodelta 1995 peruuntuneita hankkeita tai muuten käyttämättä jäänyttä hyväksymisvaltuutta vastaava määrä.

Vuonna 1993 uustuotantoa varten hyväksytyjen korkotukilainojen korkohyvitys on vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain 2 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitetuille lainansaajille 8 prosenttia lainavuosina 1—5 ja 6 prosenttia lainavuosina 6—10. Muille lainansaajille vuonna 1993 uustuotantoa varten hy-

väksytyjen lainojen korkohyvitys on 7 prosenttia lainavuosina 1—4 ja 5 prosenttia lainavuosina 5—8. Muiden vuosina 1993 ja 1992 hyväksytyjen korkotukilainojen korkohyvitys on 6 prosenttia lainavuosina 1—4 ja 4 1/2 prosenttia lainavuosina 5—8. Vuonna 1991 hyväksytyissä lainoissa lainan saajalta perittävä korko on neljänä ensimmäisenä vuonna lainanantajan perimän koron ja 7 prosentin korkohyvityksen erotus sekä 5—8 vuosina lainanantajan perimän koron ja 5 prosentin korkohyvityksen erotus. Ennen 1.1.1991 hyväksytyjen lainojen lainan saajilta perittävä korko on 5 prosenttia ja korkohyvitys tämän ja lainanantajan perimän koron erotus.

Korkohyvitystä maksetaan vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain 2 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitetuille lainansaajille uustuotantoa varten enintään kymmeneltä ja muissa tapauksissa enintään kahdeksalta vuodelta ennen vuotta 1994 korkotukilainoiksi hyväksytyjen lainojen osalta.

64. *Avustukset asunnottomille ja pakolaisille osoitettaviin asuntoihin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Vuonna 1996 saa asunnottomille ja pakolaisille osoitettaviin asuntoihin myöntää avustuksia enintään 10 000 000 mk, josta 7 000 000 mk omapääoma-avustuksiin asuntojen hankkimiseksi asunnottomille ja 3 000 000 mk omapääoma-avustuksiin asuntojen hankkimiseksi pakolaisille.

Ympäristöministeriö voi tarvittaessa muuttaa jakoa kokonaisvaltuuden puitteissa.

Omapääoma-avustukset myönnetään kunnille ja kuntien tosiasiallisesti omistamille yhteisöille sekä yleishyödyllisille yhteisöille uusien vuokratalojen oman pääoman kattamiseen silloin, kun ne sitoutuvat osoittamaan omistamiaan vuokra-asuntoja asunnottomille tai pakolaisille.

Valtioneuvosto määrää avustusten myöntämisperusteet.

Pääluokka 36 VALTIONVELKA

01. Markkamääräisen velan korko

90. *Markkamääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 16 161 188 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää markkamääräisen

velan korkojen, markkamääräisen velan vanhentuneiden korkojen ja myös lyhytaikaisesta tilapäisrahoituksesta aiheutuvien korkojen maksamiseen.

03. Valuuttamääräisen velan korko

90. *Valuuttamääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 11 837 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valuuttamääräisen velan korkojen ja valuuttamääräisen velan vanhentuneiden korkojen maksamiseen.

09. Muut menot valtionvelasta

21. *Palkkiot ja muut menot valtionvelasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 278 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion markka- ja valuuttamääräisen lainanoton valmistelusta, lainojen ottamisesta, liikkeeseenlaskusta, lainojen

takaisinmaksusta, koron ja valuutan vaihtamisesta aiheutuvien menojen ja asiantuntija- ym. palkkioiden sekä muiden menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös lyhytaikaisen tilapäisrahoituksen hankkimisesta aiheutuvien varauspalkkioiden maksamiseen.

Eduskunta on päättänyt,

että nyt hyväksyttyä talousarviota vuo-

*delle 1996 sovelletaan 1 päivästä tammi-
kuuta 1996 alkaen.*

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 1995

